

Datum

11 september 2025

Versie

1.0

Auteur(s)

CvdW team OL&E

Status

Definitief

Oplegnota soortenbescherming gemeente Stichtse Vecht 2025

aanvullingsbesluit natuur in de Omgevingswet

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	7
2. Inleiding	8
2.1. Oplegnota	8
2.2. Doel	9
2.3. Ecologische deskundige	9
2.4. Toepassing	9
2.5. Maatregelen	12
2.6. Zorgvuldigheid	12
2.7. Toepasbaarheid maatregelen	13
2.8. Hoofdpijnen	15
2.9. Stoplichtbenadering	15
2.10. Verantwoordelijkheden	16
2.11. Twijfel- en noodgevallen, aanpassing oplegnota	16
2.12. Stappenplan toepassing oplegnota	16
2.13. Training en opleiding	18
2.14. Aantoonbaar zorgvuldig handelen derden	19
3. Informatie	20
3.1. Essentie van verboden	20
3.2. Bepaal de natuurwaarden	20
3.3. Deskundig onderzoek	20
3.4. Lijst en kaart met beschermde soorten	20
3.5. Gebruik de Checklist beschermde soorten en de webapplicatie	21
3.6. Bij twijfel uitgaan van het voorzorgsbeginsel	21
3.7. Wettelijke belangen	21
3.8. Bepaal de effecten	21
3.9. Informeer een ecologisch deskundige bij de gemeente	22
3.10. Informeer de opdrachtnemer	22
3.11. Maak een lijst maatregelen	22
3.12. Communiceer de lijst met maatregelen	22
3.13. Specifieke zorgplicht	23
3.14. Vermijd verstoring	24
4. Maatregelenkalender	25
4.1. Stoplichtbenadering	25
4.2. Aandachtspunten	26
5. Beschrijving van de activiteiten kleine ruimtelijke ontwikkeling & (her)inrichting	27

5.1. Slopen, restaureren, renoveren, bouwen en verbouwen van bouw- en kunstwerken.....	28
5.2. Dempen, verbreden, verdiepen en vergraven van wateren.....	31
5.3. Verwijderen opgaande begroeiing, struwelen, bomen, bosplantsoen en doodhout.....	34
5.4. Grondwerken; bouwrijp maken, afgraven, ophogen, in depot zetten, ingraven van kabels & leidingen.....	36
5.5. Bermen verlagen of uitvullen.....	39
5.6. Bronbemaling.....	41
5.7. Activiteiten in en aan de oever.....	43
5.8. Plaatsen (openbare) verlichting.....	45
6. Beschrijving van de activiteiten bestendig gebruik.....	46
6.1. Recreatie.....	47
6.2. Evenementen.....	49
6.3. Honden uitlaatplaatsen.....	51
7. Beschrijving van de activiteiten bestendig beheer.....	53
7.1. Maaien van korte grazige vegetaties (Gazon).....	54
7.2. Maaien van lange grazige of kruidige vegetaties (ruig gras).....	56
7.3. Maaien en ruimen van oevers en moerasvegetaties.....	59
7.4. Afrasteringen en hekwerken.....	61
7.5. Onderhoud van (haag) beplanting.....	63
7.6. Snoeien van bomen, struiken en heesters.....	65
7.7. Dunnen van houtopstanden, rooien van bomen en struiken.....	67
7.8. Schonen van wateren (het sloten of krozen).....	70
7.9. Baggeren van wateren.....	72
7.10. Onderhoud van oeververdedigingen en civiele kunstwerken.....	74
7.11. Onderhoud van (half) verhardingen.....	76
7.12. Activiteiten ondergrondse infrastructuur.....	78
7.13. Verwijderen van zwerfvuil en drijfvuil.....	80
7.14. Begrazingsbeheer.....	81
8. Verantwoordelijkheden.....	82
8.1. Algemene verdeling van verantwoordelijkheden.....	82
8.2. Verantwoordelijkheid bij de voorbereiding.....	82
8.3. Verantwoordelijkheid bij de uitvoering.....	82
8.4. Verantwoordelijkheid voor de communicatie.....	82
Bijlage 1 Certificering functies.....	84
Bijlage 2 Begrippenlijst.....	87
Bijlage 3 Checklist beschermde-, Rode lijst-, icoon- en gidssoorten.....	94
Bijlage 4 Voorbeeld van de Natuurtoets checklists I, II en III.....	112
Checklist I - Wel of geen gedragscode/vergunning.....	118
Checklist II - Aantoonbaar zorgvuldig handelen.....	121
Checklist III - Ecologisch werkprotocol.....	123
Bijlage 5 Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland.....	128
Bijlage 6 Lijst beschermde soorten Bal provincie Utrecht.....	129
Bijlage 7 Natuurkalender uleermuizen.....	149
Bijlage 8 Relevante wettelijke bepalingen en begrippen.....	152

Omgevingswet	152
Hoofdstuk 5 De omgevingsvergunning en het projectbesluit	152
AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING	152
§ 5.1.1 Verbodsbepalingen	152
Hoofdstuk 16 Procedures	153
AFDELING 16.1 ELEKTRONISCH VERKEER EN GEBRUIK VAN GEGEVENS EN METHODEN	153
§ 16.1.2 Gebruik van gegevens en methoden	153
Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)	154
Hoofdstuk 2 specifieke taken	154
AFDELING 2.3 AFBAKENING VERGUNNINGPLICHTEN	154
§ 2.3.3 Vergunningvrije gevallen omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken	154
Hoofdstuk 3 bestaande bouw	154
AFDELING 3.3 GEZONDHEID	154
§ 3.3.3 Bescherming tegen ratten en muizen	154
Hoofdstuk 4 nieuwbouw	154
AFDELING 4.3 GEZONDHEID	154
§ 4.3.9 Bescherming tegen ratten en muizen	154
Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)	155
Hoofdstuk 11 activiteiten die de natuur betreffen	155
AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD	155
§ 11.2.1 Algemeen	155
§ 11.2.2 Flora- en fauna activiteiten: omgevingsvergunning soorten vogelrichtlijn	159
§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn	162
§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten	164
Bijlage IX bij artikel 11.55 van dit besluit (andere beschermde dier- en plantensoorten)	168
Onderdeel A	168
Onderdeel B	170
Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)	171
Hoofdstuk 3 specifieke taken	171
AFDELING 3.7 BESCHERMING HABITATS EN SOORTEN	171
§ 3.7.1. Algemeen	171
Hoofdstuk 4 programma's	171
AFDELING 4.4 PROGRAMMA'S NATUUR	171
§ 4.4.4 Programma met vergunningvrije Natura 2000-activiteiten of flora- en fauna-activiteiten	171
Hoofdstuk 7 omgevingsverordeningen	172
AFDELING 8.6 OMGEVINGSVERGUNNING NATURA 2000ACTIVITEIT EN FLORA- EN FAUNAACTIVITEIT	172
§ 8.6.2 Flora- en fauna-activiteiten	172
Omgevingsregeling (Or)	176
Hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten geregeld in het besluit activiteiten leefomgeving	176

AFDELING 4.7 ALGEMENE REGELS DIE DE NATUUR BETREFFEN: FLORA- EN FAUNA_ACTIVITEIT	176
--	-----

§ 4.7.3 Flora- en fauna-activiteiten: aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten	176
--	-----

Hoofdstuk 7 gegevens en bescheiden	176
--	-----

AFDELING 7.1 OMGEVINGSVERGUNNINGEN.....	176
---	-----

Bijlage 10(c) bij artikel 4.31 van deze regeling (vergunningvrije gevallen bestendig beheer waarvan 100% bevoegd gezag is).....	180
Indeling beschermde soorten in 1EU-beschermingscategorieën.....	181
Bijlage 9 Communicatieplan	182
Bijlage 10 Bronvermelding en fotoverantwoording.....	183

1. Samenvatting

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet (Ow), nader uitgewerkt in 4 Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) in werking getreden. De Wet natuurbescherming is beleidsneutraal in de AMvB opgenomen en hierdoor komen te vervallen. Het doel van de AMvB m.b.t. natuur is vierledig:

1. Het behouden en herstellen van de biodiversiteit en instandhouding van (beschermde)soorten in Nederland;
2. De instandhouding van inheemse (beschermde)soorten in Nederland;
3. Doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van natuur, ter vervulling van maatschappelijke functies;
4. Samenhangend beleid gericht op behoud van landschappen, ter vervulling van maatschappelijke functies.

Bescherming van natuur in de Ow en AMvB is opgedeeld in gebiedsbescherming, soortenbescherming en bescherming houtopstanden. Deze nota gaat specifiek over soortenbescherming en deels over houtopstanden, namelijk wanneer deze houtopstand een directe relatie heeft m.b.t. het essentiële leefgebied van een beschermde soort.

Het is volgens de verbodsbepalingen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) verboden beschermde planten en dieren te doden, te verwonden of te verstoren en hun voortplantings-, verblijf- of groeiplaats dan wel hun essentiële leefgebieden te vernielen. Een vergunning flora- en fauna-activiteiten of een ministeriële vrijstelling is in veel gevallen noodzakelijk.

De zorgplicht blijft onverminderd van kracht en is zelfs aangescherpt t.o.v. de Wet natuur bescherming. Dit betekent dat schade aan wettelijk beschermde gebieden en alle in het wild levende soorten en hun leefomgeving:

1. Voorkomen moet worden;
2. Beperkt moet worden of ongedaan gemaakt moet worden;
3. Die activiteit(en) achterwege te laten.

In de Ow zijn 3 vrijstellingen van de vergunningsplicht op de beschermingsregimes mogelijk voor activiteiten in de openbare buitenruimte indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode, te weten:

- Een algemene vrijstelling van de vergunningsplicht voor algemene planten en diersoorten beschermd onder de Omgevingsverordening van de provincie;
- Een vrijstelling van de vergunningsplicht voor Andere soorten planten en dieren landelijk beschermd onder het Bal;
- Een vrijstelling van vergunningsplicht voor Europees zeldzamere planten en diersoorten beschermd onder de Vogel- en Habitatrichtlijnen.

Inmiddels zijn er diverse gedragscodes in de Omgevingsregeling (Or) opgenomen. De “Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten 2025” van de Vereniging Stadswerk Nederland (hierna; gedragscode) is op 6 juni 2025 in de Or opgenomen. Na publicatie op 9 juni 2025 is de gedragscode direct in werking getreden. De gedragscode is toegespitst op de activiteiten die gemeenten in de openbare ruimte laten uitvoeren en dus uitermate geschikt. De “Oplegnota soortenbescherming Stichtse Vecht 2025” is de gemeentelijke technische handleiding en lokaal soortenbeleid op de gedragscode. De gedragscode en de oplegnota voldoen aan de Omgevingswet die op 1 januari 2024 in werking is getreden.

2. Inleiding

Een van de voorwaarden om de gedragscode soortenbescherming in te mogen zetten is dat een gemeente zelf de implementatie van de gedragscode bestuurlijk, beleidsmatig, inrichting- & beheer-technisch en op het operationele vlak van de realisatie vormgeeft d.m.v. een richtlijn of oplegnota. Deze moet zijn toegespitst op de beschermde planten en dieren die lokaal voorkomen met inachtneming van de natuurkalender¹. Hier vallen de gemeentelijke doelsoorten onder als ook de provinciale iconsoorten. De oplegnota beschrijft welke voorzorgsmaatregelen, met verwijzing naar het juiste hoofdstuk van de gedragscode, in welke jaargetijden moeten worden genomen of nagelaten om schade te voorkomen aan beschermde soorten planten en dieren en gemeentelijke doelsoorten bij ruimtelijke (her)inrichting, bestendig gebruik en bestendig beheer. Door zorgvuldig te handelen volgens de gedragscode en de oplegnota te volgen is soortenbescherming bij gemeentelijke initiatieven m.b.t. de Ow binnen de Gemeente Stichtse Vecht geborgd.

Het college heeft op 10 maart 2015 de inzet gedragscode Flora- en faunawet de leidraad Flora- en faunawet vastgesteld. Dit was het eerste besluit m.b.t. zorgvuldig handelen flora & fauna.

Na de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017 zijn er meerder bestuurlijke besluiten genomen op basis van de toen geldende wet- en regelgeving. Om zoveel mogelijk beleidsmatig de technische aansluiting op de Wet natuurbescherming te borgen is op:

- In 2018 de Leidraad soortenbescherming Stichtse Vecht 2018 Wet natuurbescherming vastgesteld;
- In 2021 heeft het college de inzet van deze gedragscode en de nieuwe 'Leidraad Soortenbescherming Wet natuurbescherming SV 2021' vastgesteld.
- Vanwege het telkenmale uitstellen van de Omgevingswet door Rijksoverheid is deze voor het laatst beleidsmatig aangepast en op 2 april 2024 met de inzet 'Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2023' vastgesteld .

Met vaststellen van "Soortenbescherming Ow Stichtse Vecht 2025" bestaande uit de inzet van de nu voorliggende Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025 van de Vereniging Stadswerk (hierna; de gedragscode) en de Oplegnota soortenbescherming Stichtse Vecht 2025 door het college van B&W van Stichtse Vecht wordt bestaand beleid m.b.t. ruimtelijke ingrepen aangepast naar de vigerende wet- en regelgeving.

Voor onze gezondheid, welzijn en het opvangen van klimaatsveranderingen is natuur en groen nodig. Het herstel van de biodiversiteit is natuurinclusief handelen essentieel. Volgens de Ow heeft iedereen een zorgplicht voor in het wild levende planten en dieren. Alle planten en dieren hebben hun eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Vanuit de gedachte dat voor de wet alle planten en dieren intrinsieke waarde hebben en dat de mens daar niet onzorgvuldig mee om mag springen is het zorgvuldig handelen wettelijk in de Ow en AMvB vastgelegd.

2.1. Oplegnota

Het college van de gemeente Stichtse Vecht stelt naast de inzet van de gedragscode ook de oplegnota vast voor alle activiteiten die door of namens de gemeente worden uitgevoerd in de openbare buitenruimte. Het college is het bevoegd gezag op de naleving van de gedragscode.

Daarnaast dient de gemeente, als initiator van ruimtelijke ingrepen, de inzet van de gedragscode en het gemeentelijk soortenbeleid uit te werken in een oplegnota (voorheen leidraad of handleiding), teneinde soortenbescherming te implementeren en borgen binnen de organisatie. De oplegnota geeft invulling aan de verantwoordelijkheden binnen de gemeente in beleid, planvorming, voorbereiding, directievoering, monitoren en evalueren van de activiteiten in het kader van bestendig beheer,

¹ De natuurtoets is als bijlage 2a opgenomen en onderdeel van het collegebesluit 'Soortenbescherming Stichtse Vecht 2025'.

bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling & inrichting. Lokaal soortenbeleid en de daarbij behorende instandhoudingsdoelen moeten worden opgenomen in het nog op te stellen Omgevingsplan. Met name het werken in de kwetsbare periode aan de hand van een natuurkalender (zie losse bijlage 2b) is een aanvulling op de gedragscode en in lijn met de specifieke zorgplicht (artikel 11.27, Bal).

Zowel de oplegnota als de gedragscode zijn inhoudelijk zoveel mogelijk afgestemd met de Gedragscode van de Unie van Waterschappen, onderdeel soortbescherming bij bestendig beheer en onderhoud.

2.2. Doel

Dit besluit heeft een tweeledig doel:

1. Met een gedragscode en oplegnota wordt in de meeste gevallen een tijdrovende en kostbare vergunningsprocedure bij de provincie voor de Flora- en fauna-activiteiten voorkomen. Indien niet gewerkt wordt volgens een aangewezen gedragscode en er ook geen omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten voor de verboden in het Bal, aangevraagd wordt, bestaat er het risico op een overtreding als aanwezige beschermde soorten beschadigd, verontrust of gedood worden. Dit is volgens het Bal, strafbaar en zal tot hoge boetes (bestuursdwang provincie bij overtreden van artikel 11.27, Bal) of zelfs strafvervolgning (bij overtreden artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal) leiden. Daarbij loopt de gemeente Stichtse Vecht ernstige imago schade op en zal dit tot negatieve publiciteit leiden.
2. Door het vaststellen en volgen van de inzet van de gedragscode en de oplegnota, zal de gemeentelijke organisatie optimaal worden toegerust om natuur en milieu te beschermen volgens vigerende wet- en regelgeving.

Het zorgvuldig handelen is in de Omgevingswet verder uitgewerkt. Het Specifiek zorgvuldig handelen Flora- en fauna-activiteiten artikel 11.27, Bal is m.n. aangescherpt t.a.v. de Rode lijst soorten. De gedragscode geeft het zorgvuldig inventariseren en zorgvuldig handelen ten aanzien van beschermde soorten op een praktische manier vorm. De oplegnota is een nadere toelichting en uitwerking op de gedragscode, specifiek gericht op de soorten en activiteiten binnen de gemeente Stichtse Vecht. Het beschrijft voorzorgsmaatregelen om schade aan beschermde soorten planten en dieren door ontwikkeling, bouw, aanleg, beheer- en onderhoudswerkzaamheden op het grondgebied van de gemeente Stichtse Vecht te voorkomen. Door de oplegnota te volgen, wordt gewaarborgd dat de activiteiten geen negatieve effecten hebben op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten en volgens de gedragscode worden uitgevoerd. Een vergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal, wordt alleen verleend door de provincie bij een erkend belang als bedoeld in artikel 8.74i t/m 8.74l en 8.74o, Bkl (zie bijlage 8. Relevante wettelijke bepalingen en begrippen).

2.3. Ecologische deskundige

Onder een ecologische deskundige verstaat de RVO; iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis. Zie voor een actuele omschrijving <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

2.4. Toepassing

Deze oplegnota is van toepassing op activiteiten die vallen onder het begrip ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting (ROI), bestendig gebruik (BG) en bestendig beheer en onderhoud (BBO), binnen de grenzen van de gemeente Stichtse Vecht, waarbij de gemeente initiator is.

Hieronder worden de activiteiten ROI² opgesomd, die vallen onder deel 1 van de gedragscode:

1. Slopen, restaureren, renoveren, bouwen en verbouwen van bouw- en kunstwerken;
2. Dempen, verbreden en vergraven van wateren;
3. Verwijderen van opgaande begroeiing, struwelen, bomen, bosplantsoen en doodhout;
4. Grondwerken; bouwrijp maken, afgraven, ophogen, in depot zetten;
5. Bermen verlagen of uitvullen;
6. Bronbemaling;
7. Activiteiten in en aan de oever en;
8. Plaatsen (openbare)verlichting.

In alle andere ROI-activiteiten die dus buiten het inzetbereik van de gedragscode vallen, is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk. Er moet daarbij wel sprake zijn van een erkend belang (zie § 2.2).

Let op! Bij gebruik van de gedragscode bij een ROI-project geldt een meldplicht bij de provincie.

Bij activiteiten die vallen onder het begrip ROI worden in de planfase i.h.k.v. Natuurinclusief Inrichten en Bouwen Stichtse Vecht (NIB-SV) voorzieningen opgenomen m.b.t. de gunstige staat van instandhouding van flora en fauna en herstel van de biodiversiteit. Dit zijn o.a. fauna-uittreedplaatsen bij een oeververdediging, faunapassages onder wegen of amberkleurige verlichting bij essentieel foerageergebied en/of migratieroute vleermuizen. De vigerende beleidsregel m.b.t. de inrichting van de openbare ruimte in Stichtse Vecht (thans de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)) schrijft het type voorzieningen verplicht voor. Indien nodig wordt maatwerk toegepast.

Hieronder worden de activiteiten BG³ opgesomd. Deze activiteiten vallen onder deel 1 en 2 van de gedragscode:

1. Recreatie;
2. Evenementen en;
3. Honden uitlaatplaatsen.

Hieronder worden de activiteiten BBO⁴ opgesomd. Deze activiteiten vallen onder deel 2 van de gedragscode:

1. Maaien van korte grazige vegetaties (gazon);
2. Maaien van kruidige vegetaties (ruig gras);
3. Maaien van oevers en moerasvegetaties;
4. Afrasteringen en hekwerken;
5. Onderhoud van (haag) beplantingen;
6. Snoeien van bomen, struiken en heesters;
7. Dunnen van houtopstanden, rooien van bomen en struiken;
8. Schonen van waterlopen, vijvers en poelen;
9. Baggeren van waterlopen, vijvers en poelen;
10. Onderhoud van oeververdedigingen en kunstwerken;
11. Onderhoud van verhardingen;
12. Activiteiten ondergrondse infrastructuur;
13. Verwijderen van zwerfafval en drijvend afval en;
14. Begrazingsbeheer van grazige en kruidige vegetaties.

In alle andere situaties is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de betreffende verbodsbepaling als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk. Er moet daarbij wel sprake zijn van een erkend belang (zie § 2.2).

² Artikel 11.45 lid 1 b onder 4°), 11.53 lid 1 b onder 4°) en 11.59 lid 1 b onder 4°), Bal.

³ Artikel 11.45 lid 1 b onder 3°), 11.53 lid 1 b onder 3°) en 11.59 lid 1 b onder 3°), Bal.

⁴ Artikel 11.45 lid 1 b onder 1°), 11.53 lid 1 b onder 1°) en 11.59 lid 1 b onder 1°), Bal.

Activiteiten in het kader van achterstallig onderhoud of bij ingrijpende wijziging van het beheer of herinrichting van de openbare ruimte vallen buiten het begrip BBO. Zo is er bij kaalkap van bosplantsoen, natuurontwikkeling of herinrichting van de openbare ruimte geen sprake van BBO maar van ROI. Voor dergelijke ruimtelijke ingrepen, die buiten het inzetbereik van de gedragscode vallen is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal, noodzakelijk.

BG bestaat uit de voortzetting van de huidige bestemming in de openbare ruimte. Meestal wijzigt het bestendig gebruik door ruimtelijke ontwikkeling of blijft deze onveranderd bij een herinrichting en gelijke wijze van bestendig beheer.

BBO bestaat uit de voortzetting van een praktijk, die is gericht op behoud van de bestaande situatie. Deze activiteiten worden volgens een vaste cyclus of in een periode uitgevoerd en hebben kennelijk niet verhinderd, of er zelfs aan bijgedragen, dat zich beschermde soorten in het gebied hebben gevestigd. Het element bestendigheid is hier cruciaal. Zodra er grote veranderingen worden doorgevoerd, zoals toepassing van nieuwe technieken of machines of men ingrijpende grootschalige maatregelen treft, is er geen sprake meer van bestendig beheer of onderhoud.

Als *aantoonbaar zorgvuldig* wordt gewerkt volgens de gedragscode, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen voor:

- Vergunningvrije gevallen soorten Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en in ministeriële regeling (Andere soorten) in Omgevingsverordening (voorheen de vrijgestelde soorten);
- Andere dier- en plantensoorten (nationaal beschermd, Bal, bijlage IX, lijst A en B) en;
- Soorten beschermd volgens de Europese verdragen van Bern I & II, Bonn I en Habitatrichtlijnen IV, bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer.

De oplegnota is ter ondersteuning voor het juiste gebruik van de gedragscode.

Als er afgeweken wordt van de gedragscode omdat het inzetbereik ontoereikend is, wordt mogelijk het Bal m.b.t. soortenbescherming overtreden. Met name voor de Vogelrichtlijnsoorten (VR) en/of Habitatrichtlijnsoorten (HB) en/of Andere soorten (AS) is alsnog een afzonderlijke omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk.

Tabel 2.4 Toetsingsschema voor bestendig beheer en onderhoud en (kleinschalige) ruimtelijke inrichting en ontwikkeling

tabel 2.4 Toetsingsschema voor besteding beheer en onderhoud en (kleinschalige) ruimtelijke inrichting en ontwikkeling					
Verboden	Opzettelijk plukken/ verzamelen/ afsnijden/ ontwortelen/ vernielen van planten;	Opzettelijk doden/ vangen;	Beschadigen/vernielen voortplantings- of rustplaatsen;	Opzettelijk (ver)storen;	Opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
	(Soorten in bijlage IV (b) HR, bijlage I Bern).	(beschermde dieren bijl. IV(a) HR, bijl. II Bern; bijl. I Bonn en in het wild voorkomende vogels).	(beschermde dieren bijl. IV(a) HR; bijl. I en II Bern, bijl. I Bonn en in het wild voorkomende vogels).	(beschermde dieren bijl. IV(a)HR, bijl. II Bern; bijl. I Bonn en in het wild voorkomende vogels).	(beschermde dieren bijl. IV(a)HR, II Bern; bijl. I Bonn).
		Bij vogels: opzettelijk vernielen, beschadigen nesten of rustplaatsen en wegnemen van nesten.	Bij vogels: opzettelijk vernielen, beschadigen nesten of rustplaatsen en wegnemen van nesten.	Bij vogels: alleen van toepassing als het van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.	Bij vogels: rapen en onder zich hebben van eieren, zonder opzet.
VR-soorten	N.v.t.	Werken met een aangewezen gedragscode als bedoeld in artikel 11.45 Bal, anders vergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, Bal nodig van de provincie bij erkent belang als bedoeld in artikel 8.74i, 8.74j en 8.74o Bkl.			
HR-soorten (inclusief strikt beschermde soorten Conventies Bern/Bonn)	Werken met een aangewezen gedragscode als bedoeld in artikel 11.54 Bal, anders vergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.46, Bal nodig van de provincie bij erkent belang als bedoeld in artikel 8.74i en 8.74k Bkl.				
Andere beschermde soorten M.u.v.: Bosmuis, Huisspitsmuis, Veldmuis**	Indien wordt gewerkt volgens een aangewezen gedragscode als bedoeld in artikel 11.59 Bal, dan Vergunningvrije gevallen in Omgevingsregeling. Werken met een aangewezen gedragscode, anders vergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.54*, Bal* nodig van de provincie bij erkent belang als bedoeld in artikel 8.74i en 8.74l Bkl.			N.v.t.	N.v.t.

*Tenzij (preventieve) maatregelen kunnen voorkomen dat de verboden worden overtreden, waardoor je geen beroep hoeft te doen op een uitzonderingsbepaling (vrijstelling; zo niet omgevingsvergunning). Een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten wordt alleen afgegeven bij een erkend belang als bedoeld in artikel 8.74i, t/m 8.74l en 8.74o, Bkl.

** De verboden, bedoeld in art. 11.54, eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

2.5. Maatregelen

De maatregelen in deze oplegnota zijn aanvullend op van de eisen in de gedragscode die aan activiteiten ROI, BG, en BBO worden gesteld. Deze zijn zo concreet en praktisch mogelijk beschreven t.b.v. van de uitvoerders. De uitvoerders in het veld vormen een belangrijke doelgroep van deze oplegnota. Minstens even belangrijk echter zijn de plannenmakers en werkvoorbereiders. In de voorbereiding moeten zij informatie verzamelen, plannen opstellen, maatregelen selecteren en planningen afstemmen. Alleen als dat goed gebeurt, kunnen de uitvoerders de concrete en praktische maatregelen in het veld ook nemen.

2.6. Zorgvuldigheid

Het werken volgens de gedragscode en het volgen van de oplegnota zal leiden tot een zorgvuldige omgang met flora en fauna. De gedragslijnen zorgen ervoor dat er geen wezenlijke invloed van de

activiteiten op het lokaal voortbestaan van de beschermde soorten uitgaat. Een oplegnota is echter geen technische handleiding die altijd tot succes leidt. Zorgvuldigheid is het resultaat van de inzet van mensen. De mensen die het werk doen, vooral het buitenwerk, kunnen en moeten de zorg voor de natuur vormgeven. Deze oplegnota moet daarvoor een hulpmiddel zijn, maar kan de individuele verantwoordelijkheid en zorg niet vervangen. De gedragscode en oplegnota zijn dan ook geen vrijbrief om zo maar uw gang te gaan.

2.7. Toepasbaarheid maatregelen

Deze oplegnota omschrijft maatregelen in het kader van BBO waarmee schade aan beschermde soorten voorkomen of beperkt wordt. BBO is het onderhoud wat ertoe leidt dat de situatie blijft zoals hij is. Daarnaast omschrijft deze oplegnota maatregelen in het kader van ROI op beschermde soorten waarmee schade voorkomen moet worden. ROI betreft activiteiten waardoor de situatie verandert. Zowel bij BBO als bij ROI kan schade aan beschermde soorten ontstaan.

Indien er, bij aanwezigheid van beschermde soorten, activiteit en/of handelingen worden verricht die niet zijn vermeld in de gedragscode en oplegnota, moet altijd een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten worden aangevraagd bij de provincie (zie tabel 2.7 m.b.t. de toepasbaarheid van de gedragscode op de volgende pagina).

Een vergunning flora- en fauna-activiteiten voor een ruimtelijke ingreep die buiten het inzetbereik van de gedragscode valt, wordt uitsluitend afgegeven bij een erkend belang als bedoeld in artikel 8.74i, t/m 8.74l en 8.74o, Bkl

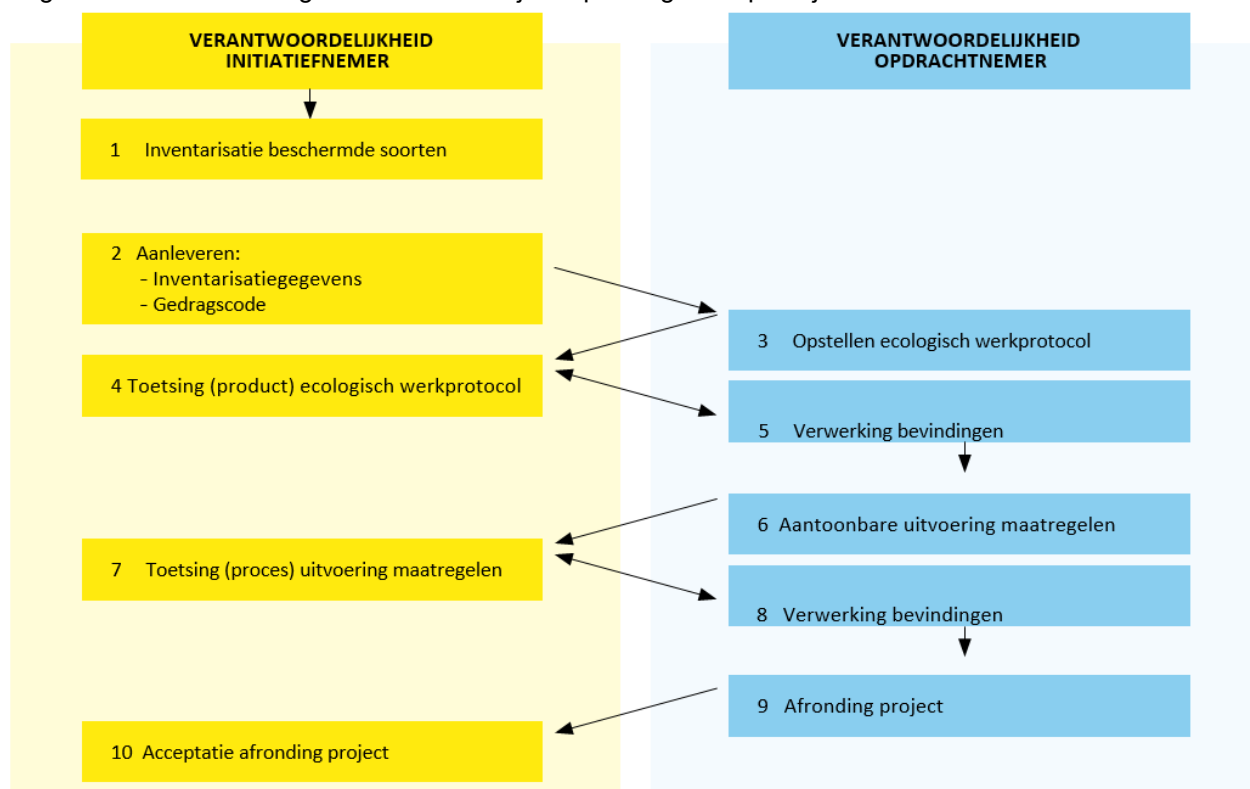
Toepasbaarheid op de verbodsbepalingen Bal

Activiteit	VR-soorten	HR-soorten (inclusief Conventies van Bern en Bonn)	Andere soorten
Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting	Vergunningvrije gevallen bij voorkomen met gedragscode als bedoeld in art. 11.45, lid 1 onder b), onder 4°), Bal, anders vergunning Flora- en fauna-activiteit op de verboden als bedoeld in art 11.37, Bal.	Vergunningvrije gevallen bij voorkomen met gedragscode als bedoeld in art. 11.53, lid 1, onder b), onder 4°), Bal, anders vergunning Flora- en fauna-activiteit op de verboden als bedoeld in art 11.46, Bal.	Vergunningvrije gevallen bij voorkomen of beperken met gedragscode als bedoeld in art. 11.59, lid 1, onder b), onder 4°), Bal, anders vergunning Flora- en fauna-activiteit op de verboden als bedoeld in art 11.54, Bal.
Bestendig gebruik	Vergunningvrije gevallen bij voorkomen met gedragscode als bedoeld in art. 11.45, lid 1, onder b), onder 3°), Bal, anders vergunning Flora- en fauna-activiteit op de verboden als bedoeld in art 11.37, Bal	Vergunningvrije gevallen met gedragscode als bedoeld in art. 11.53, lid 1, onder b), onder 3°), Bal, anders vergunning Flora- en fauna-activiteit op de verboden als bedoeld in art 11.46, Bal.	Vergunningvrije gevallen met gedragscode als bedoeld in art. 11.59, lid 1, onder b), onder 3°), Bal, anders vergunning Flora- en fauna-activiteit op de verboden als bedoeld in art 11.54, Bal.
Bestendig beheer en onderhoud	Vergunningvrije gevallen bij voorkomen met gedragscode als bedoeld in art. 11.45, lid 1, onder b), onder 1°), Bal, anders vergunning Flora- en fauna-activiteit op de verboden als bedoeld in art 11.37, Bal.	Vergunningvrije gevallen met gedragscode als bedoeld in art. 11.53, lid 1, onder b), onder 1°), Bal, anders vergunning Flora- en fauna-activiteit op de verboden als bedoeld in art 11.46, Bal.	Vergunningvrije gevallen bij voorkomen of beperken met gedragscode als bedoeld in art. 11.59, lid 1, onder b), onder 1°), Bal, anders vergunning Flora- en fauna-activiteit op de verboden als bedoeld in art 11.54, Bal

Tabel 2.7

2.8. Hoofdlijnen

Deze oplegnota beschrijft aansluitend op de gedragscode een groot aantal voorzorgsmaatregelen voor verschillende typen activiteiten en maatregelen. Lang niet alle maatregelen zijn bij ieder werk van toepassing. Dat hangt af van het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. De oplegnota oogt daardoor wellicht ingewikkelder dan zijn toepassing in de praktijk is. Daarom wordt hieronder kort

de hoofdlijn van de gedragscode en oplegnota weergegeven.

- Om te beginnen moet de initiatiefnemer goed weten welke beschermde soorten in een plangebied (kunnen) voorkomen. Dit moet de initiatiefnemer tijdig (laten) onderzoeken en goed op kaart aangegeven (zie § 3.1).
- De kennis over het voorkomen van beschermde soorten en de mogelijke effecten van maatregelen dient de initiatiefnemer tijdig in de plannen te verwerken.
- De opdrachtnemer dient de uitvoerders tijdig, nauwkeurig en praktisch te informeren over het voorkomen van beschermde soorten en te nemen maatregelen. In veel gevallen kunnen enkele algemene maatregelen voldoende zijn.

2.9. Stoplichtbenadering

Dit betreft het gebruik van de natuurkalender. Het belangrijkste is het vermijden om activiteiten uit te voeren in de perioden waarin planten en dieren het meest kwetsbaar zijn: de voortplantingsperiode en de overwinteringsperiode. Deze maatregel is vormgegeven in een stoplichtbenadering.

In de veilige perioden (**GROEN**) kunnen de activiteiten zonder bijzondere maatregelen worden uitgevoerd. In de onveilige periode (**ORANJE**) worden activiteiten alleen uitgevoerd met speciale maatregelen. In de verboden periode (**ROOD**) worden activiteiten niet uitgevoerd, tenzij een

aantoonbare calamiteit of reden van groot openbaar belang het noodzakelijk maakt de activiteiten in die periode uit te voeren. De activiteiten worden dan met speciale maatregelen uitgevoerd.

Anders gezegd: **GROEN** = ja, **ORANJE** = ja, mits en **ROOD** = nee, tenzij. In de Maatregelenkalender bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling & inrichting staat dit precies uitgewerkt. **Zie hoofdstuk 4 t/m 7.**

2.10. Verantwoordelijkheden

Het (aantoonbaar) gebruiken van de gedragscode leidt tot vrijstelling van een aantal wettelijke verboden van het Bal. Wie zich niet aan de gedragscode houdt, *kan* een overtreding op de verbodsbepalingen Bal veroorzaken. Sancties voor dergelijke overtredingen bestaan uit het betalen van geldboetes (last onder dwangsom), het stilleggen van werkzaamheden en herstelverplichtingen opgelegd door de provincie (bestuursdwang). In ieder stadium van de activiteiten moet dus duidelijk zijn wie waarvoor verantwoordelijk is. Zie hoofdstuk 8.

2.11. Twijfel- en noodgevallen, aanpassing oplegnota

Aan het eind van de oplegnota staat aangegeven wat u moet doen bij twijfel- en noodgevallen en hoe de oplegnota kan worden toegepast. De geldende gedragscode is leidend. Hierin zijn opgenomen:

- Een begrippenlijst.
- Een lijst van beschermde soorten die in de gemeente Stichtse Vecht (kunnen) voorkomen t.b.v. het invullen van de Checklist en ecologisch werkprotocol.
- Een kaart van Natuur Netwerk Nederland (NNN) via de website van de provincie.
- Landelijke lijst beschermde soorten (Bijlage IX, Onderdeel A en Onderdeel B bij Artikel 11.54 Bal en vrijgestelde soorten LVVN Bijlage XXXb Or, Zoogdieren en Amfibieën⁵).

2.12. Stappenplan toepassing oplegnota

Hieronder vindt u een stappenplan waarmee u nagaat of u voor uw activiteiten een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten nodig hebt, of dat u gebruik kunt maken van de gedragscode. Voor veel van deze stappen kunt u een ecologisch deskundige inschakelen.

Stap 1: zijn er beschermde soorten aanwezig?

Een ecologisch deskundige kan het best vaststellen of er beschermde planten of dieren aanwezig zijn op de locatie waar u aan het werk gaat. Zijn er geen beschermde soorten? Dan hoeft u geen omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten aan te vragen. Een aantal beschermde soorten wordt op het lichtste niveau beschermd. Bij deze soorten is geen omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten nodig. Voor welke soorten dit geldt leest u in de Lijst van algemeen vrijgestelde soorten.

Stap 2: veroorzaakt u schade?

Uw activiteit mag geen schadelijke effecten hebben op de aanwezige beschermde soorten.

Voorbeelden:

- U wilt bomen kappen in april? Dan is er zeer grote kans dat er vogels aan het broeden zijn in of rond de bomen. U mag dan niet kappen. Als u wacht tot na het broedseizoen dan is de kans op schadelijke effecten kleiner. Onderzoek ook of er andere planten of dieren in of rond de bomen leven die binnen de invloedsfeer vallen. Bij provinciaal- en volgens de gedragscode jaarrond beschermde vogelnesten of vleermuisverblijfplaatsen zal altijd een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.46, lid 1, Bal moeten worden aangevraagd met goedkeuring van de provincie.

⁵ Let op! In de Omgevingsverordening van de provincie zijn Vergunningvrije gevallen Andere soorten zijn haas, konijn en kleine marterachtigen per 1 september 2024 van de lijst gehaald waardoor alsnog een vergunning op de verboden als bedoeld in art. 11.54, lid1, Bal, noodzakelijk is.

- Als u een gebouw wilt slopen en de muur is een spouwmuur, dan is de kans zeer groot dat er vleermuizen in de spouwen leven. Om zeker te weten of u mag slopen, moet u (laten) onderzoeken volgens het vleermuizenprotocol of er beschermde vleermuizen en overige gebouwbewonende beschermde soorten uitgesloten dan wel aanwezig zijn.

Uit onderzoek van een fauna inspecteur, ecologisch deskundige of ecooloog (soortenspecialist) blijkt of er schadelijke effecten zijn. Hij kan ook advies geven over het voorkomen van schadelijke effecten. Hebben de activiteiten negatieve invloed op beschermde dieren of planten? Dan is vervolgonderzoek door een deskundige noodzakelijk. Zijn uw activiteiten niet schadelijk en werkt u met en volgens de gedragscode? Dan hoeft u geen omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.46, lid 1, Bal aan te vragen. U moet natuurlijk wel de zorgplicht als bedoeld in artikel 11.27 Bal naleven.

Stap 3: probeer schade te voorkomen;

Vaak kunt u schadelijke effecten voorkomen door preventieve maatregelen te nemen (mitigerende maatregelen). Het gaat vooral om maatregelen die de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of verzachten. Denk aan het ontzien van voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen. Een goed hulpmiddel voor preventieve maatregelen zijn de kennisdocumenten Soorten van Bij12. Een ecologisch deskundige helpt, adviseert en begeleidt u bij het realiseren van de maatregelen. Voorkomt u hiermee alle schadelijke effecten en werkt u met de gedragscode? Dan hoeft u geen omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten voor de m.b.t. soortenbescherming aan te vragen. Wordt een beschermde soort toch verstoord ondanks de preventieve maatregelen? De soort moet bijvoorbeeld op zoek naar een andere verblijfplaats. Dan heeft u wel een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37 lid1, 11.46 lid1, en/of 11.54 lid1, Bal nodig.

Stap 4: maak gebruik van een gedragscode

Naast de algemeen vrijgestelde soorten zijn er ook andere soorten waarvoor een vrijstelling mogelijk is. Dit is zo, als u gebruikmaakt van een goedgekeurde gedragscode als bedoeld in artikel 11.45, 11.53 en 11.59. Leiden de stappen niet tot vrijstelling? Dan heeft u voor het uitvoeren van uw activiteiten alsnog een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37 lid 1, 11.46 lid 1, en/of 11.54 lid 1, Bal, nodig.

Richtlijnen opdrachtnemer:

- 1) Verkennen werkterrein, onderzoeken natuurwaarden en vul de checklist en ecologisch werkprotocol in (controleren verstrekte informatie; vaststellen voorkomen beschermde soorten, bewoonde en vaste nesten, broed- en mierenhopen, eiklonpen/strengen van amfibieën en vissen).
- 2) Markering te beschermen locaties aan de hand van het werkprotocol. (Beschermingszone rond om holle bomen met in gebruik zijnde door vogels/vleermuizen, rond bomen met nesten, rond groeiplaatsen beschermde flora, rond broed- en mierenhopen, etc., markeren vaste nesten)
- 3) Zorgvuldig handelen (respecteren beschermingszones, maai/trekker-combinatie uitrusten met wildvanger, bv binnen deze zones uitstel onderhoud tot na het broedseizoen of specifieke werkwijze, behoud (vaste)nestbomen, evt. werkzaamheden gefaseerd uitvoeren).
- 4) Werkperiode met inachtneming van de natuurkalender.
- 5) Uitvoerend personeel dient gecertificeerd te zijn om aantoonbaar zorgvuldig te kunnen handelen volgens de Bal. Per ploeg minimaal niveau 1 gecertificeerde Wettelijke natuurbescherming (hierna; Wnb) niveau 1 zorgvuldig handelen BBO machinist maaimachine

ALTIJD gecertificeerd niveau 1 Wnb zorgvuldig handelen BBO.

2.13. Training en opleiding

Aangezien de gedragscode en oplegnota uitgaat van vakkundig opdrachtgeverschap, vakkundig toezicht en vakkundige uitvoering is juridische borging zorgvuldig handelen middels (her)certificering van alle direct betrokken medewerkers van de gemeente Stichtse Vecht bij ruimtelijke ingrepen een vereiste;

- Het certificaat “Zorgvuldig handelen Wnb BBO niveau 1” voor zelfstandig uitvoerende medewerkers van de buitendienst;
- Het certificaat “Zorgvuldig handelen Wnb ROI niveau 2” voor de toezichthouders civiele techniek zodat zij in staat zijn de maatregelen in de checklist van de opdrachtnemer, vertaald in een ecologisch werkprotocol, de oranje en rode perioden juist te beoordelen en accorderen;
- Het certificaat “Zorgvuldig handelen Wnb BBO niveau 2” voor de toezichthouders groenbeheer die direct met soortenbescherming in aanraking komen, zodat zij in staat zijn de maatregelen in de checklist van de opdrachtnemer, vertaald in een ecologisch werkprotocol, de oranje en rode perioden juist te beoordelen en accorderen;
- Het certificaat “Zorgvuldig handelen Wnb ROI niveau 3” voor de projectleiders civiel en bouwen & wonen, projectleiders civiel, directievoerders en opzichters bij (her)inrichting en voorbereiders grijs, blauw en verkeer evenals de projectleider vastgoed zodat ook zij in staat zijn de maatregelen te vertalen naar de bestekken en opdrachten. Ook zijn zij in staat de maatregelen in het ecologisch werkprotocol van de opdrachtnemer in de oranje en rode periode juist te beoordelen en accorderen;
- Het certificaat “Zorgvuldig handelen Wnb BBO niveau 3” voor de projectleiders, directievoerders, voorbereiders en beleidsadviseurs groen evenals de landschapscoördinator belast met het beheer en onderhoud van historische gemeentelijk landschapselementen zodat zij in staat zijn de maatregelen te vertalen naar de bestekken en opdrachten. Ook zijn zij in staat de maatregelen in de oranje en rode periode juist te beoordelen en accorderen;
- Het certificaat “Zorgvuldig handelen Wnb ROI niveau 4” voor de beleidsmedewerkers belast met groenbeleid, klimaat, landschappelijke inrichting, strategisch beleidsmedewerker/beheerder wegen en minimaal 2 planologen zodat ook zij in staat zijn beleid en planologie in te voegen en te vertalen naar strategisch beleid bij de beleids- en inrichtingsplannen van de buitenruimte;
- Het certificaat Zorgvuldig inventariseren Faunacontroleur voor minimaal 1 toezichthouder (groen) zodat deze in staat is vaste rust- en verblijfplaatsen op te sporen en uniform te registreren;
- Het certificaat Zorgvuldig inventariseren Fauna inspecteur voor minimaal 1 beleidsadviseur natuur/ecologie zodat deze in staat is specifieke inventarisatie uit te voeren op bestaande protocollen (vleermuis protocol) en kennisdocumenten van BIJ12.

Bij openstaande vacature van betreffende functies zal in de sollicitatieprocedure het benodigde certificaat zorgvuldig handelen of zorgvuldig inventariseren Wnb een functievereiste zijn dan wel gehaald moeten worden. Hierin zal een inhaalslag moeten worden gemaakt vanuit HRM. Zie verder “Bijlage 1 Certificering functies”⁶.

Externe projectleiders civiel, directievoerders en toezichthouders dienen ALTIJD de juiste en geldige certificaten voor de tijdelijke functie te overleggen zodat ook zij juridisch aantoonbaar zorgvuldig handelen volgens de vigerende wet- en regelgeving dan wel door een interne medewerker met de juiste deskundigheid bijgestaan te worden.

⁶ Op het moment van afronden van de oplegnota worden, n.a.v. de Effectevaluatie doorontwikkeling, verschuivingen van functies naar nieuwe teams verwacht. Omdat certificeren aan functie gekoppeld is, heeft dat geen consequenties. Na afronden van de Effectevaluatie zal de bijlage 1 worden aangepast aan de nieuwe teams.

2.14. Aantoonbaar zorgvuldig handelen derden

Bij **alle** contracten en opdrachten m.b.t. ruimtelijke ingrepen in de openbare buitenruimte is het opnemen van aantoonbaar zorgvuldig handelen en inventariseren Wettelijke natuurbescherming m.b.t. flora- en fauna-activiteiten verplicht. De inschrijver/opdrachtnemer moet aantoonbaar Zorgvuldig handelen Wettelijke natuurbescherming en Zorgvuldig inventariseren Wettelijke natuurbescherming kunnen overleggen bij de opdrachtgever of diens gemachtigde.

**IPC
GROENE
RUIMTE**
OPLEIDINGSINSTITUUT
VOOR DE LEEFOMGEVING

CERTIFICAAT

**Vereniging Stadswerk Nederland
te Ede**

Verklaart dat:

Naam: _____

Geboortedatum: _____ te: _____

Heeft deelgenomen aan de hercertificering:
**Zorgvuldig handelen Wettelijke Natuurbescherming,
niveau: werkvoorbereider/bedrijfsleider bestendig beheer (niv.3 BB)**

Op: 21 mei 2025 te: Arnhem

Hercertificering heeft plaats gevonden op basis van:
Examenreglement Examenpunt.nl;
Examendocument gecertificeerd Flora en Fauna deskundige, niveau 3
werkvoorbereider/bedrijfsleider;
Gedragscode soortbescherming gemeenten 2023, namens de minister voor Natuur en
Stikstof goedgekeurd door Drs. M.M. van der Burg, Directeur Kernprocessen EU, Rijksdienst
voor Ondernemend Nederland op 25 januari 2024

Dit certificaat is 3 jaar geldig

Certificaathouder:

C.M. van Eumen
Directeur

Stadswerk

Exameninstelling:

ir. M.F.A.G. van Duijnhoven
Directeur

examenpunt.nl

3. Informatie

3.1. Essentie van verboden

Essentie van de verboden t.a.v. soortenbescherming Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)					
(In de kolom achter de verboden staan de verwijzingen naar de wetsartikelen)	Europese soorten			Nationale soorten	
Het is verboden.....	Vogels	Dieren	Planten	Dieren	Planten
specifieke beschermde soorten te doden of te vangen	11.37-1a	11.46-1a		11.54-1a	
de voortplantingsplaats of rustplaats te beschadigen, vernielen of weg te nemen	11.37-1b	11.46-1d		11.54-1b	
eieren te beschadigen, rapen of bezitten	11.37-1c	11.46-1c			
specifieke beschermde soorten te verstoren	11.37-1d	11.46-1b			
specifieke beschermde planten te plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen			11.46-1e		11.54-1c

3.2. Bepaal de natuurwaarden

Als initiatiefnemer zorgt u ervoor dat voldoende actuele en nauwkeurige informatie aanwezig is over het voorkomen van beschermde soorten in het werkgebied. Voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling & inrichting, bij een onveranderd plangebied, betekent voldoende actueel dat de gegevens met betrekking tot vrijgestelde soorten, kwetsbare soorten planten en dieren, beschermde soorten nationaal en volgens de verdragen van Bern II en Bonn I, Habitatrichtlijnen IV niet ouder zijn dan drie jaar en bestendig beheer & onderhoud betekent voldoende actueel dat de gegevens met betrekking tot vrijgestelde soorten, kwetsbare soorten planten en dieren, beschermde soorten nationaal en volgens de verdragen van Bern II en Bonn I, Habitatrichtlijnen IV niet ouder zijn dan drie jaar. Voor Andere soorten, bijlage IX Bal, worden ook onderzoeksgegevens tot vijf jaar geaccepteerd. Voor alle beschermde soorten betekent voldoende nauwkeurig dat de groeiplaatsen, vaste rust- en verblijfplaatsen en essentiële delen van het leefgebied van beschermde soorten exact kunnen worden aangegeven.

3.3. Deskundig onderzoek

Het onderzoek naar beschermde soorten wordt uitgevoerd door een of meer ecologisch deskundigen en bestaat in ieder geval uit bronnenonderzoek (raadplegen publicaties, internet, zo nodig databanken), een *QuickScan* (kort veldonderzoek aangevuld met expert judgement) en zo nodig aanvullende veldinventarisaties (soortgericht onderzoek), die wordt uitgevoerd volgens door algemeen aanvaardbaar geachte methoden om aanwezigheid van soorten uit de QuickScan uit te sluiten. Hiervoor wordt verwezen naar de Kennisdocumenten Soorten-Natuurbescherming van BIJ12⁷.

3.4. Lijst en kaart met beschermde soorten

Stel per werkgebied een lijst op van de voorkomende beschermde soorten en maak een kaart, waarop de verspreiding van die soorten zo nauwkeurig mogelijk is weergegeven. Het gaat daarbij vooral om groeiplaatsen van beschermde planten, vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde dieren, nesten van broedvogels en de elementen van het leefgebied die essentieel zijn voor het functioneren van die vaste rust- en verblijfplaatsen.

⁷ <https://www.bij12.nl/kennisdocumenten/>

3.5. Gebruik de Checklist beschermde soorten en de webapplicatie

Voor het invullen van de Checklist beschermde soorten bijlage 2b van het collegebesluit 'Soortenbescherming Stichtse Vecht 2025 van deze oplegnota is <https://florafaunacheck.nl/stichtse%20vecht> (FFC) een hulpmiddel. In de rapportage wordt aangegeven welke beschermde soorten in de gemeente Stichtse Vecht voor (kunnen) komen. De Checklist met webapplicatie wordt tijdens de initiatieffase ingevuld en als referentielijst gebruikt bij het opstellen van de lijst met beschermde soorten in een werk- of plangebied t.b.v. het uitsluiten en opstellen van het ecologisch werkprotocol. Dat wil zeggen: u geeft ten minste van de in de checklist genoemde soorten aan of ze in het werkgebied voorkomen, welke functie het werkgebied voor de voorkomende soorten heeft en waar de groeiplaatsen resp. vaste rust- en verblijfplaatsen en essentiële delen van het leefgebied gelegen zijn. Daarbij houdt u er rekening mee, dat (de nesten van) alle soorten vogels beschermd zijn (m.u.v. de invasieve exoten volgens Unielijst Invasieve exoten bij het NVWA), zolang deze in gebruik zijn. Let erop dat sommige nesten jaarrond in gebruik zijn of beschermd omdat de broedvogels het volgend jaar weer gebruikmaken van hetzelfde nest.

3.6. Bij twijfel uitgaan van het voorzorgsbeginsel

Als niet zeker is of een beschermde soort in een werkgebied voorkomt, laat u een inventarisatie doen door een faunacontroleur, eventueel nader onderzoek door een fauna inspecteur en uitvoerig specialistisch onderzoek door een ecologisch deskundige. U kunt, als opdrachtnemer, ook aannemen dat de soort daadwerkelijk in het plan- of werkgebied voorkomt en handelt daarnaar.

3.7. Wettelijke belangen

Verboden mogen (in beperkte mate) overtreden worden, indien er sprake is van één of meerdere in de wet genoemde belangen. Dit in relatie tot de beschermingsstatus van de aanwezige soorten, weergegeven in onderstaande tabel:

Wettelijke belangen t.a.v. soortenbescherming Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)			
	VR soorten	HB soorten	Andere soorten
In de wet genoemde belangen met het oog op natuurbescherming (Artikel 8.74i)	Artikel 8.74j	Artikel 8.74k	Artikel 8.74l
1. Volksgezondheid	X	X	X
2. Openbare veiligheid	X	X	X
3. Veiligheid van het luchtverkeer	X		
4. Bescherming van wilde flora & fauna	X	X	X
5. Dwingende redenen van groot openbaar belang (sociaal, economisch, wezenlijk gunstig effect voor milieu)		X	X

3.8. Bepaal de effecten

U stelt een zo nauwkeurig mogelijke werkprotocol op van de effecten van de geplande ingreep op de voorkomende beschermde soorten. U beschrijft daartoe de effecten op de populatie, op het individu, de staat van instandhouding van de relevante populatie & individu en het leefgebied van de soort. U gaat na of er sprake is of kan zijn van een wezenlijk negatieve invloed op betrokken soorten en/of populatie. Dat is het geval als de staat van instandhouding van de lokale populatie of de landelijke populatie, vrijgestelde soorten, kwetsbare soorten planten en dieren, beschermde soorten nationaal en volgens de verdragen van Bern II en Bonn I, Habitatrichtlijnen IV door het bestendig beheer & onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling & (her)inrichting in geding wordt gebracht. Bij alle handelingen die leiden tot overtreding van de verboden in de Ow zal altijd een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op het betreffende verbodsbepaling artikel van het Bal moeten worden aangevraagd bij de provincie en stelt u mitigerende en/of compenserende maatregelen vast die ervoor zorgen dat die wezenlijke negatieve invloed niet zal optreden of positief beïnvloed wordt (o.a. plaatsen extra nestkasten voor vogels en vleermuizen). U gaat na bij welke geplande activiteiten kans is op het overtreden van verbodsbepalingen van de Ow ten aanzien van de betrokken beschermde soorten.

3.9. Informeer een ecologisch deskundige bij de gemeente

Als **initiatiefnemer** informeert u de ecologisch deskundige (zie 2.3 in deze nota) al in de planfase. De ecologisch deskundige onderhoudt de contacten met provincie en/of RVO. Indien dit wenselijk is stelt deze het bevoegd gezag in staat tijdig te beoordelen of de flora- en fauna activiteit als bedoeld in de Ow en AMvB op juiste wijze wordt toegepast.

3.10. Informeer de opdrachtnemer

Als **initiatiefnemer** bent u verantwoordelijk voor de meest actuele informatieverstrekking en informeert u de opdrachtnemer tijdig en adequaat over de bestaande natuurwaarden. Tijdig betekent doorgaans bij aanbesteding van de activiteiten, zodat de opdrachtnemer in de prijsvorming en planning met de voorzorgsmaatregelen uit deze oplegnota rekening kan houden. Dit doet u door deze oplegnota, waarin de lijst met beschermde soorten in bijlage 2 is opgenomen, toe te voegen aan bestekken, opdrachtbrieven en contracten. Voor een QuickScan t.b.v. het invullen van de checklist door de opdrachtnemer heeft de gemeente een abonnement op de webapplicatie <https://florafaancheck.nl/stichtse%20vecht>. De data wordt 3-jaarlijks op basis van bureau- en veldwerk geactualiseerd. Ook kan, via de directievoerder van of namens de gemeente, beperkte toegang verleend worden aan de uitgebreidere Natuurwaardekaart in Kaartviewer. Het is vervolgens aan de opdrachtnemer om aan de hand van zijn ingevulde ecologisch werkprotocol de uitvoerende te informeren en instrueren.

3.11. Maak een lijst maatregelen

Als **initiatiefnemer** vult u de Natuurtoets checklist I en II in. De uitvoerende **opdrachtnemer** werkt checklist III, het ecologisch werkprotocol, uit met de te nemen maatregelen uit die moeten worden getroffen bij de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden volgens de gedragscode en de evt. aanvullingen uit deze oplegnota

Let op! De maatregelen zijn afhankelijk van de in het werkgebied voorkomende soorten. Voor beschermde soorten die betrekking hebben op de activiteiten ruimtelijke ontwikkeling & inrichting gebruikt u de maatregelenkalender uit hoofdstuk 4 en 5 van de oplegnota. Voor beschermde soorten is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in 8.74i, t/m 8.74k en 8.74o Bkl noodzakelijk als een aangewezen gedragscode ontoereikend is. Als er geen beschermde soorten voorkomen voor de activiteiten die betrekking hebben op bestendig beheer kan volstaan worden met de specifieke zorgplicht. Zie § 3.13. Als er wel beschermde soorten voorkomen, gebruikt u de maatregelenkalender uit hoofdstuk 4 en 7. Voor het raadplegen van de kwetsbare periode wordt de losse bijlage '2b. Natuurkalender VR en HR soorten' gebruikt.

3.12. Communiceer de lijst met maatregelen

Als **initiatiefnemer** informeert u de opdrachtnemer tijdig en adequaat over de te nemen maatregelen,

door de oplegnota met verwijzing naar de lijst met maatregelen (zie § 2.5) toe te voegen aan bestekken, opdrachtbrieven en contracten. De **opdrachtnemer** stelt een ecologisch werkprotocol (checklist III) op en informeert het uitvoerend personeel tijdig en adequaat over de te nemen maatregelen, zorgt ervoor dat op de werkplek de lijst met soorten, maatregelen en de kaart aanwezig zijn, markeert de groeiplaatsen van beschermde planten en/of nesten en holen van beschermde dieren en vogels in het veld als dat nodig is om deze tijdens de activiteiten te kunnen ontzien.

3.13. Specifieke zorgplicht

In het Bal zijn meerdere specifieke zorgplichten opgenomen, waaronder artikel 11.27, lid 1 dat toeziet op de specifieke zorgplicht voor onder meer flora- en fauna-activiteiten bij ruimtelijke ingrepen. In het eerste lid is een vergelijkbare zorgplicht opgenomen als onder de algemene zorgplicht, namelijk dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben:

1. alle maatregelen neemt die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
2. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

In het tweede lid van artikel 11.27, Bal wordt de invulling van de specifieke zorgplicht voor Flora- en fauna-activiteiten nader uitgewerkt. Hierin staat dat de plicht 'in ieder geval' (dus een niet-limitatieve opsomming) inhoudt dat wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats. Verwezen wordt naar de volgende soorten:

- van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;
- dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX, A en B (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3° Ow.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten. Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben.

De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de migratieroutes, foerageergebieden, voortplantings- en verblijfplaatsen in alle werkgebieden, ook daar waar geen beschermde soorten

voorkomen, worden de algemene maatregelen genomen. Deze geven directe invulling aan de specifieke zorgplicht als bedoeld in artikel 11.27, lid 2, Bal. Voor de wet zijn álle in het wild levende dieren en planten van onvervangbare waarde. Mensen mogen hier niet onzorgvuldig mee omspringen. Dit houdt in dat te allen tijde wordt vermeden dieren te verontrusten, verwonden of te doden. Tevens wordt onnodige beschadiging en/of verwonding aan de flora & fauna vermeden.

3.14. Vermijd verstoring

De **initiatiefnemer** houdt met de planvorming rekening zodat verstoring van beschermde soorten vermeden wordt. Als **opdrachtnemer** vermijdt onnodige verstoring door betreding, licht en geluid van terreinen, waar beschermde planten en dieren (kunnen) verblijven. Verstoring kan in veel gevallen worden voorkomen door kwetsbare gebieden af te zetten of te markeren in het veld en vervolgens te ontzien van betreding. Als met verlichting wordt gewerkt kan gekozen worden voor armaturen die weinig strooilicht veroorzaken. Door werkzaamheden zo efficiënt mogelijk uit te voeren kan de duur van geluidsverstoring beperkt worden. Het gebruik van elektrisch (hand)gereedschap wordt aanbevolen om geluidsoverlast te beperken en ontlast daarbij ook het milieu. Het streven is de activiteiten uit te voeren buiten de perioden waarin plant- en diersoorten het meest kwetsbaar zijn, namelijk gedurende de voortplanting en de winterrust. Bij de activiteiten maakt u zo veel mogelijk gebruik van de bestaande infrastructuur.

4. Maatregelenkalender

Bij uitvoering van activiteiten wordt rekening gehouden met de meest kwetsbare perioden, die van voortplanting en (indien van toepassing) winterrust. De stoplichtbenadering, die hieronder wordt uitgewerkt, is daarbij een belangrijk instrument. In de meest kwetsbare perioden worden activiteiten voor bepaalde soorten in principe vermeden. Als dat niet kan, worden aanvullende maatregelen genomen.

4.1. Stoplichtbenadering

De maatregelen in deze Maatregelenkalender zijn een uitwerking van de stoplichtbenadering. Hieronder staat wat de stoplichtbenadering precies inhoudt. Als u volgens deze oplegnota werkt, dient u zich hieraan te houden.

- **Werk in de veilige perioden**

In werkgebieden waar (middel)zwaar beschermde soorten voorkomen, wordt gewerkt in veilige perioden, zoals met **GROEN** aangegeven in deze Maatregelenkalender. In deze perioden kan zonder aanvullende maatregelen worden gewerkt. Dit geldt niet voor ruimtelijke ontwikkeling & inrichting als er beschermde soorten en/of jaarrond beschermde nesten voorkomen. Zie tabel § 2.7.

- **Vermijd zo veel mogelijk te werken in de onveilige perioden⁸**

In werkgebieden waar beschermde soorten voorkomen, kan in de onveilige perioden worden gewerkt, mits de aanvullende maatregelen worden uitgevoerd. In de Maatregelenkalender zijn deze onveilige perioden met **ORANJE** aangegeven. Hier staat ook aangegeven welke maatregelen moeten worden genomen. Dit geldt niet voor ruimtelijke ontwikkeling & inrichting als er beschermde soorten en/of jaarrond beschermde nesten voorkomen. Zie tabel § 2.7.

- **Alleen bij uitzondering werken in de verboden perioden**

In werkgebieden waar beschermde soorten voorkomen, worden geen activiteiten uitgevoerd in de verboden perioden, tenzij een aantoonbare calamiteit of reden van groot openbaar belang het noodzakelijk maakt de activiteiten in die periode uit te voeren. In de Maatregelenkalender zijn deze verboden perioden met **ROOD** aangegeven. De aanvullende maatregelen die in deze periode genomen moeten worden staan hier ook beschreven.

- **Bepaal per werkgebied wat de passende perioden zijn**

Het voor komen van beschermde soorten bepaalt welke de groene, oranje of rode perioden in een werkgebied zijn. Dit dient u dus per werkgebied te bepalen.

Belangrijk:

Bij het hanteren van de Maatregelenkalender hoeft u alleen rekening te houden met de soort of soortgroepen die in het plangebied voorkomen. Met een rode of oranje periode hoeft dus geen rekening gehouden te worden als de soort of soortgroep niet in een plangebied aanwezig is. Uitgangspunt is dus altijd de lijst en kaart met beschermde soorten die in het plangebied voor (kunnen) komen.

In de volgende paragrafen staat per type activiteit uitgewerkt hoe u dient te handelen als er beschermde soorten aanwezig zijn. De paragrafen hebben de volgende onderdelen:

⁸ In de losse bijlage 2b. Natuurkalender VR en HR soorten is bij VR de blauwe periode gelijk aan de te nemen maatregelen in oranje periode.

- Omschrijving activiteit. Een korte uitleg wat onder de activiteit wordt verstaan.
- Een kalender met veilige, onveilige en verboden perioden, uitgesplitst naar
- Verschillende groepen beschermde soorten.
- Een kort overzicht van de aandachtspunten.
- Een lijst met concrete en praktische maatregelen per soortgroep. U neemt deze maatregelen in de **oranje** en **rode** perioden. De extra maatregelen die u neemt in de **rode** perioden staan apart aangegeven.

4.2. Aandachtspunten

De natuur houdt zich niet aan kalenders. De vogels bepalen de broedperiode, niet de kalender! De klimaatveranderingen veroorzaken verschillen in het seizoensritme van planten en dieren. De Maatregelenkalender zal dus niet altijd in overeenstemming zijn met het seizoensritme van planten en dieren. De handhaving van de wet richt zich op overtredingen van de verbodsbepalingen in het Bal. De maatregelen in de Maatregelenkalender, waaronder de stoplichtbenadering, zijn een hulpmiddel om overtredingen te voorkomen. U moet altijd scherp blijven opletten of u het doel bereikt: voorkomen dat u schade aan beschermde plant- en diersoorten berokkent. Dat geldt ook op plaatsen en momenten, waarvan u dacht dat er geen kans op schade aan beschermde soorten kon optreden. De Maatregelenkalender noch de kaart met beschermde soorten betekenen een vrijbrief om onzorgvuldig te handelen. Het uitsluiten van de aanwezigheid van VR- en HB-soorten in het plan- of werkgebied kort voor de start van de uitvoering is van essentieel belang.

5. Beschrijving van de activiteiten kleine ruimtelijke ontwikkeling & (her)inrichting

De Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten deel 1 hoofdstuk 3 en 4 hebben betrekking op activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling in deze oplegnota als bedoeld in artikel 11.45 lid 1b onder 4°, 11.53 lid 1b onder 4° en 11.59 lid 1b onder 4° Bal en omvat bouw-, cultuur- en civieltechnische activiteiten. Het gaat om activiteiten die voortvloeien uit bestemmingsplannen, bouwprojecten, bouw- en sloopplannen, infrastructurele werken, waterwerken en achterstallige onderhoud- en beheerswerkzaamheden. De activiteiten worden uitgevoerd bij de ontwikkeling van kleine projecten (initiatieven) in het kader van stedenbouw, wegenbouw, spoorwegbouw en groenprojecten. Voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen is werken volgens de maatregelencatalogus van de gedragscode verplicht anders is in alle andere situaties is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in artikel 8.74i, t/m 8.74k en 8.74o Bkl noodzakelijk. Voor **een** ROI activiteit die binnen de vrijstellingsruimte van de Gedragscode soortenbescherming voor gemeente vallen geldt een meldplicht. Bij ROI activiteit wordt tenminste 4 weken voor de start van de uitvoerings- of realisatiefase de provincie geïnformeerd met het volledig ingevulde Natuurtoets check list I, II en III.

5.1. Slopen, restaureren, renoveren, bouwen en verbouwen van bouw- en kunstwerken

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 1 hoofdstuk 4.3 van de gedragscode. Slopen, restaureren, renoveren, bouwen en verbouwen van bouw- en kunstwerken zoals dijken, sluizen, kademuren, gebouwen⁹ evenals groot onderhoud zoals het opnieuw voegen, zandstralen, afdichten, na-isolatie en andere activiteiten.

Het dagelijks onderhouden van oeververdedigingen en kunstwerken wordt behandeld in § 7.10 van deze oplegnota.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vleermuizen zomerverblijf												
Vleermuizen paarverblijf / zwermlocatie												
Vleermuizen winterverblijf												
Broedvogels												

Geen beperkingen
 Uitvoeren met maatregelen
 Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Muurplanten, (verblijfplaatsen van) vleermuizen en (nesten en verblijfplaatsen van) vogels.

Aandachtspunten

- Algemeen:** Bij de activiteiten dient rekening te worden gehouden met beschermde muurplanten, (verblijfplaatsen van) vleermuizen en (nesten en verblijfplaatsen van) vogels. Bij negatieve effecten op soorten vogelrichtlijn, habitatrichtlijn, Andere soorten en jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels die buiten het inzetbereik van de gedragscode vallen, is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk.
- Planten:** Groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten niet beschadigen tijdens de activiteiten.
- Vleermuizen:** Verbouwingen aan bouw- en kunstwerken met bewoning van vleermuizen niet uitvoeren in de kraamperiode (zomerverblijf) en tijdens de winterslaap (winterverblijf). Zie natuurkalender vleermuizen in bijlage 6.
- Broedvogels:** Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels en jaarrond beschermde vogelnesten. Let vooral op invlieggaten, hollen en nesten van uilen (kerkuil) en nesten van overige vogels. Zie bijlage 5: Beschermingsregime soorten vogelrichtlijnen.

Maatregelen in de oranje en rode periode

⁹ Wanneer werkzaamheden aan gebouwen buiten het inzetbereik van een SMP vallen, kunnen deze mogelijk wel met de inzet van de 'Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025' worden uitgevoerd.

Vogels

- Voordat de activiteiten plaatsvinden wordt door een deskundige vastgesteld of vogels de bouwwerken als verblijfplaats gebruiken, en zo ja of er een jaarrond beschermde nestplaats aanwezig is. Zie bijlage 5.
- Als er jaarrond beschermde nestplaatsen aanwezig zijn, worden de activiteiten uitgevoerd als de nestplaatsen niet meer in gebruik zijn.
- Als er wel jaarrond beschermde nesten zijn, maar de functionaliteit niet wordt aangetast omdat er voldoende geschikte alternatieven in de directe omgeving aanwezig zijn zal altijd een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, Bal moeten worden aangevraagd bij de provincie. Met een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten worden de activiteiten uitgevoerd als er geen eieren of nest vliedende jongen op de nestplaats aanwezig zijn.

Planten

- Muurplanten; Activiteiten vinden plaats buiten de maanden mei t/m juli, altijd met mitigerende maatregelen. Muurplanten zijn moeilijk te verplaatsen. Het is van belang de groeiomstandigheden intact te laten. Muren met muurplanten worden behandeld volgens de 'wolkenmethode'. De 'wolkenmethode' is ontwikkeld voor het restaureren van oude muren met waardevolle muurvegetatie. Dit is een vorm van gefaseerd uitvoeren van de werkzaamheden met kalkrijke mortel.
- Indien mogelijk worden oude begroeide stukken muur opnieuw hergebruikt onder dezelfde omstandigheden. Voor het tijdelijk in depot plaatsen van beschermde muurplanten buiten het plangebied is omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 8.74i, 8.74k en 8.74l Bkl noodzakelijk.

Zoogdieren

- Vleermuizen; Als het functioneren van de verblijfplaats van de vleermuizen niet is gewaarborgd volgens de gedragscode, wordt een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten aangevraagd op de verboden als bedoeld in artikel 11.46, Bal. Het functioneren is gewaarborgd indien een deskundige heeft vastgesteld dat de verblijfplaats (inclusief toegangen, vliegroutes en essentiële foerageergebieden), gedurende en na afloop van de activiteiten niet wordt aangetast of verstoord. Dat er voldoende, geschikte, tijdig beschikbare alternatieven aanwezig zijn of zullen worden gecreëerd is niet van toepassing.
- Alle typen verblijven: om het functioneren van de verblijfplaats gedurende en na afloop van de activiteiten te waarborgen, wordt verzekerd dat de verblijfplaats niet wordt aangetast. Dat er voldoende alternatieven in de directe omgeving zijn is niet van toepassing.
- Zomerverblijven: Er wordt gewerkt buiten de kraamperiode; activiteiten worden uitgevoerd indien de dieren afwezig zijn, hetgeen voorafgaand aan de activiteiten wordt vastgesteld door een ter zake deskundige. T.a.v. paarverblijven & zwermlocaties wordt er gewerkt buiten de perioden waarin gezwemd, gebaltst en gepaard wordt, hetgeen voorafgaand aan de activiteiten wordt vastgesteld door een ter zake deskundige.
- Winterverblijven: Er wordt gewerkt buiten de periode van overwintering. De activiteiten worden uitgevoerd indien de dieren afwezig zijn, hetgeen voorafgaand aan de activiteiten wordt vastgesteld door een ter zake deskundige.

5.2. Dempen, verbreden, verdiepen en vergraven van wateren

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 1 hoofdstuk 4.5 en 4.7 van de gedragscode.

Bij dempen, verbreden, (her)profilieren en vergraven van wateren (zoals sloten, vaarten, poelen, enz.) dient rekening te worden gehouden met beschermde planten, vissen, amfibieën, ringslang, zoogdieren, broedvogels en libellen.

Bij negatieve effecten op soorten vogelrichtlijn, habitatrichtlijn en Andere soorten die buiten het inzetbereik van de gedragscode vallen, is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk. De soorten die bij deze activiteiten van belang zijn: platte schijfhoorn, grote modderkruiper, kamsalamander, rugstreeppad, heikikker, poelkikker, ringslang, waterspitsmuis, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker en vlinders.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Ringslang												
Zoogdieren												
Waterspitsmuis; Winterverblijf												
Paartijd/voortplanting												
Vogels												
Libellen												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Amfibieën en reptielen, (rugstreeppad, ringslang), (broed)vogels, grote modderkruiper, kamsalamander, rugstreeppad, heikikker, poelkikker, ringslang, waterspitsmuis, gevlekte witsnuitlibel, platte schijfhoorn, groene glazenmaker en vlinders.

Aandachtspunten

Algemeen: Bij het gebruik en de opslag van materiaal en materieel worden groeiplaatsen van beschermde planten of vaste rust- en verblijfplaatsen van diersoorten in de oeverzone ontzien.

In gebruik zijnde vaste rust- of verblijfplaatsen van soorten of nestplaatsen van vogels mogen niet worden verstoord, beschadigd of vernietigd. Daarom wordt het voortplantingsseizoen strikt vermeden. Speciale aandacht verdienen soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Als het functioneren van vaste rust- of verblijfplaatsen en nestplaatsen niet is gewaarborgd, wordt een

	omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten aangevraagd. Het functioneren is gewaarborgd indien een deskundige heeft vastgesteld dat de verblijfplaats, gedurende en na afloop van de activiteiten niet wordt aangetast of verstoord. Dat er voldoende, geschikte, tijdig beschikbare alternatieven aanwezig zijn of zullen worden gecreëerd is niet van toepassing en is omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk.
Zoogdieren:	De gedragsregel geldt niet voor de waterspitsmuis en noordse woelmuis. Voor activiteiten in of aan wateren met deze soorten wordt altijd omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.46 en 11.54, Bal aangevraagd.
Libellen:	De gedragsregel geldt niet voor de gevlekte witsnuitlibel en groene glazenmaker. Voor activiteiten in en/of aan wateren met deze soorten is omgevingsvergunning op de verboden als bedoeld in artikel 11.46, Bal noodzakelijk.

Maatregelen in de **oranje** en **rode** periode

Planten

- Bij de activiteiten worden de groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde planten jaarrond gespaard.
- Als dat niet mogelijk is wordt ten minste 50% van de aanwezige beschermde planten in het groeiseizoen overgezet naar vergelijkbare groeiomstandigheden in of langs bestaande of nieuw gegraven wateren.

Vissen

- De activiteiten worden uitgevoerd bij een watertemperatuur van niet hoger dan 20°C en niet lager dan 4°C.
- De activiteiten worden uitgevoerd in de richting van watergangen die gehandhaafd blijven, zodat vissen daarnaartoe uit kunnen wijken. Bij wateren niet dieper dan 1 m worden voorafgaand aan de activiteiten met een schepnet weggevangen of verjaagd in de richting van de wateren die behouden blijven.
- In wateren waar rivierdonderpadden voorkomen, worden stenen voorzichtig verwijderd, de rivierdonderpadden worden zoveel mogelijk met een schepnet gevangen en overgezet naar een geschikt water in de nabije omgeving.
- Als het gehele water wordt gedempt, wordt de waterstand verlaagd tot ca. 20 cm. De in de sloot aanwezige vissen en amfibieën worden door een deskundige weggevangen en verplaatst naar een geschikt water in de nabije omgeving. Het water wordt zo snel mogelijk na het wegvangen gedempt.

Amfibieën

- De activiteiten worden uitgevoerd bij een watertemperatuur van niet hoger dan 20°C en niet lager dan 4°C. Bij wateren niet dieper dan 1 m worden soorten voorafgaand aan de activiteiten met een schepnet weggevangen of verjaagd in de richting van de wateren die behouden blijven.
- Strooiselhopen, takkenhopen en vergelijkbare plaatsen, die kunnen dienen als overwinteringsplaats voor beschermde amfibieën blijven gedurende het winterseizoen ongemoeid. Bij beschermde soorten is omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in artikel 8.74i en 8.74k Bkl noodzakelijk.

Ringslangen

- Strooiselhopen, takkenhopen en vergelijkbare plaatsen, die kunnen dienen als overwinteringsplaats voor ringslang blijven gedurende het winterseizoen ongemoeid.
- Broeihopen die in gebruik zijn blijven ongemoeid en mogen zelfs worden aangevuld met geschikt organisch materiaal.

5.3. Verwijderen opgaande begroeiing, struwelen, bomen, bosplantsoen en doodhout

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 1 hoofdstuk 4.4 en 4.5 van de gedragscode. Bij verwijderen van opgaande begroeiing, waaronder struweel, solitaire bomen, laanbomen en bosplantsoen, en dood hout dient rekening te worden gehouden met beschermde planten, amfibieën, reptielen, zoogdieren, broedvogels en ongewervelde.

Bij negatieve effecten op soorten vogelrichtlijn, habitatrichtlijn, Andere soorten en jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels die buiten het inzetbereik van de gedragscode vallen, is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Amfibieën & reptielen												
Vleermuizen zomerverblijf												
Vleermuizen paarverblijf / zwermlocatie												
Vleermuizen winterverblijf												
Zoogdieren (das, eekhoorn)												
Broedvogels												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Amfibieën en reptielen, (hazelworm), (broed)vogels, vleermuizen, eekhoorn, das.

Aandachtspunten

Algemeen: In gebruik zijnde vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen of nestplaatsen van vogels of andere beschermde soorten mogen niet worden verstoord, beschadigd of vernietigd. Daarom vermijdt u strikt het voortplantingsseizoen. Speciale aandacht verdienen soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Als het functioneren van vaste rust- of verblijfplaatsen en nestplaatsen niet is gewaarborgd, wordt een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten aangevraagd. Het functioneren is gewaarborgd indien een deskundige heeft vastgesteld dat de verblijfplaats of nestplaats, gedurende en na afloop van de activiteiten niet wordt aangetast of verstoord. Dat er voldoende, geschikte, tijdig beschikbare alternatieven aanwezig zijn of zullen worden gecreëerd is niet van toepassing en is omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk.

Planten: Bij het verwijderen van grote oppervlakten dichte vegetatie wordt zodanig vanuit één zijde gewerkt dat dieren kunnen ontsnappen.

Maatregelen in de oranje en rode periode

Planten

- Bij activiteiten in het groeiseizoen worden wettelijk en beleidsmatig beschermde planten uitgestoken en overgezet naar geschikte groeiplaatsen in de nabije omgeving.

Amfibieën en reptielen

Beplanting met verblijfplaatsen van amfibieën, hazelworm of ringslang wordt voor het verwijderen gecontroleerd op aanwezige dieren, aangetroffen individuen worden verplaatst naar geschikt biotoop in de omgeving. Bijzondere aandacht verdienen takkenhopen en andere verzamelpaatsen van dood hout. Daaronder kunnen amfibieën en reptielen verblijven en overwinteren. Bij aanwezigheid van deze soorten is er ook sprake van vaste verblijfplaatsen en moet er omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.46 en 11.54, Bal worden aangevraagd.

Zoogdieren

- **Vleermuizen:** Als het functioneren van de verblijfplaats van de vleermuizen niet is gewaarborgd, wordt een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten aangevraagd. Het functioneren is gewaarborgd indien een deskundige heeft vastgesteld dat de verblijfplaats (inclusief toegangen, vliegroutes en essentiële foerageergebieden), gedurende en na afloop van de activiteiten niet wordt aangetast of verstoord.
Zomerverblijven: er wordt gewerkt buiten de kraamperiode; activiteiten worden uitgevoerd indien de dieren afwezig zijn, hetgeen voorafgaand aan de activiteiten wordt vastgesteld door een ter zake deskundige.
Paarverblijven & zwermlocaties: er wordt gewerkt buiten de perioden waarin gezwermd, gebaltst en gepaard wordt, hetgeen voorafgaand aan de activiteiten wordt vastgesteld door een ter zake deskundige.
- **Das en eekhoorn:** Als een dassenburcht in gebruik is, ook buiten het voortplantingsseizoen, wordt omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.54 Bal aangevraagd als de burcht door de activiteiten kan worden verstoord, beschadigd of vernietigd.
Voorafgaand aan de activiteiten wordt de te verwijderen begroeiing geïnspecteerd op de aanwezigheid van slaapnesten van eekhoorns. Zolang deze in gebruik zijn wordt de betreffende boom niet geveld.

Vogels

- Voordat de activiteiten plaatsvinden wordt door een deskundige vastgesteld of vogels de bouwwerken als verblijfplaats gebruiken, en zo ja er een jaarrond beschermde nestplaats aanwezig is (zie bijlage 2).
- Als er geen jaarrond beschermde nestplaatsen aanwezig zijn, worden de activiteiten uitgevoerd als de nestplaatsen niet meer in gebruik zijn.
- Als er wel jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn, is omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, Bal noodzakelijk.
- De steenuil en bosuil broeden al vanaf februari.

5.4. Grondwerken; bouwrijp maken, afgraven, ophogen, in depot zetten, ingraven van kabels & leidingen

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 1 hoofdstuk 4.4 en 4.5 van de gedragscode. Onder grondwerken wordt verstaan het geheel van ontgraven, transport, inrijden/spuiten, spreiden en onder profiel brengen van grond alsmede het aanleggen/inrichten van gebruiksvoorzieningen zoals nutsvoorzieningen & rioleringen, nieuwe afrasteringen/hekwerken en alle bijkomende activiteiten t.b.v. het bouwrijp maken van een terrein.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Rugstreeppad												
Zoogdieren												
Das												
(Broed)vogels												

Geen beperkingen
 Uitvoeren met maatregelen
 Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Amfibieën en reptielen, (rugstreeppad), (broed)vogels, waterspitsmuis.

Aandachtspunten

Bij grondwerken dient rekening te worden gehouden met rugstreeppad, waterspitsmuis noordse woelmuis, das en broedvogels. Bij aanwezigheid van broedvogels wordt het werk uitgesteld tot na het broedseizoen. Bij negatieve effecten en aanwezigheid van rugstreeppad, waterspitsmuis, noordse woelmuis, das of andere beschermde soorten waarin de gedragscode ontoereikend is, zal omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk zijn.

Maatregelen in de oranje en rode periode

Amfibieën en reptielen

- In plangebieden die geschikt zijn voor amfibieën worden straat- en trottoirkolken met faunahoektrappen toegepast.
- Rugstreeppad: Bij activiteiten in het voortplantingsseizoen (eind april – augustus) worden voorafgaande aan dit seizoen maatregelen genomen om het ontstaan van plasvorming of andere ondiepe wateren waarin rugstreeppadden zich kunnen voortplanten te voorkomen.
- Tijdens de activiteiten wordt het ontstaan van ondiepe plassen tegengegaan.
- Als het terrein door de activiteiten geschikt zou kunnen worden als voortplantingsgebied van de rugstreeppad (bijvoorbeeld omdat het onmogelijk is de vorming van ondiepe plassen tegen te gaan) en er moeten in de betreffende terreindelen activiteiten worden uitgevoerd, dan wordt het terrein, of tenminste die delen die geschikt zijn voor rugstreeppadden, afgeschermd door middel van paddenschermen.

- Als er ondanks bovenstaande gedragsregels rugstreeppadden zich gaan voortplanten, wordt een deskundige gevraagd te adviseren hoe de activiteiten kunnen worden voortgezet zonder verbodsbepalingen te overtreden. Dit advies wordt opgevolgd en gedocumenteerd.
- Als het niet mogelijk is de activiteiten uit te voeren zonder verbodsbepalingen jegens de rugstreeppad te overtreden, wordt omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.46, Bal aangevraagd of worden de activiteiten uitgesteld

Zoogdieren

- Waterspitsmuis: Bij grondwerkzaamheden minimaal 5 m afstand houden tot wateren, die deel uitmaken van het leefgebied van de waterspitsmuis. Let op: bij werk in de watergang binnen 5 meter in het leefgebied geldt de regel dat er altijd omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten aangevraagd dient te worden.
- Das: In de periode van 1 maart tot 1 augustus minimaal 100 m afstand houden tot bewoonde burchten.
- In de periode 1 augustus – 1 maart houdt u minimaal 25 m afstand tot bewoonde burchten.
- Wissels (verbindingsroutes) en foerageergebieden die voor het functioneren van bewoonde dassenburchten essentieel zijn, worden niet aangetast.
- Bij aanwezigheid van een dassenburcht, zal altijd een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.54, Bal moeten worden aangevraagd bij de provincie als de burcht door de activiteiten kan worden verstoord, beschadigd of vernietigd.

- Noordse woelmuis: Activiteiten alleen uitvoeren met omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.46, Bal met inachtneming van de maatregelenkalender.

Vogels

- Bij activiteiten in het broedseizoen worden voorafgaande aan dit seizoen maatregelen genomen om de vestiging van broedvogels te voorkomen.
- Het ontstaan van steile randen die geschikt kunnen zijn als nestgelegenheid voor ijsvogel en oeverzwaluw wordt vermeden, als de activiteiten (deels) in de zomer worden uitgevoerd.
- Graafwerkzaamheden door bospercelen en struweel t.b.v. een nieuwe kabel- en leidingen tracé worden buiten de kwetsbare periode uitgevoerd.
- Als een gronddepot in de zomer wordt verwerkt, worden eventueel aanwezige steile randen voor eind maart afgevlakt of afgedekt, dit om eventuele broedgevallen in periode dat de activiteiten worden uitgevoerd te voorkomen.

Voordat de activiteiten plaatsvinden wordt door een deskundige vastgesteld of vogels het terrein als verblijfplaats gebruiken, en zo ja er een jaarrond beschermde nestplaats aanwezig is (zie bijlage 2).

5.5. Bermen verlagen of uitvullen

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 1 hoofdstuk 4.6 van de gedragscode. Het verlagen van bermen wordt als onderhoudsmaatregel toegepast om de afvoer van water vanaf het wegdek te garanderen. Dit is uit het oogpunt van de verkeersveiligheid noodzakelijk.

De toplaag van enkele centimeters van de berm wordt hierbij verwijderd. Het betreft meestal alleen de eerste 1 à 1,5 meter langs de verharding. Deze activiteiten vinden jaarlijks plaats op basis van noodzaak, maar gemiddeld 1 maal per 2 à 5 jaar.

Het frezen van bermen wordt ook uitgevoerd voorafgaand aan het overlagen van asfalt vóór het aanvullen van de bermen. Het ophogen van bermen wordt vaak toegepast na het overlagen van asfalt of schade door zwaar verkeer. Het gaat om een aantal centimeters verhoging en in de breedte alleen de eerste 1 à 1,5 meter langs de verharding.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Planten, (broed) vogels, amfibieën en reptielen.

Aandachtspunten

Planten: Indien groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde plantensoorten door het uitvoeren van bermverlagingswerkzaamheden in de periode 15 maart tot 15 augustus dreigen verloren te gaan, moeten de flora worden uitgestoken, in de directe nabijheid in depot worden gezet en later weer worden terug geplant.

Amfibieën: Bermverlagingswerkzaamheden op locaties waar beschermde amfibieën en reptielen aanwezig zijn, vinden plaats buiten de overwinteringsperiode (1 november – 1 april).

Broedvogels: Bij het uitvoeren van bermverlagingswerkzaamheden binnen het broedseizoen (15 maart – 15 juli) moeten aanwezige vogels, nesten, eieren en jongen door een ecooloog of iemand met gedegen kennis, actief worden opgespoord en

gespaard. Dit houdt in dat de berm op die locaties niet worden verlaagd en dat bij activiteiten een afstand van 10 meter wordt aangehouden.

Maatregelen in de oranje en rode perioden

Algemeen

- De opdrachtnemer voorkomt aantasting van wettelijk en beleidsmatig beschermde plantenvegetatie.

Vogels

- De opdrachtnemer voorkomt verstoring en vernietiging van nesten van broedende vogels.

Amfibieën en reptielen

- De Uitvoerder markeert en voorman en/of zelfstandig medewerker ontziet broedhopen en dagen waarop amfibieën massaal trekken.

5.6. Bronbemaling

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 1 hoofdstuk 4.5 van de gedragscode. Bronbemaling is een proces waarbij op verschillende plaatsen grondwater wordt opgepompt en via een leiding wordt afgevoerd, om plaatselijk en tijdelijk de grondwaterspiegel te verlagen. Dit kan nodig zijn om stabiliteit van dijken en taluds te verhogen, om grondwater op te pompen, of om het waterpeil in de bodem van de bouwput zodanig te verlagen dat droog gewerkt kan worden onder andere bij het leggen van leidingen, rioleringsbuizen, het bouwen van kelders, ondergrondse parkeergarages enz. Let op! De gedragscode en oplegnota zijn geen omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op het onttrekken en lozen van grondwater.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
(Broed)vogels												
Zoogdieren												
Reptielen												
Amfibieën algemeen												
Libellen												
Planten												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

(Broed)vogels.

Aandachtspunten

- Bij negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van soorten Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en Andere soorten vogelrichtlijnen is omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk.
- Indien de bronbemaling veranderingen in grondwaterstand kan veroorzaken op locaties waar beschermde planten- of diersoorten voorkomen worden ter plaatse beschermende maatregelen genomen. NB: Effecten kunnen zich over grote afstanden voordoen! Voorkomen dient te worden dat groeiplaatsen, voortplantingswateren of leefgebieden van beschermde soorten droogvallen.
- Lozing van opgepompt water op locaties waar vrijgestelde soorten planten, vissen of amfibieën voorkomen vindt alleen plaats wanneer deze geen nadelige invloed heeft of kan hebben op de betreffende soorten (zowel voor wat betreft grondwaterstand als kwaliteit van het water).

Maatregelen in de **oranje** en **rode** periode

Algemeen

- Voorafgaand aan de activiteiten worden de aanwezige soorten geïnventariseerd door de uitvoerder.
- Als geen beschermde soorten en geen broedende vogels worden aangetroffen zijn geen extra maatregelen nodig.
- Voor de aanwezige vogels en beschermde soorten wordt een ecologisch protocol opgesteld. Aangetroffen broedgevallen dienen altijd te worden ontzien, ook buiten de genoemde broedperiode.

5.7. Activiteiten in en aan de oever

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 1 hoofdstuk 4.5 en 4.7 van de gedragscode.

Slopen, aanleggen en renoveren van oeververdedigingen en andere waterbouwkundige werken in het water, zoals dijken, sluizen, damwanden dakpan- en oeverbeschoeiingen evenals groot onderhoud zoals het opnieuw voegen, zandstralen, afdichten en andere activiteiten.

Bij negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van waterspitsmuis, vleermuizen, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker en vogels is omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk.

Het dagelijks onderhouden van oeververdedigingen en kunstwerken wordt behandeld in § 7.10 van deze oplegnota.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Amfibieën winterverblijf												
Vleermuizen												
Waterspitsmuis; Winterverblijf												
Paartijd/voortplanting												
Vogels												
Ongewervelde												

Geen beperkingen
 Uitvoeren met maatregelen
 Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Broedvogels, Amfibieën en reptielen (rugstreeppad en ringslang), Vissen (grote modderkruiper), Zoogdieren (waterspitsmuis), Libellen (geflekte witsnuitlibel en groene glazenmaker) en vlinders.

Aandachtspunten

- Planten:** Voorkom vernieling van groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde planten. Voer werkzaamheden uit na zaadsetting. Voer maaisel altijd af. Muurplanten zijn moeilijk te verplaatsen. Het is van belang de groeiomstandigheden intact te laten. Er wordt geen maaiwerk uitgevoerd en/of en maaisel afgevoerd.
- Amfibieën:** Geen activiteiten uitvoeren als jonge amfibieën massaal op het land aanwezig zijn. Amfibieën overwinteren vaak in vorstvrije oevers en zijn ook dan beschermd.
- Broedvogels:** Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van

	broedende vogels.
Libellen:	Voorkom vernieling van krabbenscheer locaties.
Zoogdieren:	Voorkom vernieling van leefgebied van de waterspitsmuis.

Maatregelen in de **oranje** en **rode** periode

Algemeen

- De Uitvoerder voert geen activiteiten uit, in of aan oevers die deel uitmaken van het leefgebied van wettelijk en beleidsmatig beschermde planten of dieren.
- Als initiatiefnemer raadpleegt u de LIOR en past u FUP's toe als binnen een straal van 30 meter uittreden voor kleine dieren onmogelijk is. Als opdrachtnemer heeft u meldplicht als er onvoldoende (natuurlijke) uittreedt mogelijkheden zijn ontstaan.

Planten

- De Uitvoerder markeert de groeiplaatsen wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten. U laat per maaigang minimaal 30% van de groeiplaatsen van beschermde soorten on-gemaaid.
- De opdrachtnemer werkt met licht materieel om verdichting van de bodem te voorkomen.
- De uitvoerder of voorman voert het maaisel af om verstikking van de bodem te voorkomen en verschraling te bevorderen. De uitvoerder of voorman laat het maaisel twee tot vier dagen liggen om zaadval mogelijk te maken.

Amfibieën

- Langs sloten en wateren waar rugstreeppad voorkomt worden zandhopen, molshopen e.d. tussen 15 maart en 15 augustus ontzien in verband met het belang als rustplek.

Vogels

- Bij activiteiten in de rode periode: voorafgaand aan de activiteiten spoort de uitvoerder nesten op en markeert deze voor de duur van de activiteiten. U houdt minimaal 10 meter afstand tot nesten om vernieling en wezenlijke verstoring van nesten te voorkomen.

Vleermuizen

- Zomer- en paarverblijfplaatsen van enkele individuele vleermuizen, worden vaak ook in de winter door deze individuen gebruikt. Daarom is het vaak niet uit te sluiten dat zomer- en paarverblijfplaatsen ook in de winter gebruikt worden. Wanneer dit niet uit te sluiten is, moet ook worden aangenomen dat er een winterverblijfplaats is, moet er rekening gehouden worden met de kwetsbare winterperiode en moet er ook gemitigeerd worden voor een winterverblijfplaats.

5.8. Plaatsen (openbare) verlichting

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 1 hoofdstuk 4.6 van de gedragscode. Het plaatsen van verlichting is soms noodzakelijk voor de verkeersveiligheid & sociale veiligheid en kan jaarrond plaatsvinden.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Vleermuizen												
	Geen beperkingen											
	Uitvoeren met maatregelen											
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen											

Aandachtsoorten

Vleermuizen.

Aandachtspunten

Het plaatsen van verlichting kan jaarrond plaatsvinden. Daarbij moet rekening worden gehouden met vleermuizen. Als negatieve effecten niet kunnen worden voorkomen, is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.46, Bal noodzakelijk.

Maatregelen in de oranje periode

Vleermuizen

- Als initiatiefnemer raadpleegt u de LIOR m.b.t. verlichting in de (openbare) buitenruimte.
- Bij het plaatsen van straat- en gevelverlichting wordt rekening gehouden met verblijfplaatsen van vleermuizen. Directe verlichting van in- en uitvliegopeningen van verblijfplaatsen wordt vermeden. Ook directe verlichting van essentiële vliegroutes wordt vermeden. In essentiële foerageergebieden wordt de verlichting aangepast of beperkt, zodanig dat het gebied als essentieel foerageergebied behouden blijft.
- Bij migratieroutes en foerageergebieden in het buitengebied waar alleen fietspaden verlicht worden, zal bij aanleg of vervanging dynamische amberkleurige verlichting worden toegepast.
- De maximale gemiddelde horizontale verlichtingssterkte boven het wateroppervlak is 0,5 lux.

6. Beschrijving van de activiteiten bestendig gebruik

De Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten deel 1 hoofdstuk 3 en 4 en deel 2 hoofdstuk 5 en 6 hebben betrekking op activiteiten in het kader van bestendig gebruik in deze oplegnota als bedoeld in 11.45 lid 1b onder 3°, 11.53 lid 1b onder 3° en 11.59 lid 1b onder 3°, Bal. In alle andere situaties is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 8.74o Bkl noodzakelijk. Onder bestendig gebruik wordt verstaan het sinds langere tijd ondernemen van activiteiten, die samenhangen met de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied en ingepast zijn door de beheerder of eigenaar van het gebied of inpasbaar zijn. Voor het bepalen van de zorgplicht van beschermde soorten wordt het stappenplan bestendig beheer doorlopen. Voorbeelden van bestendig gebruik zijn het beweiden van vee op agrarische grond, het houden van militaire oefeningen op bestaande oefenterreinen van Defensie, het kamperen op speciaal daarvoor bestemde plekken, aanmeerplaatsen langs de Vecht, (cultuur)historisch bepaalde evenementen zoals veldlopen, wandeltochten, schaatstoertochten, evenementen op speciaal daarvoor bestemde terreinen.

Voor activiteiten op deze terreinen geldt dat het bestendig gebruik al op langere termijn zo plaatsvindt of zal plaatsvinden en dat dit niet heeft verhinderd of gaat verhinderen dat er beschermde soorten zich op de terreinen vestigen. Als er afgeweken wordt van de gebruikelijke gang van zaken door bijvoorbeeld wijzigingen in frequentie, omvang of intensiteit, is er niet langer sprake van bestendig gebruik. De inpasbaarheid van een activiteit in het betreffende gebied hangt af van een aantal parameters zoals frequentie en impact. Een voorbeeld van een activiteit met een hoge frequentie maar een relatief lage impact is het uitlaten van honden (mits deze niet actief dieren verontrusten). Het is echter ook mogelijk dat een activiteit met een lage frequentie zoals een evenement toch een voldoende lage impact heeft om in het betreffende gebied inpasbaar te zijn. De bestendigheid van een evenement dient derhalve aangetoond te kunnen worden door middel van een onderbouwde inschatting van de impact op het gebied. Daarbij dienen zaken als locatie, intensiteit (in zowel bezoekersaantallen als bijvoorbeeld geluidsbelasting) en frequentie aan de orde te komen. De overlast voor de aanwezige flora en fauna bestaat bij bestendig gebruik meestal het verontrusten, verstoren van beschermde flora en fauna evenals doelsoorten. Binnen de gebieden die vallen onder bestendig gebruik moeten de activiteiten en gebruik voldoen aan de werkwijze en voorwaarden zoals opgenomen in deze gedragscode. Bij gebruik en activiteiten in deze gebieden is, net als bij bestendig beheer en onderhoud, de maatregelenkalender van toepassing.

6.1. Recreatie

Omschrijving activiteit

In de gemeente Stichtse Vecht komen de volgende recreatiemogelijkheden voor die vallen onder bestendig gebruik: Jachthavens (niet in beheer bij gemeente), aanmeerplaatsen (recreatieve)scheepvaart, recreatieterreinen, campings en caravanparken (niet in beheer bij gemeente), visplaatsen, schaatsen op natuurijs, picknickplaatsen, zwembaden (natuur- en buitenbaden met ligweiden, niet in beheer bij gemeente) en wandel- en fietspaden.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Amfibieën en reptielen, (rugstreeppad, ringslang), (broed)vogels, gevlekte orchis grote modderkruiper.

Aandachtspunten

- Algemeen:** In gebruik zijnde vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde soorten of nestplaatsen van vogels mogen niet worden verstoord, beschadigd of vernietigd. Speciale aandacht verdienen soorten met jaarrond beschermde nest- en verblijfplaatsen.
- Van voorkomende beschermde soorten worden de biotopen afgezet met duidelijke afrasteringen. Betreding van gevoelige gebieden wordt middels verbodsborden tegen gegaan.
- Bestaande verlichting wordt in de huidige vorm gehandhaafd, waar mogelijk worden armaturen vervangen door aangepaste armaturen die minder breed en hoog stralen.
- Bij aanwezigheid van soorten habitatrichtlijn vogels en niet-vogels en soorten vogelrichtlijnen wordt hierover voorlichting gegeven aan recreanten. Onderhoud van de gebieden geschiedt volgens de voorwaarden onder deel 2 hoofdstuk 5 en 6 van de gedragscode.
- Vogels:** Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels.

Planten: Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van wettelijk en beleidsmatig beschermde planten.

Maatregelen in de **oranje** periode

Vogels

- Als er broedende vogels voorkomen op de terreinen of in de randen, worden die buiten de invloedssfeer van de recreanten gehouden. Dat gebeurt door afzetten van bepaalde terreindelen in overleg met een deskundige.

Planten

- Als er wettelijk en beleidsmatig beschermde planten voorkomen op de terreinen, worden die buiten de invloedssfeer van de recreanten gehouden. Dat gebeurt door afzetten van bepaalde terreindelen in overleg met een deskundige.

6.2. Evenementen

Omschrijving activiteit

In de gemeente Stichtse Vecht komen de volgende evenementen voor die vallen onder bestendig gebruik: Ultrasonic Festival (terrein niet in beheer bij gemeente), kermissen, braderieën, week / jaarmarkten, schaatsen op kunstijs / schaatstoertochten, diverse hardloop- en skeelerevenementen.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Vleermuizen (zomer en winterverblijven), (broed)vogels.

Aandachtspunten

- Algemeen:** Voorafgaand aan evenementen worden de te gebruiken gebieden en de directie omgeving (invloedsfeer) onderzocht op aanwezige natuurwaarde;
- Vogels:** Bij voorkomen van broedende vogels op een evenemententerrein geldt dat activiteiten uitvoeren tijdens het broedseizoen mogelijk is (gerelateerd aan de aard van de activiteit) indien de ingreep geen wezenlijke invloed heeft op het broedsucces van aanwezige broedvogels. Onder welke specifieke gevallen betreffende evenementen alsnog georganiseerd zouden kunnen worden, indien broedgevallen aanwezig, dient door een deskundige te worden bepaald aan de hand van zonering publiek, plaatsing geluidsboxen, verlichting, aanbrengen schermen e.a. wanneer bomen met vaste rust- en verblijfplaatsen binnen de invloedssfeer van de verlichting van het evenement en de opbouw en afbouw aanwezig zijn, dient de verlichting zodanig te worden opgesteld dat de in- en uitvliegopeningen van de verblijfplaatsen van deze soorten niet (overdadig) worden beschoren. De verstoring van verlichting en geluid zal maar een korte periode plaatsvinden, voornamelijk tijdens het evenement. Individuen kunnen tijdig het plangebied ontvluchten en in de omgeving van het plangebied zal voldoende foerageergebied voor deze soorten aanwezig blijven. Het verlichtingsplan dient te worden vastgesteld door een specialist/ecoloog op het gebied van vogels.
- Vleermuizen:** Bij voorkomen van vleermuizen op een evenemententerrein geldt; dat activiteiten uitvoeren tijdens het kraamseizoen mogelijk is (gerelateerd aan de aard van de activiteit) indien de ingreep geen wezenlijke invloed heeft op het

voortplantingssucces van aanwezige vleermuizen. Onder welke specifieke gevallen betreffende evenementen alsnog georganiseerd zouden kunnen worden, indien broedgevallen aanwezig, dient door een deskundige te worden bepaald aan de hand van zonering publiek, plaatsing geluidsboxen, verlichting, aanbrengen schermen e.a. Wanneer bomen met vaste rust- en verblijfplaatsen binnen de invloedssfeer van de verlichting van het evenement aanwezig zijn, dient de verlichting van zowel het evenement als de opbouw en afbouw zodanig te worden opgesteld dat de in- en uitvliegopeningen van de verblijfplaats niet worden beschadigd. De verstoring door verlichting en geluid zal maar een korte periode plaatsvinden, voornamelijk tijdens het evenement. Het evenement zal rond 24:00 uur afgelopen zijn, waardoor maar een betrekkelijk korte periode voor vleermuizen verstorend zal zijn. Individuen kunnen tijdig het plangebied ontvluchten, waarna het waarschijnlijk is dat de vleermuizen weer terug zullen keren. Wanneer met het verlichtingsplan rekening wordt gehouden met eventueel in (de omgeving van) het plangebied aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen, is er geen sprake van een overtreding van verbodsbepalingen Bal. Met name de meervleermuis en de watervleermuis zijn lichtgevoelige soorten. Verstoring van essentiële foerageergebieden en migratieroutes dient te worden vermeden. Er dient rondom het evenement geen zodanige verstoring door verlichting en geluid te ontstaan dat het gebied ongeschikt wordt voor foeragerende en/of migrerende vleermuizen. Wanneer de verlichting (van zowel het evenement als de opbouw en afbouw) op en rond het terrein van het evenement zodanig wordt gekozen dat deze geen tot zeer weinig uitstraling naar de omgeving veroorzaakt, zal dit een beperkte verstoring opleveren voor de aanwezige (migrerende en/of foeragerende) vleermuizen en worden geen verbodsbepalingen Bal overtreden. Eventuele effecten van de verlichting op (migrerende en/of foeragerende) vleermuizen dient door een deskundige op het gebied van vleermuizen te worden ingeschat. Tevens is het belangrijk dat in de omgeving voldoende aaneengesloten, onverlichte opgaande structuren aanwezig zijn, die als alternatieve routes kunnen worden gebruikt. Het verlichtingsplan dient te worden vastgesteld door een specialist/ecoloog op het gebied van vleermuizen.

Maatregelen in de oranje periode

Vogels

- Als er broedende vogels voorkomen op de terreinen of in de randen, worden die buiten de invloedssfeer van de recreanten gehouden. Dat gebeurt door afzetten van bepaalde terreindelen in overleg met een deskundige.

Vleermuizen

- Als er verblijfplaatsen van vleermuizen voorkomen op de terreinen, worden die buiten de invloedssfeer van de evenementen gehouden. Dat gebeurt door afzetten van bepaalde terreindelen in overleg met een deskundige.

6.3. Honden uitlaatplaatsen

Omschrijving activiteit

Binnen de gemeente Stichtse Vecht zijn locaties aangewezen als honden uitlaatplaatsen waar het ook is toegestaan dat honden loslopen. Dit kan in de toekomst veranderen en aangepast worden, waarbij schade van deze gebieden voorkomen kan worden door rekening te houden met de onderstaande aandachtspunten.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Vogels met name groundbroeders en zoogdieren.

Aandachtspunten

- Gebieden zo te kiezen en in te richten dat deze niet direct grenzen aan waardevolle natuurgebieden of gebieden met beschermde soorten;
- Aangewezen gebieden waar grond broedende vogels of beschermde soorten voorkomen worden indien mogelijk tijdens (broed)seizoen gesloten.
- Honden aan de lijn uitlaten, zodat verstoring beperkt blijft tot directe omgeving van paden. Ook kunnen gebieden aangewezen worden als honden uitlaat- of loslooplekgebied.

Maatregelen in de oranje periode

Vogels

- Als er broedende vogels voorkomen op de terreinen of in de randen, worden die buiten de invloedssfeer van de honden gehouden. Dat gebeurt door afzetten van bepaalde terreindelen in overleg met een deskundige en in het broedseizoen een aanlijngedod in te stellen.

Zoogdieren

Als er verblijfplaatsen van zoogdieren voorkomen op de terreinen, worden die buiten de invloedssfeer van de honden gehouden. Dat gebeurt door het instellen van een aanlijnplicht of het afzetten van bepaalde terreindelen in overleg met een specialist/ecoloog.

7. Beschrijving van de activiteiten bestendig beheer

De Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten deel 2 hoofdstuk 5 en 6 hebben betrekking op activiteiten in het kader van bestendig gebruik in deze oplegnota als bedoeld in artikel 11.45 lid 1b onder 2°, 11.53 lid 1b onder 2° en 11.59 lid 1b onder 2°, Bal. In alle andere situaties is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk. De activiteiten in het kader van bestendig beheer omvatten dagelijks of regulier beheer- en onderhoudswerkzaamheden. Het betreft activiteiten die voortvloeien uit beheerplannen van de openbare (buiten)ruimte in en aan het groen, wegen, watergangen, gebouwen en civiele kunstwerken.

7.1. Maaien van korte grazige vegetaties (Gazon)

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.5 van de gedragscode. Machinaal of handmatig meer dan 7x per jaar maaien inclusief klepelen van korte grazige vegetaties zoals bermen, recreatiegraslanden en gazons. Het gaat om soortenarme vaak voedselrijke graslanden, die ten minste zesmaal per jaar kort worden gemaaid vanwege de gebruiksfunctie. Het maaien van bermen met hoog gras of kruidenrijke vegetaties wordt behandeld in § 7.2 van deze oplegnota.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Amfibieën (rugstreeppad, ringslang), (broed)vogels, gevlekte orchis

Aandachtspunten

Amfibieën: Niet maaien als jonge amfibieën massaal op het land aanwezig zijn.
Broedvogels: Geen nesten vernielen of ernstig verstoren; ook niet in de hogere zoomvegetatie rondom de te maaien percelen of in en aan het water.

Maatregelen in de oranje periode

Amfibieën

- Langs sloten en wateren waar rugstreeppad en ringslang voorkomt ontziet u zandhopen, molshopen e.d. tussen 15 maart en 15 augustus in verband met het belang als rustplek.
- Bij het maaien één kant op maaien (in de richting van leefgebied van amfibieën) zodat dieren kunnen vluchten.
- Bij natte omstandigheden door dauw of regen maait u ruim uit de oever in de maanden juni t/m september wanneer jonge amfibieën op het land aanwezig zijn.

Vogels

- Voorkom het vernielen of verstoren met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels. Gelet op de kortdurende verstoring als gevolg van maaien is het treffen van maatregelen voor in bomen en struiken en langs watergangen broedende vogels op of rond het perceel niet nodig.
- Als grond broedende vogels (bijvoorbeeld Kievit en scholekster) in of aan het water (bijvoorbeeld wilde eend, meerkoet) aanwezig zijn op of direct rond het te maaien perceel, vraagt u aan een deskundige advies over de te nemen maatregelen. U volgt het advies op.

Toelichting:

Bij gazons die vanaf maart gemaaid worden is de kans op broedvogels nihil. Bijzondere maatregelen zijn hier niet noodzakelijk. Echter in de hoge vegetatie rondom de korte grazige vegetatie kunnen nesten aanwezig zijn. De vogels zullen doorgaans geen last hebben van een kortdurende maaiactie. U dient dus als zelfstandig medewerker zo snel mogelijk te werken en voldoende afstand te houden om verstoring met wezenlijke invloed te voorkomen (zie begrippenlijst).

7.2. Maaien van lange grazige of kruidige vegetaties (ruig gras)

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.5 van de gedragscode. Het machinaal of handmatig maaien en, na enkele dagen voor de zaadbank, ruimen van lange grazige vegetaties, kruidenrijke graslanden en kruidenvegetaties exclusief klepelen. Hieronder vallen bijvoorbeeld bermen en dijktafsluiters met lang gras en veel kruiden en ruigtestroken langs poelen en in parken. Het maairegime betreft één- tot maximaal viermaal per jaar. Het maaien van natte gebieden zoals moerasvegetaties, oevers en wilgen- & rietvelden wordt behandeld in § 7.3 van deze oplegnota.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën & reptielen												
Vleermuizen												
Noordse woelmuis												
Overige zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Orchideeën (groenknolorchis), Amfibieën en reptielen (rugstreeppad en ringslang), (broed)vogels,

Aandachtspunten

Planten:	Groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten sparen gedurende het groeiseizoen. Pas na de zaadzetting maaien.
Amfibieën:	Niet maaien als jonge amfibieën massaal op het land aanwezig zijn.
Reptielen:	Maaien tot 2 meter rondom de broedhopen van ringslangen.
Broedvogels:	Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels. U houdt rondom minimaal 10 m (=20 m1 doorsnee) afstand tot nesten om vernieling en verstoring van nesten te voorkomen.
Zoogdieren:	Bij aanwezigheid van noordse woelmuis wordt gefaseerd gemaaid en geruimd. In de wintermaanden maatregelen treffen voor het winterverblijf.

Maatregelen in de oranje en rode perioden

Algemeen

- De uitvoerder houdt voorafgaand aan de start van iedere maaiperiode een toolbox. Hierin worden o.a. de Do's en Don'ts voor de beschermde- en doelsoorten uiteengezet.
- De opdrachtnemer klepelt geen percelen die deel uitmaken van een ecologische vegetatie (verschalingsbeheer) of van het leefgebied van beschermde planten en/of dieren. Ook is de inzet van een klepel-zuigcombinatie is niet toegestaan, tenzij er sprake is van een erkent belang volgens bijlage 7 van de gedragscode. Er moet een ecologische en juridische onderbouwing aan ten grondslag liggen.

Planten

- De voorman en/of zelfstandig medewerker klepelt geen percelen, die deel uitmaken van het leefgebied van beschermde planten; op dergelijke percelen wordt alleen gemaaid en/of gehooid met een maaihogte van minimaal 8 cm.
- De uitvoerder vult de checklist in en markeert waargenomen rust en verblijfplaatsen van fauna en niet uitgebloeide flora van doel- en beschermd soorten.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker maait niet uitgebloeide beschermde soorten al dan niet gemarkeerd na de bloei. Niet gemarkeerde groeiplaatsen van bloeiende doel- en beschermd soorten worden direct bij de uitvoerder gemeld. De uitvoerder stelt de directie hiervan op de hoogte.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker maait percelen met groeiplaatsen van beschermde soorten met licht materieel (b.v. vingerbalk) om te voorkomen dat de grond aangereden wordt.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker voert het maaisel af om verstikking van de bodem te voorkomen en vershraling te bevorderen. U laat het maaisel twee tot vier dagen liggen om zaadval mogelijk te maken en om insecten de mogelijkheid te geven te vluchten.
- Percelen of delen van percelen met Gevlekte orchis, Brede orchis, Rietorchis en Moeraswespenorchis of andere doel- en beschermd soorten worden na de bloei gemaaid door de opdrachtnemer.

Amfibieën (rugstreeppad) en reptielen

- Langs sloten en wateren waar rugstreeppad en ringslang voorkomt, ontziet u zandhopen, molshopen e.d. tussen 15 maart en 15 augustus in verband met het belang als rustplek.
- Jonge amfibieën kunnen in de zomer in grote aantallen tegelijkertijd uit de voortplantingswateren komen. Dit is vaak het geval op warme maar vochtige dagen tijdens en na regenbuien. Een hele generatie kan in één keer worden weggemaaid. Er wordt voor de maaier uit gelopen in deze periode door de uitvoerder/voorman. Langs wateren die van relatief groot belang zijn voor de voortplanting van amfibieën wordt in de periode vanaf 15 maart tot 15 augustus binnen een zone van 3 meter van voortplantingswateren niet geklepeld en wordt de maaihogte op minimaal 15 cm. Afgesteld.
- Tijdens de activiteiten wordt door de opdrachtnemer rekening gehouden met voortplantingsplaatsen van amfibieën, broeihopen en zon- en foerageerplekken van reptielen.

Vogels

- Voorafgaand aan de activiteiten spoort de uitvoerder nesten op en markeert deze voor de duur van de activiteiten.
- Als kuikens van weidevogels aanwezig zijn, maait de machinist van binnen naar buiten met gebruik van een 'wildredder'.
- Als bij controle blijkt dat geen nesten of kuikens aanwezig zijn kunnen de activiteiten ook binnen de rode en oranje periode uitgevoerd worden.
- Voor bermen smaller dan 3 meter langs de drukke wegen is het niet nodig van tevoren te controleren op nesten. Hier zal geen enkele vogel nestelen.

Zoogdieren

- Voor het maaien van kruidige vegetaties en het snoeien of rooien van struiken en kreupelhout, doorzoekt u het terrein op de aanwezigheid van egels. Deze vluchten bij naderende verstoring namelijk niet weg. Eventueel aangetroffen egels worden (voorzichtig!) verplaatst naar een nabijgelegen locatie waar voldoende dekking aanwezig is en geen activiteiten plaatsvinden.

7.3. Maaien en ruimen van oevers en moerasvegetaties

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.5 en 6.7 van de gedragscode. Handmatig of machinaal maaien en, na enkele dagen voor de zaadbank, ruimen van vegetatie op natte gronden exclusief klepelen. Hieronder vallen oever- en moerasvegetaties. Bijvoorbeeld rietlanden, wilgenopslag en natte ruigte op braakliggende terreinen. Maaiwerkzaamheden vinden alleen in het najaar handmatig plaats of met tweewielige trekker voorzien van open maaibalk. Activiteiten in het natte profiel, bijvoorbeeld het schonen van sloten of het maaien van watervegetatie worden behandeld in § 7.8 van deze oplegnota.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën & reptielen												
Vleermuizen												
Noordse woelmuis												
Waterspitsmuis												
Overige zoogdieren												
Vogels												
Libellen												

Geen beperkingen
 Uitvoeren met maatregelen
 Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Broedvogels, Amfibieën en reptielen (rugstreeppad en ringslang), Vissen (grote modderkruiper), Zoogdieren (waterspitsmuis en noordse woelmuis), Planten (groenknolorchis)

Aandachtspunten

- Planten: Voorkom vernieling van groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde planten. Voer maaiwerkzaamheden uit na zaadzetting. Voer maaisel altijd af.
- Amfibieën: Niet maaien als jonge amfibieën massaal op het land aanwezig zijn.
- Broedvogels: Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels.
- Reptielen: Ontzie broeihopen van ringslangen.
- Zoogdieren: Bij aanwezigheid van noordse woelmuis wordt gefaseerd gemaaid en geruimd. In de wintermaanden maatregelen treffen voor het winterverblijf. Bij aanwezigheid van de waterspitsmuis in de wintermaanden maatregelen treffen voor het winterverblijf.

Maatregelen in de oranje en rode perioden

Algemeen

- De opdrachtnemer klepelt geen percelen die deel uitmaken van een ecologische vegetatie of van het leefgebied van beschermde planten en/of dieren. Ook is de inzet van een klepel-zuigcombinatie is niet toegestaan, tenzij er sprake is van een erkent belang volgens bijlage 7 van de gedragscode. Er moet een ecologische en juridische onderbouwing aan ten grondslag liggen.
- De uitvoerder houdt voorafgaand aan de start van iedere maaiperiode een toolbox. Hierin worden o.a. de Do's en Don'ts voor de beschermde- en doelsoorten uiteengezet volgens het Ecologisch werkprotocol.

Planten

- De opdrachtnemer werkt met licht materieel om verdichting van de bodem te voorkomen.
- De uitvoerder voert het maaisel binnen vijf werkdagen na de dag van maaien af om verstikking van de bodem te voorkomen en verschraling te bevorderen. U laat het maaisel twee tot vier dagen liggen om zaadval mogelijk te maken.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker klepelt geen percelen, die deel uitmaken van het leefgebied van beschermde planten; op dergelijke percelen wordt alleen gemaaid en/of gehooit met een maaihoogte van minimaal 8 cm.
- De uitvoerder vult de checklist in en markeert waargenomen rust en verblijfplaatsen van fauna en niet uitgebloeiende flora van doel- en beschermd soorten.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker maait niet uitgebloeiende beschermde soorten al dan niet gemarkeerd na de bloei. Niet gemarkeerde groeiplaatsen van bloeiende doel- en beschermd soorten worden direct bij de uitvoerder gemeld. De uitvoerder stelt de directie hiervan op de hoogte.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker maait percelen met groeiplaatsen van beschermde soorten met licht materieel (b.v. vingerbalk) om te voorkomen dat de grond aangereden wordt.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker voert het maaisel af om verstikking van de bodem te voorkomen en verschraling te bevorderen. U laat het maaisel twee tot vier dagen liggen om zaadval mogelijk te mogelijk en om insecten de mogelijkheid te geven te vluchten.
- Percelen of delen van percelen met Gevlekte orchis, Brede orchis, Rietorchis en Moeraswespenorchis of andere doel- en beschermd soorten worden na de bloei gemaaid door de opdrachtnemer.

Amfibieën en reptielen

- Langs sloten en wateren waar rugstreeppad voorkomt worden zandhopen, molshopen e.d. tussen 15 maart en 15 augustus ontzien bij maaien in verband met het belang als rustplek.
- Bij broeihopen van ringslang wordt minimaal rondom de broeihoop 2 meter afstand gehouden.

Vogels

- Bij activiteiten in de rode periode: voorafgaand aan de activiteiten spoort de uitvoerder nesten op en markeert deze voor de duur van de activiteiten. U houdt rondom minimaal 10 meter afstand tot nesten om vernieling en wezenlijke verstoring van nesten te voorkomen.

Libellen

Oeverstroken langs wateren waar gevlekte witsnuitlibel of groene glazenmaker voorkomt worden gefaseerd gemaaid. Dit betekent dat minimaal 50% blijft staan om dieren dekking te bieden.

- Voordat de opdrachtnemer een afrastering of hekwerk plaatst in struwelen controleert de uitvoerder de bomen, struiken en heesters op de aanwezigheid van in gebruik zijnde of vaste nesten. Bomen, struiken en heesters met in gebruik zijnde nesten snoeit u pas na het broedseizoen.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker houdt bij het snoeien voldoende afstand tot bewoonde of vaste nesten. Aangezien de vereiste afstand afhankelijk is van de soort, volgt u het advies van een deskundige over de wijze waarop u verstoring kunt voorkomen op.

Amfibieën en reptielen

- Bij het plaatsen en vervangen van hekkenwerken en afrasteringen die voor dieren niet te passeren zijn wordt door de opdrachtnemer rekening gehouden met voortplantingsplaatsen van amfibieën, broeihopen en zon- en foerageerplekken van reptielen.

Zoogdieren

- Verblijfplaatsen van eekhoorn, das en waterspitsmuis: activiteiten kunnen worden uitgevoerd zolang er geen sprake is van ongewenste toenemende barrièrewerking voor de dieren.

7.5. Onderhoud van (haag) beplanting

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.4 van de gedragscode. Knippen van eenjarige twijgen, verwijderen van onkruid uit beplanting (schoffelen), snoeien van (overhangende) beplanting, verwijderen van opslag. Snoeien van overjarig hout wordt behandeld in § 7.6 van deze oplegnota.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Steenuil												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

(broed)vogels

Aandachtspunten

- Planten: Groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten niet beschadigen tijdens de activiteiten.
- Vleermuizen: Veel vleermuizen hebben, om zich te oriënteren, 'corridors' nodig van heggen om zich over grotere afstanden te kunnen verplaatsen.
- Broedvogels: Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels. Let vooral op nesten van struweelvogels. Sommige vogelsoorten zoals bosuil starten vroeg met broeden (begin februari), anderen gaan lang door (bijv. houtduif tot september).

Maatregelen in de oranje en rode perioden

Planten

- De voorman en/of zelfstandig medewerker voorkomt dat groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten worden vernield door vertrapping en het in sporen met materieel door SZH.
- Indien het hout wordt versnipperd kan, waar mogelijk, hier en daar een hoop blijven liggen voor ringslangen. Waar dit niet mogelijk of onwenselijk is dient dit afgevoerd te worden om verdichting en verstikking van de bodem te voorkomen. Indien mogelijk snoeihout op rillen.

Vogels

- De uitvoerder controleert de bomen, struiken en heesters op de aanwezigheid van in gebruik zijnde of vaste nesten. Hagen met in gebruik zijnde nesten worden gemarkeerd.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker reduceert het toerental van de knipmachine en beperkt de fysieke aanwezigheid door bij het knippen zo min mogelijk bij bewoonde of vaste nesten te verblijven. U voert de knip en ruimwerk zo veel mogelijk in één werkgang uit.

Uitzonderingen

- Wanneer in verband met calamiteiten of in het belang van de veiligheid snoeiwerkzaamheden moeten plaatsvinden die niet kunnen worden uitgesteld, neemt de opdrachtnemer daarbij zoveel als redelijkerwijs mogelijk de gedragsregels van deze oplegnota in acht.

7.6. Snoeien van bomen, struiken en heesters

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.4 van de gedragscode. Snoeiwerkzaamheden aan bomen, struiken en heesters, het knotten van knotbomen en het afzetten van wilgen-, essen- en eikenhakhout.

Het kappen van een boom of het weghalen van een boom in het kader van dunnen wordt behandeld in § 7.7 van deze oplegnota. Het tijdstip van uitvoering is doorgaans afgestemd op de eisen en behoeften van de te snoeien beplanting en zal vaak na het broedseizoen en in de winterperiode vallen.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Steenuil												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

(broed)vogels en vleermuizen.

Aandachtspunten

- Planten:** Groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten niet beschadigen tijdens de activiteiten.
- Vleermuizen:** Aangezien snoei vaak vanaf de nazomer tot in de winterperiode uitgevoerd wordt dient extra aandacht besteed te worden aan het opsporen van bomen met overwinterende vleermuizen in boomholten.
- Broedvogels:** Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels. Let vooral op holen en nesten van uilen, nesten van roofvogels in bomen en overige nesten die jaarrond beschermd zijn. Sommige vogelsoorten zoals bosuil starten vroeg met broeden (begin februari), anderen gaan lang door (bijv. houtduif tot september). Bij aanwezigheid van een jaarrond beschermd nest is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden in artikel 11.37, Bal noodzakelijk.

Maatregelen in de oranje en rode perioden

Planten

- De opdrachtnemer voorkomt dat groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten worden vernield door vertrapping en het rijden met materieel.
- Indien het hout wordt versnipperd dient dit afgevoerd te worden om verdichting en verstikking van de bodem te voorkomen. Indien mogelijk blijft snoeihout op rillen liggen.

Vleermuizen

- De voorman en/of zelfstandig medewerker snoeit bomen met verblijfplaatsen onder begeleiding van een deskundige.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker snoeit geen bomen met holten die gebruikt worden als kraamkolonie of waarin vleermuizen overwinteren. Indien gesnoeid moet worden aan bomen binnen een straal van 10 meter overlegt u met de gemeentelijk ecooloog.

Vogels

- De uitvoerder controleert de bomen, struiken en heesters op de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Bomen, struiken en heesters met in gebruik zijnde nesten snoeit u pas nadat de eieren uitgedroogd zijn en de vogels, inclusief de jongen, het nest verlaten hebben.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker houdt bij het snoeien voldoende afstand tot de gemarkeerde bewoonde of vaste nesten. Aangezien de vereiste afstand afhankelijk is van de soort, schakelt u de ecooloog of een deskundige in en volgt men het advies van deze op over de wijze waarop u verstoring kunt voorkomen.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker voert activiteiten aan (knot)bomen, waarin steenuilen verblijven, uit tussen 15 september en 31 januari.

Uitzonderingen

Wanneer in verband met calamiteiten of in het belang van de veiligheid snoeiwerkzaamheden moeten plaatsvinden die niet kunnen worden uitgesteld, neemt u daarbij zoveel als redelijkerwijs mogelijk de gedragsregels van deze oplegnota in acht. Het gaat dan bijvoorbeeld om het opruimen van stormhout.

7.7. Dunnen van houtopstanden, rooien van bomen en struiken

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.4 van de gedragscode. Het gaat om het dunnen van bosplantsoenen (bomen), bosschages, verwijderen van een of enkele bomen uit een laan, het kappen van iepen met de iepziekte, rooien van een of enkele struiken en dergelijke. De activiteiten zijn gericht op het toegankelijk en veilig houden van dergelijke groenstructuren. Grootschalige kap, reconstructies aan plantsoenen en wegen is een ROI activiteit en wordt behandeld in § 5.3 van deze oplegnota.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Reptielen												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

(broed)vogels, vleermuizen en planten (grote keverorchis).

Aandachtspunten

- Planten:** Groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten niet beschadigen tijdens de activiteiten.
- Vleermuizen:** Bomen met bewoonde holten, scheuren of losse schorsdelen niet kappen in de kraamperiode en tijdens de winterslaap. Lijnvormige vegetatie-elementen zoals bomenlanen en heggen kunnen door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute. Bij kappen van holle bomen met aanwezige vleermuizen en bij aantasting van de route is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.46, Bal noodzakelijk.
- Broedvogels:** Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels. Let vooral op holen en nesten van uilen, nesten van roofvogels in bomen en overige nesten die jaarrond beschermd zijn. Sommige vogelsoorten zoals bosuil starten vroeg met broeden (begin februari), anderen gaan lang door (bijv. houtduif tot september). Voor het kappen van een boom met een jaarrond beschermd nest is omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, Bal noodzakelijk.

Herpetofauna: Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van winterverblijven van hazelworm, ringslang en padden. Let vooral op hollen in de stamvoet van bomen en overige kleine (muizen)holen in de grond.

Maatregelen in de **oranje** en **rode** perioden

Planten

- De voorman en/of zelfstandig medewerker voorkomt dat groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten worden vernield, door vertrapping en het rijden met materieel.
- Indien het hout wordt versnipperd dient dit afgevoerd te worden om verdichting en verstikking van de bodem te voorkomen. Bij voorkeur blijven de takken op rillen in het bosplantsoen liggen.

Vleermuizen

- De initiatiefnemer/opdrachtgever kapt in geen geval bomen op het moment dat er vleermuizen aanwezig zijn. U vraagt een ecologisch deskundige om dat vast te stellen.
- De opdrachtnemer kapt alleen bomen met (in gebruik zijnde) vleermuisverblijven, als dat voor de veiligheid noodzakelijk is. In dat geval laat u een deskundige adviseren hoe dat kan worden uitgevoerd met zo min mogelijk negatieve effecten op de betrokken soort(en). Per vastgestelde verblijfplaats brengt u, 3 maanden voorafgaand aan de kap, 4 vleermuiskasten aan, specifiek voor de soort voorgeschreven. Voor ruige dwergvleermuis 4 X Schwegler 1FF en voor de overige soorten 2 X Schwegler 1FD en 2 X BNB Box ANS-4. U vraagt een ecologisch deskundige om dat vast te stellen en laat vooraf een onderzoek uitvoeren.

- Bij het kappen van bomen zorgt u dat de bomen niet in de richting van een door vleermuizen bewoonde boom vallen. Indien het noodzakelijk is te werken binnen 10 m afstand tot door vleermuizen bewoonde bomen overlegt u met de gemeentelijk ecooloog.
- Als de te rooien bomen en/of struiken een doorgaande, lijnvormige structuurvormen (bomenlaan, haag, heg, singel, houtwal), laat u een deskundige onderzoeken of vleermuizen hiervan gebruik maken als vliegroute. Als dat het geval is, voorkomt u dat er gaten in de lijnvormige beplanting ontstaan. De vliegroute functioneert pas als de nieuw aan te planten bomen een hoogte van minimaal 5 meter hebben en een onderste kroonbreedte van minimaal 2,5 meter. De plantafstand moet dan maximaal 7 meter zijn; bij dubbele rijen op maximaal 7 meter van elkaar geplant, kan de plantafstand tot 16 meter zijn (kennisdocument gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis). Als dat vanwege openbare veiligheid niet mogelijk is kapt u in de winterperiode (1 december – 1 maart) en her-plant u in deze periode bomen met voldoende hoogte en kroon zodat de laan de functionaliteit als vliegroute behoudt.

Vogels

- De uitvoerder controleert de bomen op de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Bomen met in gebruik zijnde nesten kapt u pas nadat de vogels zijn uitgebroed en de jongen de nesten hebben verlaten m.u.v. jaarrond beschermde nesten.
- De voorman en/of zelfstandige medewerker houdt bij het snoeien voldoende afstand tot bewoonde en vaste nesten. Aangezien de vereiste afstand afhankelijk is van de soort, volgt een het advies van een deskundige over de wijze waarop u verstoring kunt voorkomen op.
- Als de opdrachtnemer een boom om veiligheidsredenen moet kappen met daarin een nest dat jaarrond beschermd is (zie de Checklist in Bijlage 1), dient de **initiatiefnemer** een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, Bal aan te vragen.

Herpetofauna

- In de overwinteringsperiode wordt geen rollend materieel in het werkgebied ingezet. De (bos)bodem wordt zoveel als mogelijk ongeroerd gelaten.

Uitzonderingen

Het kan voorkomen dat in verband met calamiteiten of in het belang van de veiligheid kapwerkzaamheden moeten plaatsvinden die niet kunnen worden uitgesteld. Het gaat dan bijvoorbeeld om het opruimen van stormhout. Zie voor dergelijke gevallen gedragsregel §7.6 van deze oplegnota.

7.8. Schonen van wateren (het sloten of krozen)

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.7 van de gedragscode. Vanaf de oever met open maaikorf of met behulp van een maaiboot maaien van drijvende en ondergedoken waterplanten in sloten, rivieren, kanalen, poelen en vijvers waarbij de vegetatie boven de bodem wordt afgeknipt. Het verwijderen van de laag baggerslib wordt behandeld in § 7.9 van deze oplegnota.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Amfibieën, bittervoorn, grote modderkruiper, kleine modderkruiper, (broed)vogels, gevlekte orchis.

Aandachtspunten

- Planten: Voorkom vernieling van groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde planten.
- Vissen: Watervegetaties zijn belangrijk voor de voortplanting en als leefgebied (paaieren, ei afzet, schuilplaats voor visbroed).
- Amfibieën: Watervegetaties zijn belangrijk voor de voortplanting en als leefgebied (ei afzet, schuilplaats, foerageergebied).
- Broedvogels: Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels. Oevers zijn vaak rijk aan broedvogels, meerkoet en fuut broeden op het water.

Maatregelen in de oranje en rode perioden

Algemeen

- Indien vermoed wordt dat er beschermde soorten voorkomen inspecteert de opdrachtnemer het maaisel op de aanwezigheid hiervan. Als u deze aantreft, loopt u het maaisel geheel na en aangetroffen dieren worden zo veel mogelijk teruggezet in het water op een locatie van dezelfde watergang waar geen activiteiten (gaan) plaatsvinden of waar de activiteiten al zijn afgerond. De activiteiten worden uitgevoerd door een deskundige (certificaat zorgvuldig handelen BBO niveau 1 en 2).
- U laat minimaal 20% van de aanwezige aquatische- en oevervegetatie ongemoeid, uitgezonderd die plaatsen waar het voor de waterhuishouding noodzakelijk is deze te verwijderen. Dit is ecologisch gezien waardevol omdat het belangrijkste deel van het leefgebied van beschermde soorten dan zo min mogelijk wordt aangetast.

- In overleg met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden of Waternet (waterschap Amstel, Gooi & Vecht (AGV)) schoont u brede (8 m en meer) watergangen pas na 15 juli.
- Bij het afzetten van bagger of slootmaaisel op land wordt rekening gehouden met beschermde terrestrische soorten. Dat laat de ontvangstplicht door aangelanden onverlet.

Planten

- De voorman en/of zelfstandig medewerker schoont (delen van) wateren met waterdrieblad niet van april tot en met augustus, uitgezonderd die plaatsen waar het voor de waterhuishouding noodzakelijk is deze te verwijderen.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker rijdt niet met materieel over groeiplaatsen van beschermde planten.
- De voorman en/of zelfstandig medewerker zet geen materiaal af op groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten in verband met verdichting en verrijking van de groeiplaats. U markeert groeiplaatsen van beschermde soorten vooraf.

Vissen

- De opdrachtnemer schoont wateren met beschermde vissen alleen als de watertemperatuur tussen 5 en 20 graden Celsius bedraagt.
- Bij activiteiten in de rode periode: U voert alleen schoningstaken uit wanneer dit gelet op de primaire functie van de watergang noodzakelijk is. In voorkomende gevallen wordt ervoor gekozen éézijdig of alleen in het midden van de watergang te schonen.
- Toelichting: de oplosbaarheid van zuurstof in warm water is beperkt, terwijl de activiteit van vissen bij deze temperaturen hoog is. In warm water treedt daardoor eerder zuurstofgebrek op dan bij koud water en zijn de effecten op vissen het grootst. Door op-werveling van bodem- en organisch materiaal en biologische omzetting daarvan wordt bovendien een extra beslag gelegd op de zuurstofhuishouding.
- Monteer zo nodig een "Fish Protector" op de maaikorf t.b.v. het weren van vissen met lichtflitsen.

Amfibieën

- Bij activiteiten in de rode periode: De opdrachtnemer voert alleen schoningstaken uit wanneer dit, gelet op de primaire functie van de watergang, noodzakelijk is. In voorkomende gevallen wordt ervoor gekozen éézijdig of alleen in het midden van de watergang te schonen.

Vogels

- Bij activiteiten in de rode periode: De uitvoerder spoort nesten van vogels op direct voorafgaande aan het schonen. In overleg met een deskundige wordt zo nodig bepaald welke maatregelen getroffen moeten worden om verstoring van broedende vogels te voorkomen.

7.9. Baggeren van wateren

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.7 van de gedragscode. Verwijderen van baggerslib met behulp van een baggerschip of vanaf de oever met een kraan in het kader van onderhoud van watergangen, vijvers, poelen en plassen.

Baggerwerkzaamheden met een frequentie van meer dan 15 jaar valt onder ROI en wordt behandeld in § 5.2 van deze oplegnota.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

Geen beperkingen

Uitvoeren met maatregelen

Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Amfibieën, bittervoorn, kleine modderkruiper, (broed)vogels, gevlekte orchis.

Aandachtspunten

- Planten: Voorkom vernieling van groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde of kwetsbare planten in de waterzone (waterdrieblad) en op de oever (geflekte orchis).
- Vissen: Watervegetaties zijn belangrijk voor de voortplanting en als leefgebied (paaieren, ei afzet, schuilplaats voor jongen).
- Amfibieën: Watervegetaties zijn belangrijk voor de voortplanting en als leefgebied (ei afzet, schuilplaats, foerageergebied).
- Broedvogels: Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels. Oevers zijn vaak rijk aan broedvogels, meerkoet en fuut broeden op het water.

Maatregelen in de oranje en rode perioden

Algemeen

- Baggeren met behulp van een baggerzuiger zonder vleugels heeft de voorkeur, aangezien de opdrachtnemer daarmee gericht kan werken en het (natuurlijk) profiel van de sloot kunt behouden.
- Baggerwerkzaamheden worden altijd uitgevoerd in de richting van open water of het gedeelte waar geen baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd.
- Indien de baggerspecie op de kant verwerkt wordt en vermoed wordt dat er beschermde soorten voorkomen inspecteert u als opdrachtnemer de bagger op de aanwezigheid hiervan. Als u deze aantreft, loopt u de bagger geheel na en aangetroffen dieren worden zo veel

mogelijk teruggezet in het water op een locatie van de watergang waar geen activiteiten (gaan) plaatsvinden of waar de activiteiten al zijn afgerond. De activiteiten worden uitgevoerd door een deskundige (die de cursus natuurlijk groenbeheer van het IPC heeft gedaan). Uitzondering hierop is bagger die niet op de kant verwerkt wordt, zoals vervuilde bagger, deze wordt altijd afgevoerd naar een erkende verwerkingsinstallatie.

- De opdrachtnemer baggert wateren zo, dat minimaal 20% van de bodem ongemoeid blijft. Dit kan bijvoorbeeld een smalle strook langs de oever.
- Bagger wordt niet op natuurvriendelijke oevers afgezet.
- Bij het afzetten van bagger of slootmaaisel op land wordt rekening gehouden met beschermde terrestrische soorten. Dat laat de ontvangstplicht door aangelanden onverlet.

Planten

- Groeiplaatsen van waterdrieblad bevinden zich in de natte- of droge oeverzone, groeiplaatsen van orchideeën bevinden zich in de droge oeverzone of op het land. Markeer deze plaatsen in het veld en voorkom aantasting van de groeiplaatsen.
- De opdrachtnemer rijdt niet met materieel over groeiplaatsen van beschermde planten om verdichting te voorkomen.
- De opdrachtnemer deponeer de bagger niet op de oever waar groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten aanwezig zijn.

Vissen

- De opdrachtnemer baggert wateren met wettelijk en beleidsmatig beschermde vissen alleen als de watertemperatuur tussen 5 en 20 graden Celsius bedraagt.
- Bij activiteiten in de rode periode: De opdrachtnemer voert alleen baggerwerkzaamheden uit wanneer dit gelet op de primaire functie van de watergang noodzakelijk is. In voorkomende gevallen wordt ervoor gekozen eenzijdig of alleen in het midden van de watergang te baggeren.
- In de oeverzone van grote wateren (meren, plassen) en wateren met stortsteen of puin houdt u als opdrachtnemer rekening met het voorkomen van de rivierdonderpad. Zones met stortsteen, puin en ander vast materiaal op de bodem worden bij baggerwerkzaamheden ontzien.

Amfibieën (rugstreeppad)

- Bij activiteiten in de rode periode: De opdrachtnemer voert alleen baggerwerkzaamheden uit wanneer dit gelet op de primaire functie van de watergang noodzakelijk is. In voorkomende gevallen wordt ervoor gekozen eenzijdig of alleen in het midden van de watergang te schonen.

Vogels

- Bij activiteiten in de rode periode: De uitvoerder spoort nesten van vogels op direct voorafgaande aan de baggerwerkzaamheden. In overleg met een deskundige wordt bepaald welke maatregelen getroffen moeten worden om verstoring van broedende vogels te voorkomen.

Libellen

- De groene glazenmaker is voor zijn voorplanting afhankelijk van krabbenscheer. Waar mogelijk wordt een klein deel gespaard en onder de krabbenscheer de bagger verwijderd.

7.10. Onderhoud van oeververdedigingen en civiele kunstwerken

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.3 en 6.7 van de gedragscode.

Onderhoudswerkzaamheden aan oeververdedigingen en andere kunstwerken in en over het water en autowegen, zoals kademuren, dijken, sluizen, oeverbeschoeiingen bruggen, viaducten, tunnels en geluidschermen.

Het maaien van dijklichamen wordt behandeld in § 7.2 van deze oplegnota. Groot onderhoud, zoals het opnieuw voegen, zandstralen, afdichten en andere activiteiten waarbij de wezenlijke kenmerken van de biotoop en daarmee de voorwaarden voor voorkomen van beschermde soorten worden aangetast, vallen onder ROI en wordt behandeld in § 5.7 van deze oplegnota.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Waterspitsmuis; Winterverblijf												
Paartijd/voortplanting												
Vogels												
Ongewervelde												

Geen beperkingen
 Uitvoeren met maatregelen
 Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Tongvaren, muurvarens, (broed)vogels, vissen (kleine modderkruiper), Zoogdieren (waterspitsmuis)

Aandachtspunten

- Planten: Voorkom vernieling van groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde planten. Vooral muurplanten zijn kwetsbaar. Deze laat u ongemoeid.
- Vissen: Watervegetaties zijn belangrijk voor de voortplanting en als leefgebied (paaïen, ei afzet, schuilplaats voor jongen).
- Amfibieën: Watervegetaties zijn belangrijk voor de voortplanting en als leefgebied (ei afzet, schuilplaats, foerageergebied).
- Broedvogels: Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels.
- Zoogdieren: Bij aanwezigheid van de waterspitsmuis in de wintermaanden maatregelen treffen voor het winterverblijf.

Maatregelen in de oranje en rode perioden

Algemeen

- Als initiatiefnemer past u FUP's toe binnen een straal van 30 meter als uitreden onmogelijk is omdat deze (nog) afwezig zijn. Raadpleeg hiervoor de LIOR. Als opdrachtnemer heeft u meldplicht als er onvoldoende (natuurlijke) uitredingen zijn ontstaan.

Planten

- Bij activiteiten ontziet u als opdrachtnemer de plaatsen waar wettelijk en beleidsmatig beschermde muurplanten groeien. Als dat niet mogelijk is, plaatst u de planten inclusief het substraat onder leiding van een deskundige tijdelijk in een depot. Minimaal 75% van het aantal planten laat u onaangetast.
- U inspecteert het werkgebied/de zone rond de muren met muurplanten op de grond groeiende beschermde planten.

Vissen

- Als activiteiten in het natte profiel plaatsvinden: Water- en oeervervegetaties dienen zoveel mogelijk te worden gespaard in verband met het belang als ei afzet en opgroeiplek voor jonge vissen.

Amfibieën

- De uitvoerder inspecteert de oever op de aanwezigheid van eieren of larven van amfibieën. Als u deze vindt, verplaatst u die naar een deel van de watergang die niet wordt bewerkt.

Vogels

- Bij activiteiten in de rode periode: De uitvoerder spoort nesten van vogels op onder brugdek en/of oeeverzone direct voorafgaande aan de activiteiten. In overleg met een deskundige wordt bepaald welke maatregelen getroffen moeten worden om verstoring van broedende vogels te voorkomen.

7.11. Onderhoud van (half) verhardingen

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.6 van de gedragscode. Dit betreft het onderhoud van wegen, fietspaden, voetpaden, parkeerplaatsen, kades, pieren en dergelijke. Activiteiten omvatten het openbreken en asfalteren, verwijderen en storten van grind en beton. Ook bestrijding van onkruid valt hieronder. Onkruidbestrijding wordt alleen volgens de DOB-methode toegepast.

Bij verharding binnen de in § 3.1 van deze oplegnota omschreven beschermingsgebieden (Natura 2000 gebieden, NNN en de provinciale ecologische hoofdstructuur) en de overige onderhoudsgebieden van de gemeente Stichtse Vecht is chemische onkruidbestrijding ten strengste verboden. Bestrijding vindt mechanisch of thermisch plaats.

Het verlagen of uitvullen van bermen uitgevoerd voorafgaand aan het overlagen van asfalt vóór het aanvullen van de bermen of als onderhoudsmaatregel wordt behandeld in § 5.5 van deze oplegnota.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

Geen beperkingen

Uitvoeren met maatregelen

Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Geen.

Aandachtspunten

- Planten: Let op groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde planten langs de verhardingen; voorkom betreding met machines en opslag van materieel en materialen.
- Broedvogels: Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels.
- Amfibieën: Raster tijdelijke zandhopen af met amfibieschermen om te voorkomen dat rugstreeppad in de zandhoop kruipen.

Maatregelen in de oranje en rode perioden

Planten

- Voorkom als opdrachtnemer betreding en aantasting van groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde planten.
- Markeer groeiplaatsen in het veld en houd afstand.
- Als het onvermijdelijk is dat beschermde planten worden aangetast verplaatst u als opdrachtnemer deze onder leiding van een deskundige naar een geschikte plaats in de

nabijheid. Als dat verplaatsing naar buiten het plangebied betreft, is een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.46 en 11.54, Bal noodzakelijk.

- Onkruidbestrijding in de nabijheid van beschermde soorten vindt mechanisch of thermisch plaats.

Vogels

- Bij activiteiten in de rode periode: voorafgaand aan de activiteiten spoort de uitvoerder, eventueel in overleg met een deskundige, nesten op en markeert deze voor de duur van de activiteiten. U houdt minimaal 10 meter afstand tot nesten om vernieling en wezenlijke verstoring van nesten te voorkomen.

7.12. Activiteiten ondergrondse infrastructuur

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.6 van de gedragscode. De ondergrondse infrastructuur bestaat uit kabels (elektriciteitsvoorziening, communicatie, etc.) en leidingen (gas, water, riolering, e.d.) De onderhoudswerkzaamheden bestaan voornamelijk uit het oplossen van storingen en het vernieuwen van delen van riolering, kabels en nutsvoorzieningen. Het uitvoeren van rioolinspecties en het schoonmaken van riool- en kolkleidingen zijn de voornaamste activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud van rioolleidingen.

Bij alle activiteiten die behoren tot het beheer en onderhoud van de ondergrondse infrastructuur worden alleen negatieve effecten verwacht op beschermde soorten wanneer de ontgraving op depot gezet wordt naast het werk waarin beschermde soorten aanwezig zijn zoals een berm, slootkant of langs een heester- of bosrand. Immers de meeste kabels en leidingen liggen onder de wegen, fiets- en voetpaden zodat de kans op de aanwezigheid van beschermde soorten in de grond minimaal is. Daarom kunnen deze activiteiten het hele jaar plaatsvinden.

Het ingraven of leggen van een nieuw nutstracé of riolering is een ROI activiteit en wordt behandeld in § 5.4 van deze oplegnota

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Ringslang, rugstreeppad en gevlekte orchis.

Aandachtspunten

- Planten: Let op groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde planten langs de verhardingen; voorkom betreding met machines en opslag van materieel en materialen.
- Broedvogels: Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van broedende vogels.
- Amfibieën: Dek tijdelijke zandhopen af om te voorkomen dat rugstreeppad in de zandhoop kruipen.

Maatregelen in de oranje en rode perioden

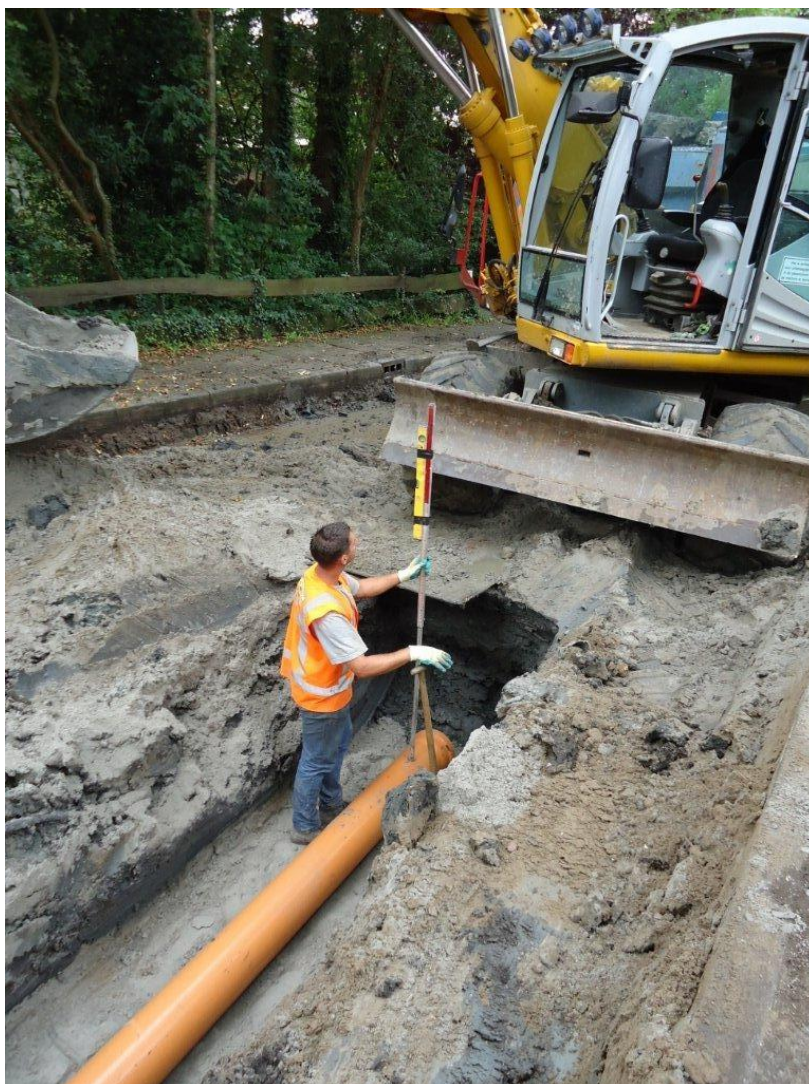
Planten

- Voorkom als opdrachtnemer betreding en aantasting van groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde planten. Markeer groeiplaatsen in het veld en houd afstand.

- Als het onvermijdelijk is dat beschermde planten worden aangetast verplaatst de opdrachtnemer deze onder leiding van een deskundige naar een geschikte plaats in de nabijheid. Als dat verplaatsing naar buiten het plangebied betreft, is hiervoor een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten nodig.
- Bij de aanleg van nieuwe kabels en leidingen gelden de uitgangspunten, aanvullende maatregelen voorschriften of beperkingen. Dit wordt behandeld in § 5.4 van deze oplegnota.

Vogels

- Bij activiteiten in de rode periode: De uitvoerder spoort, direct voorafgaande aan de activiteiten, nesten van vogels op die in heester- of bosrand kunnen voorkomen binnen de invloedssfeer van het werkgebied. In overleg met deskundige wordt bepaald welke maatregelen getroffen moeten worden om verstoring van broedende vogels te voorkomen.

7.13. Verwijderen van zwerfvuil en drijfvuil

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.6 en 6.7 van de gedragscode. Het periodiek verwijderen van zwerfvuil in de openbare ruimte en drijfvuil in openbare vijvers en watergangen met behulp van machines, prikstokken, schepnetten en bladblazers in stedelijk en landelijk gebied.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet u aanvullende maatregelen nemen.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

(broed)vogels en amfibieën.

Aandachtspunten

- Vissen: Oevervegetaties zijn zeer belangrijk voor de voortplanting en als leefgebied (paaieren, ei afzet, schuilplaats voor jongen), voorkom aantasting van de oevervegetatie in het voortplantingsseizoen.
- Amfibieën: Oevervegetaties zijn zeer belangrijk voor de voortplanting en als leefgebied (ei afzet, schuilplaats, foerageergebied). Voorkom aantasting van de oevervegetatie in het voortplantingsseizoen.
- Broedvogels: Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten.

Maatregelen in de oranje perioden

Algemeen

- De opdrachtnemer voorkomt aantasting van waterplantenvegetatie.

Vogels

- De opdrachtnemer voorkomt verstoring en vernietiging van nesten van broedende vogels.

Amfibieën en reptielen

- De opdrachtnemer ontziet broedhopen en dagen waarop amfibieën massaal trekken.

7.14. Begrazingsbeheer

Omschrijving activiteit

Deze activiteiten vallen onder deel 2 hoofdstuk 6.5 van de gedragscode. Het periodiek of continu begrazen van grasachtige vegetaties.

Kalender

Als beschermde soorten van soortgroepen uit onderstaande kalender in het werkgebied aanwezig zijn moet hiermee rekening houden bij de keuze van begrazing en de vee dichtheid.

periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
soorten												
Planten												
Vissen												
Amfibieën												
Vleermuizen												
Zoogdieren												
Vogels												
Ongewervelde												

	Geen beperkingen
	Uitvoeren met maatregelen
	Niet uitvoeren, tenzij noodzakelijk, toepassen strikte maatregelen

Aandachtsoorten

Orchideeën (gekleurde orchis), Amfibieën (rugstreeppad), (broed)vogels

Aandachtspunten

- Planten: Groeiplaatsen van wettelijk en beleidsmatig beschermde soorten beschermen gedurende het groeiseizoen.
- Reptielen: Voorkom (hoge) begrazingsdruk met wezenlijke invloed ringslangen.
- Broedvogels: Voorkom vernieling en verstoring met wezenlijke invloed van nesten van (grond)broedende vogels.

8. Verantwoordelijkheden

8.1. Algemene verdeling van verantwoordelijkheden

Als **initiatiefnemer**¹⁰ bent u hoofdverantwoordelijk voor de naleving van de gedragscode en deze oplegnota. Als **opdrachtnemer** heeft u een eigen verantwoordelijkheid om de maatregelen goed uit te voeren; dit dient u schriftelijk te bevestigen. Voor activiteiten in het kader van BBO die door of in opdracht van de Gemeente Stichtse Vecht worden uitgevoerd is het team/cluster belast met het beheer en onderhoud van de openbare ruimte initiatiefnemer. Aanspreekpunt is de teamleider van dit team/deze cluster. Voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting die door of in opdracht van de Gemeente Stichtse Vecht worden uitgevoerd is het team/cluster belast met ROI activiteiten initiatiefnemer. Aanspreekpunt is de teamleider van deze teams/clusters.

De uitvoerder (dus ook de zelfstandig uitvoerende op de machine) dient in het bezit te zijn van een geldig certificaat zorgvuldig handelen soortenbescherming en is hoofdelijk aansprakelijk. Als deze persoon echter onvoldoende training en/of voorlichting gehad heeft kan deze verantwoordelijkheid afgewenteld worden op de uitvoerende instantie of zelfs de opdrachtgever/initiatiefnemer. Als de initiatiefnemer onvoldoende kennis en informatie heeft overgedragen kan deze dus aansprakelijk gesteld worden. Het is dus van groot belang om alle opdrachtnemers ACTIEF in kennis te stellen van zowel de gedragscode als de oplegnota. Bovendien dient de initiatiefnemer de potentiële aanwezige kennis van verspreiding van beschermde soorten over te dragen aan haar opdrachtnemers.

Ook bij afwezigheid van schade is de **initiatiefnemer** bevoegd om sancties jegens de **opdrachtnemer** te treffen, als blijkt dat deze zich niet houdt aan de gedragscode en oplegnota. Bij overtreding van de verbodsbepalingen in het Bal door de opdrachtnemer zal de initiatiefnemer/opdrachtgever ten aller tijde een handhavingverzoek indienen bij de provincie (RUD¹¹).

8.2. Verantwoordelijkheid bij de voorbereiding

Als **initiatiefnemer** bent u ervoor verantwoordelijk dat alle benodigde informatie met betrekking tot de toepassing van de gedragscode en oplegnota wordt verzameld (onderzoek naar natuurwaarden, effectenstudie, te nemen maatregelen). Houdt er rekening mee dat een aanvullend onderzoek om de aanwezigheid van vleermuizen uit te sluiten een jaar kan duren. U maakt deze informatie voor anderen beschikbaar en toegankelijk (bijv. via internet).

Als **initiatiefnemer** bent u ervoor verantwoordelijk dat de oplegnota op de juiste manier gebruikt wordt in de planning en besteksvoorbereiding van de aan te besteden activiteiten. De inschrijver dient aantoonbaar de juiste certificaten zorgvuldig handelen voor bestendig beheer en/of ruimtelijke ontwikkeling & inrichting te overleggen voordat het werk (voorlopig) gegund wordt.

8.3. Verantwoordelijkheid bij de uitvoering

Als **opdrachtnemer** bent u verantwoordelijk voor het adequaat uitvoeren van de in deze oplegnota beschreven maatregelen, ook als deze in onderaanneming worden uitgevoerd. De **initiatiefnemer** houdt hierop toezicht door steekproefsgewijze controle van activiteiten.

Als **opdrachtnemer** bent u ervoor verantwoordelijk dat ook de specifieke zorgplicht als bedoeld in artikel 11.27, Bal, tijdens de uitvoering van de activiteiten goed wordt nageleefd, ook in gevallen waarin de gedragscode en de oplegnota niet voorziet.

8.4. Verantwoordelijkheid voor de communicatie

¹⁰ Mogelijk volgen er nieuwe teamnamen n.a.v. de Effectevaluatie Doorontwikkeling. Dit was bij het opstellen van de nota nog onbekend.

¹¹ Per 1 januari 2026 zijn RUD en ODRU opgegaan in de Omgevingsdienst Utrecht (ODU)

De **Gemeente Stichtse Vecht** maakt het gebruik van de gedragscode en deze oplegnota actief openbaar, zodat hun eigen personeel, (potentiële) opdrachtnemers, overige initiatiefnemers, belanghebbende en belangstellenden tijdig over het bestaan en de inhoud van de gedragscode en oplegnota worden geïnformeerd.

Als u voor een werk van deze oplegnota gebruik wilt maken, maakt u als **initiatiefnemer** deze oplegnota onderdeel van alle opdrachten, die voor de activiteiten worden verstrekt. In bestekken, opdrachtbriefen en contracten wordt expliciet verwezen naar de gedragscode en deze oplegnota, die tevens als bijlage bij bestekken opdrachtbriefen en contracten wordt opgenomen. Als **opdrachtnemer** bevestigt u schriftelijk de activiteiten volgens de gedragscode en deze oplegnota uit te voeren. De van toepassing zijnde gedragscode mag uitsluitend gebruikt worden voor werken in opdracht van gemeentelijke instellingen.

Als **initiatiefnemer** bent u er voor verantwoordelijk dat de juiste gegevens over beschermde soorten en bijzondere natuurwaarden in het werkgebied tijdig beschikbaar zijn voor de werkvoorbereiders en uitvoerders.

Als **opdrachtnemer** bent u verantwoordelijk voor het tijdig, correct en volledig informeren en instrueren van de bij de activiteiten en maatregelen betrokken personen. De lijst van voorkomende soorten, digitale kaart van groeiplaatsen, vaste rusten verblijfplaatsen en essentiële delen van het leefgebied van beschermde soorten (zie bijlage) en de lijst van maatregelen zijn hierbij belangrijke hulpmiddelen. Voor de start van de activiteiten loopt u het werkgebied door en vult u de checklist in op de aanwezigheid vogels, doel- en beschermde soorten.

Als **opdrachtnemer** bent u ervoor verantwoordelijk dat deze oplegnota met bijlagen, de lijst met beschermde soorten en hun groeiplaatsen resp. vaste rust- en verblijfplaatsen en essentiële delen van het leefgebied en lijst van maatregelen op het werk aanwezig is en de uitvoerende juist zijn geïnstrueerd.

Bijlage 1 Certificering functies

Bij ruimtelijke ingrepen zijn ter zake kundige nodig die aantoonbaar instructies/werkprotocollen kunnen toetsen, (mede) kunnen maken en uit kunnen voeren volgens uit de certificaten zorgvuldig handelen Wnb 1, 2, 3 en 4. Dat is o.a. vastgelegd in de RAW contract systematiek.

Geen geschoolde mensen inzetten bij flora- en fauna activiteiten, levert echter risico's op voor de organisatie. Omdat zij niet weten waar het over gaat m.b.t. soortenbescherming, kunnen deze personen en ook de gemeente een proces verbaal of last onder dwangsom van de provincie krijgen als het mis gaat.

Binnen een professionele setting van een gemeente is certificering dan ook verplicht. Deze verplichting is uitgewerkt in onderstaande tabel met functieomschrijvingen om met een gedragscode soortenbescherming te mogen werken. Zorgvuldig handelen Wnb wordt hierdoor binnen de gemeente Stichtse Vecht minimaal geborgd. Het bevoegd gezag zal bij een geconstateerde overtreding naar dit certificaat vragen. Voor de naleving van de gedragscode dient een opdrachtnemer de juiste en geldige certificaten aan de opdrachtgever te overleggen. De specifieke training Natuur in de Ow voor vergunningverleners is niet in de oplegnota opgenomen omdat uitgebreide kennis voor functies noodzakelijk is.

De kleuren in de kolommen 3 t/m 10:

Nog te certificeren

Her-certificering in jaar

Domein Ruimte certificering aantoonbaar zorgvuldig handelen Wettelijke natuurbescherming (Wnb) onder de Omgevingswet - Aanvullingsbesluit natuur									
Cluster ¹²	Functiegroep	Niveau 1 BBO	Niveau 2 BBO	Niveau 3 BBO	Niveau 2 ROI	Niveau 3 ROI	Niveau 4 ROI	Fauna controleur	Fauna inspecteur
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Directievoerder (wegen en civiel)					1			
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Technisch medewerker (bomen en houtopstanden)			1					
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Tactisch beheerder (civiele kunstwerken, technisch medewerker)					1			
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Strategisch en tactisch beheerder (wegen)						1		
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Toeziethouder (civiele projecten)				2028				
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Toeziethouder (groen)		1						
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Toeziethouder (groen)		2028						
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Directievoerder (groen)			2026					
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Tactisch beheerder (oeververdedigingen/technisch medewerker)					1			
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Technisch medewerker (oppervlaktewater en riolering)			1					
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Technisch medewerker (groen)			1					
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Tactisch beleidsadviseur (beheer openbare ruimte)					1			
Dienstverlening klant: Beheer Openbare Ruimte	Toeziethouder (elementen verharding)				1				
Dienstverlening klant: Omgeving en Vergunning	Planoloog						1		
Dienstverlening klant: Omgeving en Vergunning	Planoloog						1		
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Toeziethouder (coördinator buitendienst)		1						
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Toeziethouder (bouwen en wonen)				1				
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Toeziethouder (bouwen en wonen)				1				
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Toeziethouder (bouwen en wonen)				1				
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst	1							
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst (vacature)	1							
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst	1							
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst	1							
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst	1							
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst	1							
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst	1							
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst	1							
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst	1							
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	BOA							2028	
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst	1							
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst	1							
Dienstverlening klant: Leefomgeving en Toezicht Buiten	Buitendienst	1							
Strategie en Regie: Ruimtelijke Regie en Ontwikkeling	Projectleider (bouwen en wonen)					1			
Strategie en Regie: Ruimtelijke Regie en Ontwikkeling	Projectleider (civiele techniek)					1			
Strategie en Regie: Ruimtelijke Regie en Ontwikkeling	Beleidsmedewerker Verkeer						1		
Strategie en Regie: Ontwikkeling Leefomgeving en Economie	Beleidsmedewerker (klimaatadaptatie)						1		
Strategie en Regie: Ontwikkeling Leefomgeving en Economie	Beleidsmedewerker (groen & water)						2028		
Strategie en Regie: Ontwikkeling Leefomgeving en Economie	Beleidsmedewerker (natuur & landschap)						1		
Strategie en Regie: Ontwikkeling Leefomgeving en Economie	Ecoloog/beleidsadviseur flora & fauna			2028				2028	2028

¹² Op het moment van herziening van dit document vind er een organisatiewijziging plaats. De functiegroepen worden in andere clusters/teams herplaatst.

Bedrijfsvoering: Bedrijfsvoering Leefomgeving	Vastgoed (projectleider vastgoed)					1			
Bedrijfsvoering: Bedrijfsvoering Leefomgeving	Vastgoed (toezichthouder vastgoed)				1				

Bijlage 2 Begrippenlijst

In deze oplegnota worden de volgende termen gehanteerd;

Aantoonbaar zorgvuldig handelen:

Op aantoonbare wijze bevestigen dat betreffende persoon of personen zorgvuldig handelen volgens artikel 11.45, 11.53 en 11.59 Bal doormiddel van het overleggen van de juiste en geldige documenten (certificaten).

Aanvullend onderzoek

Komt uit een QuickScan of FFC een potentiële geschiktheid van bepaalde beschermde soorten of soortengroep, dan volgt verplicht een aanvullend- of soortgericht onderzoek om de aanwezigheid van die soorten uit te sluiten. Een gecertificeerd faunacontroleur en fauna inspecteur van opdrachtnemer eventueel aangevuld door een ecologisch deskundige zijn bevoegd om een de aanwezigheid van beschermde soorten uit te sluiten i.o. van de opdrachtgever.

Let op! Dit aanvullend onderzoek uit laten voeren door een gecertificeerd faunacontroleur en fauna inspecteur (zorgvuldig inventariseren Wnb) is alleen toegestaan wanneer de activiteiten binnen het inzetbereik van de geldende gedragscode vallen.

Algemeen zorgvuldig handelen (AZH):

AZH gaat verder dan Algemene zorgplicht. Algemeen zorgvuldig handelen beschrijft, middels een door de staatssecretaris aangewezen gedragscode als bedoeld in artikel 11.45, 11.53 en 11.59 Bal, de algemene voorzorgsmaatregelen om schade door activiteiten aan beschermde- en doelsoorten te voorkomen.

Beleidsadviseur flora & fauna:

Samen met andere partijen stelt de beleidsadviseur flora & fauna rapportages op over de ontwikkeling van de ecologische toestand van de openbare ruimte in relatie tot de effectiviteit van maatregelen. Deze bereidt voor, voert uit en begeleidt onderzoek naar het ecologisch functioneren van de openbare en naar mogelijke beïnvloedingsfactoren daarop. De beleidsadviseur flora & fauna adviseert over te nemen maatregelen op grond van de regelgeving in de Ow ter verbetering van de ecologische kwaliteit. De beleidsadviseur flora & fauna analyseert en vertaalt ontwikkelingen die plaatsvinden en draagt bij aan beleid en een doelmatige uitvoering van projecten. De beleidsadviseur flora & fauna werkt nauw samen met collega's uit andere teams, vakdisciplines en werkerterreinen. De beleidsadviseur flora & fauna stelt bestuursvoorstellen op en informeert het bestuur en management. Ook zorgt deze voor een breed netwerk met overheden, belangenorganisaties, externe instanties.

Beleidsmedewerker Domein Ruimte

Een beleidsmedewerker is iemand die binnen een organisatie of overheid werkt aan het ontwikkelen, implementeren en evalueren van beleid. Ze zijn verantwoordelijk voor het opstellen, onderzoeken en uitvoeren van beleidsvoorstellen, vaak op een specifiek beleidsterrein. De beleidsmedewerker is in het bezit van certificaat Zorgvuldig handelen Wnb niveau 4 ruimtelijke ontwikkeling.

Beschermde soorten:

Wettelijk beschermd onder de regimes:

- Europese verdragen van Bern I & II, Bonn I en Habitatrichtlijnen IV;

- Ministerieel besluit, Andere dier- en plantensoorten (nationaal beschermd, Bal, bijlage IX, lijst A en B);
- Provinciaal besluit, Omgevingsverordening verbodsbepalingen voor vergunningvrije gevallen soorten uit lijsten Vrijgestelde soorten, Beschermingsregime andere soorten, Beschermingsregime soorten vogelrichtlijnen (VR), Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn vogels (HR) en Andere soorten (nationaal beschermd). Beleidsmatig beschermd: De gemeentelijke lijst met Rode lijst- en kwetsbare soorten. Zie verder bijlage 5.

Biotoop:

Een biotoop is een deel van een leefgebied/habitat waarin een plant of dier kan leven en waar minimaal een van de primaire basisvoorwaarden (voedsel, vocht, veiligheid, voortplanting) voor de soort aanwezig is.

Deskundig advies:

Advies opgesteld door een ecologisch adviseur of, bij complexe vraagstukken, een ecologisch deskundige.

Directievoerder:

Directievoerder is degene die conform de UAV namens de opdrachtgever toezicht uitoefent op de uitvoering van het werk en de naleving van het contract. De directievoerder is in het bezit van certificaat Zorgvuldig handelen Wnb niveau 3 bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling.

Ecologisch adviseur:

Een ecologisch adviseur, ook wel beleidsadviseur flora & fauna, is een professional die ecologische kennis en expertise toepast om advies te geven over milieukwesties en ecologische aspecten van civiel- en cultuurtechnische projecten. Dit kunnen bouwprojecten, infrastructuurontwikkeling, stadsplanning, natuurbehoudsprojecten en andere soortgelijke initiatieven zijn. De rol van een ecologisch adviseur is meer praktisch en gericht op het toepassen van ecologische principes om ervoor te zorgen dat projecten voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving, duurzaam zijn en minimale schade toebrengen aan de omgeving.

Ecologisch deskundige volgens RVO;

Een ecologisch deskundige is een persoon met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring. Hij of zij geeft ecologisch advies en/of begeleidt activiteiten op het gebied van habitats (natuurlijke leefgebieden) en soorten. En heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek te kunnen doen. Hiermee bedoelen we dat de ecologisch deskundige:

- de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten (her)kent;
- kennis heeft van algemeen erkende onderzoeksmethoden;
- ecologische werkprotocollen kan uitwerken;
- specifieke maatregelen kan begeleiden.

Ecologisch deskundige (specialist):

Een ecologisch deskundige is een Hbo'er of academicus die gespecialiseerd is in de studie van ecologie, een tak van de biologie die zich richt op het begrijpen van de relaties tussen organismen en hun omgeving en die expertise heeft op het gebied van ecologie, inclusief specialisaties zoals taxonomie, milieuwetenschappen, natuurbehoud, of duurzaamheid. Dit kunnen onderzoekers, academicus, consultants, beleidsmakers of milieuadviseurs studierichting biologie zijn. Ecologisch deskundigen passen hun kennis van ecologie toe om vraagstukken op te lossen met betrekking tot natuurbescherming, milieubeheer, duurzame ontwikkeling, landgebruiksplanning en andere ecologisch gerelateerde gebieden. Ze kunnen zowel veldwerk als laboratoriumwerk (laten) uitvoeren om gegevens te verzamelen over de biodiversiteit, voedselwebben, energiestromen, klimaatveranderingseffecten en meer. Ecologisch deskundigen zijn vaak bezig met het identificeren en

analyseren van ecologische patronen en processen om beter te begrijpen hoe ecosystemen functioneren. Een ecologisch deskundige weet (heel) veel van weinig.

Ecologisch werkprotocol:

Document waarin maatregelen voor het voorkomen en/of beperken van schade aan flora en fauna zijn uitgewerkt. Tijdens de planvorming en werkvoorbereiding worden hierin effecten van inventarisaties op activiteiten, gemaakte keuzes en het zorgvuldig handelen uitgewerkt. Voorafgaand aan de realisatie worden de technische specificaties voor een zorgvuldige uitvoering toegevoegd. Het ecologisch werkprotocol is een onderdeel van het plan van aanpak zoals dat wordt gevraagd in de contractsystematiek (o.a. de RAW-systematiek). Het ecologisch werkprotocol is onderdeel van de risicoanalyse en is maatwerk gespecificeerd op het plangebied/project.

Ecoloog (generalist):

Een ecoloog is een bredere term die verwijst naar een professional met deskundigheid op het gebied van ecologie en de praktische toepassing ervan. Ecologen bestuderen d.m.v. veld- en bureauwerk ecosystemen, populaties, individuele soorten en hoe ze met elkaar interageren. Ze kunnen betrokken zijn bij het uitvoeren van milieueffectrapportages, het adviseren van overheidsinstanties of particuliere organisaties over milieukwesties en het ontwikkelen van strategieën om de impact van menselijke activiteiten op natuur en milieu te verminderen. Een ecoloog weet weinig van (heel) veel.

Faunacontroleur:

De faunacontroleur verricht verkennende inventarisaties (zie ook RAW-standaard, hoofdstuk 64) veelal vanuit de opdrachtnemer. Het betreft het opsporen van groeiplaatsen en rust- en verblijfplaatsen van beschermde soorten. Het accent ligt daarbij op vaste rust- en verblijfplaatsen. Dit zijn bijvoorbeeld een dassenbouw of beverburcht waar de soort jaarrond gebruik van maakt of bijvoorbeeld een horst, poel, paaipplaats, nestplaats of slaapplaats waar de soort elk jaar weer naar terug keert en een deel van het jaar gebruik van maakt.

De faunacontroleur spoort vaste rust- en verblijfplaatsen en groeiplaatsen planmatig op en registreert deze uniform. Te hanteren methoden en systematiek voor dat opsporen en registratie krijgen dan ook specifiek aandacht tijdens de training.

Fauna inspecteur:

De fauna inspecteur verricht vanuit de opdrachtnemer soort specifieke inventarisaties (zie ook RAW-standaard, hoofdstuk 64). Het betreft het vaststellen of uitsluiten van het gebruik van rust- en verblijfplaatsen en leefgebieden door beschermde soorten. Dit zijn bijvoorbeeld een dassenburcht of beverburcht of kikkerpoel waar de soort jaarrond gebruik van maakt of bijvoorbeeld een horst, nestplaats of slaapplaats waar de soort elk jaar weer naar terug keert en een deel van het jaar gebruik van maakt.

De fauna inspecteur krijgt veelal specifieke aanwijzingen voor de aanwezigheid van een verblijfplaats of leefgebied. Vervolgens past hij/zij diverse methoden toe om het gebruik vast te stellen of uit te sluiten. De methoden zijn onder meer gebaseerd op bestaande protocollen (vleermuis protocol) en de kennisdocumenten van BIJ12. Zijn eindrapportage wordt door de opdrachtnemer verwerkt in het ecologisch werkprotocol.

Faunapassage

Een faunapassage is een middel voor dieren om ongedwongen en op een veilige manier de andere kant van een obstakel te bereiken. Dit kan over een weg, langs een weg of onder een weg door. Dieren kunnen op eenzelfde wijze worden geholpen als overstekende voetgangers: door middel van

bruggen, tunnels en speciale voetpaden. Faunapassages zijn over het algemeen civieltechnische kunstwerken (buizen, bruggen, duikers, viaducten). Door aanpassingen aan een bestaand kunstwerk kan het vaak mede geschikt worden gemaakt als faunapassage. Het kunstwerk behoudt hierbij zijn (civiel-technische) functie. Ook worden kunstwerken speciaal als faunapassage ontworpen en toegepast; deze kunstwerken zijn volledig op de passeerbaarheid door dieren afgestemd.

FFC

Afkorting van de applicatie florafaunacheck die door de opdrachtgever ter beschikking wordt gesteld.

FUP's:

Fauna Uittrede Plaatsen (FUP's) zijn voorzieningen in of aan damwandconstructies, kademuren, beschoeiingen en andere moeilijk passeerbare oeververdediging langs watergangen die het voor dieren mogelijk maken om uit het water te komen (zie hiervoor ook de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) nog om te zetten naar het Omgevingsplan of Nota Inrichting Openbare Ruimte Stichtse Vecht.

Herpetofauna:

De aanwezige reptielen en amfibieën van een bepaald gebied wordt de herpetofauna genoemd.

Initiatiefnemer:

Onderdeel (Afdeling, team) van de Gemeente Stichtse Vecht, die namens het college een ruimtelijke ingreep initieert. Dit kan een gebiedsontwikkeling zijn als ook een onderhoudscontract openbare ruimte.

Leefgebied of habitat:

Een **habitat** omvat alle mogelijke plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt. Deze voorziet in alle primaire basisvoorwaarden van een soort (voedsel, vocht, veiligheid en voortplanting) al dan niet aangevuld met één of meerdere secundaire basisvoorwaarden, (verblijfplaats, verbinding, verspreiding en variatie) de zogeheten 8 V's. Op de plekken met de primaire basisvoorwaarden voldoen zowel biotische als abiotische factoren aan de minimale levensvoorwaarden van betreffend organisme, dat wil zeggen dat deze factoren binnen de toleranties van dat organisme blijven. Hierdoor kan het op deze plaatsen overleven, groeien en zich voortplanten.

Maatregelen:

Specifieke acties gericht op het zorgvuldig omgaan met flora en fauna; deze maatregelen zijn aanvullend ten opzichte van de activiteiten.

Opdrachtnemer:

1. Onderdeel (Dienst, Afdeling, Team) van de Gemeente Stichtse Vecht, die in opdracht van een ander intern onderdeel activiteiten uitvoert en medewerkers in het bezit zijn van vereiste certificaten Zorgvuldig handelen Wnb en/of zorgvuldig inventariseren bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling;
2. Natuurlijke of rechtspersoon, die in opdracht van de Gemeente Stichtse Vecht activiteiten uitvoert en in het bezit van vereiste certificaten zorgvuldig handelen en/of zorgvuldig inventariseren bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling.

Project:

Samenhangend cluster van activiteiten.

Projectleider:

Persoon in het bezit van certificaat Zorgvuldig handelen Wnb niveau 4 ruimtelijke ontwikkeling die namens de opdrachtnemer de samenhangende cluster van activiteiten aanstuurt.

QuickScan (QS)

Een QuickScan flora en fauna brengt middels een potentie-inschatting de planten en dieren in een gebied in kaart. Vaak met het oog op de ontwikkeling van een project of gebied en de omgevingsvergunning die daarvoor nodig is. Vaak volgt een aanvullend- of soortgericht onderzoek.

Specifiek zorgvuldig handelen (SZH):

SZH gaat verder dan AZH waarbij het uitwerken per soort/typegroeiplaats/ rust- en verblijfplaats centraal staat. Hierin staat opgenomen hoe de te beschermen groeiplaatsen of rust- en verblijfplaatsen beveiligd worden, een detaillering van de gedragscode per beheergroep/maatregel en soort/soortgroep (Bijvoorbeeld bij het maaien van een wegberm in juni wordt bij een eendennest een beschermingszone van 5m, gemarkeerd met lint en piketten, toegepast).

Rode lijst- en kwetsbare soorten:

Soorten waaraan de gemeente als initiatiefnemer specifiek ecologische waarde hecht (doelsoorten) en bescherming genieten als bedoeld in artikel 11.27 Bal.

Toezichthouder:

Persoon in het bezit van certificaat Zorgvuldig handelen Wnb niveau 2 bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling die namens de directievoerder van de opdrachtgever de activiteiten in het veld controleert.

Type verblijf:

Type 1 is een permanente vaste rust- en verblijfplaats van fauna die het gehele jaar in gebruik is;
Type 2 is een tijdelijke vaste rust- en verblijfplaats waar fauna jaarlijks naar terug keert en een bepaalde periode van het jaar in gebruik is;
Type 3 is een tijdelijke rust- en verblijfplaats die een bepaalde periode van het jaar in gebruik is en niet meer wordt hergebruikt.

Uitvoerder:

Persoon in het bezit van certificaat Zorgvuldig handelen Wnb niveau 2 bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling die namens de opdrachtnemer de activiteiten in het veld uitvoert.

Uitzonderingssituatie:

Als de openbare veiligheid of de volksgezondheid direct in het geding is of als het werk praktisch niet redelijkerwijs in een andere periode kan worden uitgevoerd. Bijvoorbeeld omdat werken aan dijken 's winters wettelijk verboden is, of omdat de bodem alleen 's zomers zwaar materieel kan verdragen of omdat het werk van maanden over vele jaren zou moeten worden uitgesmeerd.

Vergunningvrije gevallen in soorten:

Deze lijst met soorten wordt ministerieel vastgesteld. Provinciale Staten kunnen deze lijst inkorten wanneer de gunstige staat van instandhouding van een soort daartoe aanleiding geeft. Voor deze soorten is geen omgevingsvergunning nodig bij ROI en BBO

Voldoende actuele gegevens:

Gegevens t.b.v. bestendig beheer niet ouder dan vijf jaar en ruimtelijke ontwikkeling & inrichting niet ouder dan drie jaar voor alle beschermde soorten en vogels. Raadpleeg als voorbereider van de opdrachtgever evenals de werkvoorbereider van de opdrachtnemer altijd de GIS van de

opdrachtgever, www.florafaunacheck.nl (FFC) van de opdrachtgever, Beschermde Soorten Indicator (BeSI) van BIJ12 of Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) voor de meest recente gegevens.

Voldoende nauwkeurige gegevens:

Gegevens met een detailniveau, zodanig dat afzonderlijke groeiplaatsen en /of vaste rust- en verblijfplaatsen op kaart of in het veld kunnen worden gemarkeerd.

Vorbereider:

Persoon in het bezit van certificaat Zorgvuldig handelen Wnb niveau 3 bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling die namens de opdrachtgever de opdracht voorbereid evenals de persoon die namens de opdrachtnemer de activiteiten in het veld voorbereid.

Voorkomen van soorten in een werkgebied:

Het anders dan toevallig gebruik maken van een werkgebied en zijn directe omgeving. Let vooral op: groeiplaatsen van beschermde plantensoorten voor; of vaste rust- en verblijfplaatsen van dieren (mits in gebruik) of voor het functioneren daarvan essentiële delen van het leefgebied; of in gebruik zijnde nesten van inheemse broedvogels of voor het functioneren daarvan essentiële delen van het leefgebied; N.B. zie Bijlage 5.3 voor een overzicht van de vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Voorman (meewerkend):

Persoon in het bezit van certificaat Zorgvuldig handelen Wnb niveau 1 bestendig beheer die namens de opdrachtnemer of initiatiefnemer (eigen buitendienst) de activiteiten van productieafdeling in het veld aanstuurt en uitvoert.

Werkgebied:

Het gebied waar de activiteiten worden uitgevoerd en zijn directe omgeving.

Werkzaamheden:

Het juridische woord voor werkzaamheden is activiteiten. De activiteiten die worden uitgevoerd in het kader van bestendig beheer & onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling & inrichting. De activiteiten kunnen door de gemeente zelf worden uitgevoerd; of door een opdrachtnemer in opdracht van de gemeente; of door een initiatiefnemer buiten de gemeente. De activiteiten bestendig beheer & onderhoud hebben geen eenmalig karakter, maar worden periodiek, op min of meer gelijke wijze uitgevoerd en zijn gericht op de instandhouding van een bestaande situatie en gebruik. De activiteiten ruimtelijke ontwikkeling & inrichting hebben wel een eenmalig karakter.

Wezenlijke invloed:

Er is sprake van verstoring met wezenlijke invloed, als de verstoring invloed heeft op de staat van instandhouding van de soort of de lokale populatie soorten en (broed)vogels. Dit kan het geval zijn als een voortplantingsplaats (nest) of winterverblijf definitief verlaten wordt als gevolg van de verstoring.

Wnb

Wettelijke natuurbescherming trainingen m.b.t natuur in de Ow en AMvB.

Zelfstandig uitvoerende medewerker (o.a. machinist, tractiebestuurder):

Persoon in het bezit van certificaat Zorgvuldig handelen Wnb niveau 1 bestendig beheer die namens de opdrachtnemer of initiatiefnemer (eigen buitendienst) de activiteiten van de productieafdeling in het veld zelfstandig uitvoert.

Zorgplicht

Of dieren en planten nu beschermde soorten zijn of niet: Artikel 11.27 en 11.28 Ba schrijft voor dat nadelige gevolgen voor planten en dieren moeten worden voorkomen. Er moet dus zorgvuldig worden

omgegaan met onze omgeving. Deze zogenoemde zorgplicht geldt voor iedereen.

Zorgvuldig handelen (mitigerende maatregelen):

1. Algemeen zorgvuldig handelen (AZH):
Controle informatie in het veld; Werkrichting/werktechniek/fasering; Geluid; Bodemverdichting;
Planning; Menselijke aanwezigheid; Gebruik meststoffen en bestrijdingsmiddelen.
2. Specifiek zorgvuldig handelen (SZH):
Aanbrengen markeringen: tijdelijke beschermingszones; Specifieke aanpak in de beschermingszones.

Bijlage 3 Checklist beschermde-, Rode lijst-, icoon- en gidssoorten

De onderstaande lijsten met beschermde soorten komen (mogelijk) voor in de gemeente Stichtse Vecht. Deze lijst is tot stand gekomen vanuit de 3-jaarlijkse potentie-onderzoeken. Als basis zijn de Nationale databank flora & fauna (NDFF), Waarnemingen.nl gebruikt en is aansluitend veldwerk uitgevoerd. Per soort is aangegeven of het voorkomen 'zeker' of 'mogelijk' is en of de aanwezige populaties worden beschouwd als 'oorspronkelijk' of 'introductie'. Soorten die worden beschouwd als geïntroduceerd betreffen (populaties van) soorten en hun nakomelingen die door aantoonbaar menselijk handelen (uitzetten, uitzaaïen, aanplant e.d.) binnen de gemeente voorkomen. Bijlage 3 is een voorbeeld van de digitaal door de gemeente ontwikkelde checklists I, II en III.

In de planfase dient de initiatiefnemer (namens hem veelal de projectleider, of opdrachtgever/directievoerder) in de planvorming bij elk plan afzonderlijk na te gaan of er voor beschermde- en doelsoorten nadelige gevolgen optreden bij ROI of BBO ingrepen. Hiervoor dient de "ROI – checklist I – Wel of geen gedragscode?" respectievelijk "BBO – checklist I – Wel of geen gedragscode?" ingevuld en uitgewerkt te worden. (zie § 3 en § 5 van de gedragscode en bijlage 3 van de oplegnota). In deze fase wordt omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten op de verboden als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal aangevraagd als werken met een gedragscode onmogelijk is.

In de ontwerp- en/of voorbereidingsfase, dient de "ROI – checklist II – Uitwerken zorgvuldig handelen" respectievelijk "BBO – checklist II – Uitwerken zorgvuldig handelen" ingevuld en uitgewerkt te worden (zie § 3 en § 5 van de gedragscode en bijlage 3 van de oplegnota). (zie § 3 en § 5 van de gedragscode en bijlage 3 van de oplegnota). Hieruit kan alsnog de conclusie getrokken worden of er vrijstelling geldt voor het realiseren en uitvoeren van projecten en werken in de openbare buitenruimte met de gedragscode of dat er omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in artikel 8.74i, t/m 8.74l en 8.74o, Bkl moet worden aangevraagd door de initiatiefnemer.

In de uitvoeringsfase dient de opdrachtnemer of uitvoerendendienst voorafgaand aan de activiteiten checklist III (ecologisch werkprotocol) in te vullen. Een voorbeeld hiervan is checklist III – Ecologisch werkprotocol in bijlage 3 van de oplegnota (zie § 3 en § 5 van de gedragscode). Op basis van potentie onderzoek zijn beschermde- en doelsoorten in kaart gebracht. De gemeente heeft hiervoor een abonnement op de webapplicatie <https://florafauanacheck.nl/stichtse%20vecht> en stelt deze voor het raadplegen ter beschikking aan de opdrachtnemer. Als opdrachtnemer bent u verplicht om nieuw waargenomen beschermde soorten die niet op de checklist staan of nieuwe locaties van soorten op de checklist zijn vermeld direct te melden bij de initiatiefnemen/opdrachtgever.

N.B. Niet alle (mogelijk) voorkomende inheemse broedvogels zijn opgenomen, slechts diegene waarvan de nesten ook buiten het broedseizoen bescherming behoeven. Dit laat onverlet dat alle broedende vogels strikt beschermd zijn!

Stichtse Vecht (SV) - noord bestaat uit de kernen; Loenen a/d Vecht, Loenersloot, Nieuwersluis, Vreeland en Nigtevecht, Breukelen, Kockengen en Nieuwer ter Aa.

Stichtse Vecht (SV) - zuid bestaat uit de kernen; Maarssen, Maarssenbroek, Tienhoven en Oud Zuilen.

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn is door de Europese Unie vastgesteld. Het doel is de bescherming, het beheer en de regulering van de in de lidstaten voorkomende vogels. Nederland heeft deze richtlijn omgezet in nationale wetgeving via het 'Aanvullingsbesluit natuur in de Omgevingswet'. Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in paragraaf 11.2.2, artikel 11.37, Bal. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkeling of het bestendig beheren of onderhouden van

watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk. Werken met een aangewezen gedragscode als bedoeld in artikel 11.40, Bal is mogelijk. Zie verder de lijst in bijlage 5 van deze oplegnota. Voor een actueel overzicht van alle onder de Vogelrichtlijn beschermde vogelsoorten, verwijzen wij door naar de website van het Ministerie van Economische zaken. <https://minez.nederlandsesoorten.nl/content/vogelrichtlijn>.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Vogels	aasgier	Neophron percnopterus ssp. percnopterus	Bern II
Vogels	alpengierzwaluw	Tachymarptis melba ssp. melba	Bern II
Vogels	alpenheggenmus	Prunella collaris ssp. collaris	Bern II
Vogels	amerikaanse grote stern	Sterna sandvicensis ssp. aculeifrons	Bern II
Vogels	anatolische woestijnplevier	Charadrius leschenaultii ssp. columbinus	Bern II
Vogels	appelvink	Coccothraustes coccothraustes ssp. coccothraustes	Bern II
Vogels	arctische bonte strandloper	Calidris alpina ssp. arctica	Bern II
Vogels	arendbuizerd	Buteo rufinus ssp. rufinus	Bern II
Vogels	aziatische roodborsttapuit	Saxicola torquata ssp. ichtijntij	Bern II
Vogels	baardgrasmus	Sylvia cantillans ssp. cantillans	Bern II
Vogels	baardman	Panurus biarmicus ssp. biarmicus	Bern II
Vogels	balearische roodkopklauwier	Lanius senator ssp. badius	Bern II
Vogels	balkanbergfluit	Phylloscopus bonelli ssp. orientalis	Bern II
Vogels	balkankwikstaart	Motacilla flava ssp. feldegg	Bern II
Vogels	beflijster	Turdus torquatus ssp. torquatus	Bern II
Vogels	bergeend	Tadorna tadorna	Bern II
Vogels	bergfluit	Phylloscopus bonelli ssp. bonelli	Bern II
Vogels	bijeneter	Merops apiaster	Bern II
Vogels	bladkoning	Phylloscopus inornatus ssp. inornatus	Bern II
Vogels	blauwborst	Luscinia svecica ssp. cyanecula	Bern II
Vogels	blauwe kiekendief	Circus cyaneus ssp. cyaneus	Bern II
Vogels	blauwe rotslijster	Monticola solitarius ssp. solitarius	Bern II
Vogels	blauwstaart	Tarsiger cyanurus ssp. cyanurus	Bern II
Vogels	boerenzwaluw	Hirundo rustica ssp. rustica	Bern II
Vogels	bont stormvogeltje	Pelagodroma marina	Bern II
Vogels	bontbekplevier	Charadrius hiaticula ssp. hiaticula	Bern II
Vogels	bonte strandloper	Calidris alpina ssp. alpina	Bern II
Vogels	bonte tapuit	Oenanthe pleschanka ssp. pleschanka	Bern II
Vogels	bonte vliegenvanger	Ficedula hypoleuca ssp. hypoleuca	Bern II
Vogels	boomklever	Sitta europaea ssp. caesia	Bern II
Vogels	boomkruiper	Certhia brachydactyla ssp. megarhyncha	Bern II
Vogels	boompieper	Anthus trivialis ssp. trivialis	Bern II
Vogels	boomvalk	Falco subbuteo ssp. subbuteo	Bern II
Vogels	bosgors	Emberiza rustica ssp. rustica	Bern II
Vogels	bosrietzanger	Acrocephalus palustris	Bern II
Vogels	bosruiter	Tringa glareola	Bern II
Vogels	bosuil	Strix aluco ssp. aluco	Bern II
Vogels	braamsluiper	Sylvia curruca ssp. curruca	Bern II
Vogels	brandgans	Branta leucopsis	Bern II
Vogels	breedbekstrandloper	Limicola falcinellus ssp. falcinellus	Bern II
Vogels	brilgrasmus	Sylvia conspicillata ssp. conspicillata	Bern II

Vogels	britse frater	Carduelis flavirostris ssp. pipilans	Bern II
Vogels	britse koolmees	Parus major ssp. newtoni	Bern II
Vogels	britse putter	Carduelis carduelis ssp. britannica	Bern II
Vogels	bruine boszanger	Phylloscopus fuscatus ssp. fuscatus	Bern II
Vogels	bruine kiekendief	Circus aeruginosus ssp. aeruginosus	Bern II
Vogels	bruinkeelortolaan	Emberiza caesia	Bern II
Vogels	buizerd	Buteo buteo ssp. buteo	Bern II
Vogels	bulwers stormvogel	Bulweria bulwerii	Bern II
Vogels	canadese kraanvogel	Grus canadensis ssp. canadensis	Bern II
Vogels	casarca	Tadorna ferruginea	Bern II
Vogels	cetti's zanger	Cettia cetti ssp. cetti	Bern II
Vogels	cirlgors	Emberiza cirlus	Bern II
Vogels	citroenkwikstaart	Motacilla citreola	Bern II
Vogels	daurische klauwier	Lanius isabellinus ssp. speculigerus	Bern II
Vogels	diksnavelnotenkraker	Nucifraga caryocatactes ssp. caryocatactes	Bern II
Vogels	dougalls stern	Sterna dougallii ssp. dougallii	Bern II
Vogels	draaihals	Jynx torquilla ssp. torquilla	Bern II
Vogels	drieteenstrandloper	Calidris alba	Bern II
Vogels	duinpieper	Anthus campestris ssp. campestris	Bern II
Vogels	dwergaalscholver	Phalacrocorax pygmeus	Bern II
Vogels	dwergarend	Aquila pennata ssp. pennata	Bern II
Vogels	dwerggors	Emberiza pusilla	Bern II
Vogels	dwergmeeuw	Larus minutus	Bern II
Vogels	dwergooruil	Otus scops ssp. scops	Bern II
Vogels	dwergstern	Sterna albifrons ssp. albifrons	Bern II
Vogels	engelse kwikstaart	Motacilla flava ssp. flavissima	Bern II
Vogels	europese kanarie	Serinus serinus	Bern II
Vogels	fitis	Phylloscopus trochilus ssp. trochilus	Bern II
Vogels	flamingo	Phoenicopterus ruber ssp. roseus	Bern II
Vogels	fluiters	Phylloscopus sibilatrix	Bern II
Vogels	frater	Carduelis flavirostris ssp. flavirostris	Bern II
Vogels	geelgors	Emberiza citrinella ssp. citrinella	Bern II
Vogels	geelsnavelduiker	Gavia adamsii	Bern II
Vogels	gekraagde roodstaart	Phoenicurus phoenicurus ssp. phoenicurus	Bern II
Vogels	gele kwikstaart	Motacilla flava ssp. flava	Bern II
Vogels	geoorde fuut	Podiceps nigricollis	Bern II
Vogels	giervalk	Falco rusticolus	Bern II
Vogels	glanskop	Parus palustris ssp. palustris	Bern II
Vogels	gon-gon/kaapverdische stormvogel	Pterodroma feae	Bern II
Vogels	goudhaan	Regulus regulus ssp. regulus	Bern II
Vogels	grasmus	Sylvia communis ssp. communis	Bern II
Vogels	graspieper	Anthus pratensis ssp. pratensis	Bern II
Vogels	graszanger	Cisticola juncidis ssp. cisticola	Bern II
Vogels	grauwe fitis	Phylloscopus trochiloides ssp. viridanus	Bern II
Vogels	grauwe franjepoot	Phalaropus lobatus	Bern II
Vogels	grauwe kiekendief	Circus pygargus	Bern II
Vogels	grauwe klauwier	Lanius collurio ssp. collurio	Bern II
Vogels	grauwe vliegenvanger	Muscicapa striata ssp. striata	Bern II
Vogels	griel	Burhinus oedicnemus ssp. oedicnemus	Bern II
Vogels	griend	Globicephala melas	Bern II
Vogels	grijskopspecht	Picus canus ssp. canus	Bern II
Vogels	grijze wouw	Elanus caeruleus ssp. caeruleus	Bern II
Vogels	groene specht	Picus viridis ssp. viridis	Bern II
Vogels	groenlandse tapuit	Oenanthe oenanthe ssp. leucorhoa	Bern II

Vogels	groenling	<i>Carduelis chloris</i> ssp. <i>chloris</i>	Bern II
Vogels	grote barmsijs	<i>Carduelis flammea</i> ssp. <i>flammea</i>	Bern II
Vogels	grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i> ssp. <i>pinetorum</i>	Bern II
Vogels	grote franjepoot	<i>Steganopus tricolor</i>	Bern II
Vogels	grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i> ssp. <i>cinerea</i>	Bern II
Vogels	grote karekiet	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> ssp. <i>arundinaceus</i>	Bern II
Vogels	grote kruisbek	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	Bern II
Vogels	grote pieper	<i>Anthus richardi</i> ssp. <i>richardi</i>	Bern II
Vogels	grote stern	<i>Sterna sandvicensis</i> ssp. <i>sandvicensis</i>	Bern II
Vogels	grote zilverreiger	<i>Casmerodius albus</i> ssp. <i>albus</i>	Bern II
Vogels	haakbek	<i>Pinicola enucleator</i> ssp. <i>enucleator</i>	Bern II
Vogels	harlekijneend	<i>Histrionicus histrionicus</i>	Bern II
Vogels	havik	<i>Accipiter gentilis</i> ssp. <i>gentilis</i>	Bern II
Vogels	havikarend	<i>Aquila fasciata</i> ssp. <i>fasciata</i>	Bern II
Vogels	heggenmus	<i>Prunella modularis</i> ssp. <i>modularis</i>	Bern II
Vogels	hop	<i>Upupa epops</i> ssp. <i>epops</i>	Bern II
Vogels	huiszwaluw	<i>Delichon urbica</i> ssp. <i>urbica</i>	Bern II
Vogels	humes bladkoning	<i>Phylloscopus inornatus</i> ssp. <i>humei</i>	Bern II
Vogels	iberische tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>brehmii</i>	Bern II
Vogels	ijsduiker	<i>Gavia immer</i>	Bern II
Vogels	ijsgors	<i>Calcarius lapponicus</i> ssp. <i>lapponicus</i>	Bern II
Vogels	ijslands smelleken	<i>Falco columbarius</i> ssp. <i>subaesalon</i>	Bern II
Vogels	ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i> ssp. <i>ispida</i>	Bern II
Vogels	ivoormeeuw	<i>Pagophila eburnea</i>	Bern II
Vogels	izabeltapuit	<i>Oenanthe isabellina</i>	Bern II
Vogels	jufferkraanvogel	<i>Grus virgo</i>	Bern II
Vogels	kalanderleeuwerik	<i>Melanocorypha calandra</i> ssp. <i>calandra</i>	Bern II
Vogels	kerkuil	<i>Tyto alba</i> ssp. <i>guttata</i>	Bern II
Vogels	klapekster	<i>Lanius excubitor</i> ssp. <i>excubitor</i>	Bern II
Vogels	klein waterhoen	<i>Porzana parva</i>	Bern II
Vogels	kleine barmsijs	<i>Carduelis flammea</i> ssp. <i>cabaret</i>	Bern II
Vogels	kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i> ssp. <i>hortorum</i>	Bern II
Vogels	kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i> ssp. <i>scirpaceus</i>	Bern II
Vogels	kleine klapekster	<i>Lanius minor</i>	Bern II
Vogels	kleine plevier	<i>Charadrius dubius</i> ssp. <i>curonicus</i>	Bern II
Vogels	kleine spotvogel	<i>Hippolais caligata</i> ssp. <i>caligata</i>	Bern II
Vogels	kleine sprinkhaanzanger	<i>Locustella lanceolata</i>	Bern II
Vogels	kleine strandloper	<i>Calidris minuta</i>	Bern II
Vogels	kleine trap	<i>Tetrax tetrax</i>	Bern II
Vogels	kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i> ssp. <i>parva</i>	Bern II
Vogels	kleine zilverreiger	<i>Egretta garzetta</i> ssp. <i>garzetta</i>	Bern II
Vogels	kleine zwaan	<i>Cygnus columbianus</i> ssp. <i>bewickii</i>	Bern II
Vogels	kleine zwartkop	<i>Sylvia melanocephala</i> ssp. <i>melanocephala</i>	Bern II
Vogels	kleinst waterhoen	<i>Porzana pusilla</i> ssp. <i>intermedia</i>	Bern II
Vogels	kluut	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Bern II
Vogels	kneu	<i>Carduelis cannabina</i> ssp. <i>cannabina</i>	Bern II
Vogels	koereiger	<i>Bubulcus ibis</i> ssp. <i>ibis</i>	Bern II
Vogels	koningseider	<i>Somateria spectabilis</i>	Bern II
Vogels	koolmees	<i>Parus major</i> ssp. <i>major</i>	Bern II

Vogels	kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris</i> ssp. <i>macrodactyla</i>	Bern II
Vogels	kortteenleeuwerik	<i>Calandrella brachydactyla</i> ssp. <i>brachydactyla</i>	Bern II
Vogels	kraanvogel	<i>Grus grus</i> ssp. <i>grus</i>	Bern II
Vogels	krekelzanger	<i>Locustella fluviatilis</i>	Bern II
Vogels	krombekstrandloper	<i>Calidris ferruginea</i>	Bern II
Vogels	kruisbek	<i>Loxia curvirostra</i> ssp. <i>curvirostra</i>	Bern II
Vogels	kuifduiker	<i>Podiceps auritus</i>	Bern II
Vogels	kuifkoekoek	<i>Clamator glandarius</i> ssp. <i>glandarius</i>	Bern II
Vogels	kuifmees	<i>Parus cristatus</i> ssp. <i>mitratus</i>	Bern II
Vogels	kwak	<i>Nycticorax nycticorax</i> ssp. <i>nycticorax</i>	Bern II
Vogels	kwartelkoning	<i>Crex crex</i>	Bern II
Vogels	lachstern	<i>Sterna nilotica</i> ssp. <i>nilotica</i>	Bern II
Vogels	lammergier	<i>Gypaetus barbatus</i> ssp. <i>aureus</i>	Bern II
Vogels	lepelaar	<i>Platalea leucorodia</i> ssp. <i>leucorodia</i>	Bern II
Vogels	matkop	<i>Parus montanus</i> ssp. <i>rhenanus</i>	Bern II
Vogels	middelste bonte specht	<i>Dendrocopos medius</i> ssp. <i>medius</i>	Bern II
Vogels	mongoolse pieper	<i>Anthus godlewskii</i>	Bern II
Vogels	monniksgier	<i>Aegypius monachus</i> ssp. <i>monachus</i>	Bern II
Vogels	morinelplevier	<i>Eudromias morinellus</i>	Bern II
Vogels	nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i> ssp. <i>megarhynchos</i>	Bern II
Vogels	nachtzwaluw	<i>Caprimulgus europaeus</i> ssp. <i>europaeus</i>	Bern II
Vogels	nonnetje	<i>Mergus albellus</i>	Bern II
Vogels	noordse boszanger	<i>Phylloscopus borealis</i> ssp. <i>borealis</i>	Bern II
Vogels	noordse fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i> ssp. <i>acredula</i>	Bern II
Vogels	noordse grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i> ssp. <i>major</i>	Bern II
Vogels	noordse kwikstaart	<i>Motacilla flava</i> ssp. <i>thunbergi</i>	Bern II
Vogels	noordse nachtegaal	<i>Luscinia luscinia</i>	Bern II
Vogels	noordse pijlstormvogel	<i>Puffinus puffinus</i>	Bern II
Vogels	noordse stern	<i>Sterna paradisaea</i>	Bern II
Vogels	oehoe	<i>Bubo bubo</i> ssp. <i>bubo</i>	Bern II
Vogels	oeverloper	<i>Tringa hypoleucos</i>	Bern II
Vogels	oeverpieper	<i>Anthus petrosus</i> ssp. <i>littoralis</i>	Bern II
Vogels	oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i> ssp. <i>riparia</i>	Bern II
Vogels	ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i> ssp. <i>ciconia</i>	Bern II
Vogels	oostelijke blonde tapuit	<i>Oenanthe hispanica</i> ssp. <i>melanoleuca</i>	Bern II
Vogels	orpheusspotvogel	<i>Hippolais polyglotta</i>	Bern II
Vogels	paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Bern II
Vogels	paarse strandloper	<i>Calidris maritima</i>	Bern II
Vogels	pallas' boszanger	<i>Phylloscopus proregulus</i>	Bern II
Vogels	parelduiker	<i>Gavia arctica</i> ssp. <i>arctica</i>	Bern II
Vogels	perzische roodborst	<i>Irania gutturalis</i>	Bern II
Vogels	pestvogel	<i>Bombycilla garrulus</i> ssp. <i>garrulus</i>	Bern II
Vogels	pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i> ssp. <i>caeruleus</i>	Bern II
Vogels	poelruiter	<i>Tringa stagnatilis</i>	Bern II
Vogels	poelsnip	<i>Gallinago media</i>	Bern II
Vogels	porseleinhoen	<i>Porzana porzana</i>	Bern II
Vogels	provençaalse grasmus	<i>Sylvia undata</i>	Bern II
Vogels	purperreiger	<i>Ardea purpurea</i> ssp. <i>purpurea</i>	Bern II
Vogels	putter	<i>Carduelis carduelis</i> ssp. <i>carduelis</i>	Bern II
Vogels	raddes boszanger	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	Bern II
Vogels	ralreiger	<i>Ardeola ralloides</i>	Bern II
Vogels	ransuil	<i>Asio otus</i> ssp. <i>otus</i>	Bern II
Vogels	renvogel	<i>Cursorius cursor</i> ssp. <i>cursor</i>	Bern II
Vogels	reuzenster	<i>Sterna caspia</i>	Bern II

Vogels	rietgors	<i>Emberiza schoeniclus ssp. schoeniclus</i>	Bern II
Vogels	rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Bern II
Vogels	rode rotslijster	<i>Monticola saxatilis</i>	Bern II
Vogels	rode wouw	<i>Milvus milvus ssp. milvus</i>	Bern II
Vogels	roerdomp	<i>Botaurus stellaris ssp. stellaris</i>	Bern II
Vogels	roodborst	<i>Erithacus rubecula ssp. rubecula</i>	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	<i>Saxicola torquata ssp. hibernans</i>	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	<i>Saxicola torquata ssp. rubicola</i>	Bern II
Vogels	roodbuikwaterspreeuw	<i>Cinclus cinclus ssp. aquaticus</i>	Bern II
Vogels	roodhalsfuut	<i>Podiceps grisegena ssp. grisegena</i>	Bern II
Vogels	roodkeelduiker	<i>Gavia stellata</i>	Bern II
Vogels	roodkeelpieper	<i>Anthus cervinus</i>	Bern II
Vogels	roodkopklauwier	<i>Lanius senator ssp. senator</i>	Bern II
Vogels	roodmus	<i>Carpodacus erythrinus ssp. erythrinus</i>	Bern II
Vogels	roodpootvalk	<i>Falco vespertinus</i>	Bern II
Vogels	roodsterblauwborst	<i>Luscinia svecica ssp. svecica</i>	Bern II
Vogels	roodstuitzwaluw	<i>Hirundo daurica ssp. rufula</i>	Bern II
Vogels	rosse franjepoot	<i>Phalaropus fulicaria</i>	Bern II
Vogels	rotspieper	<i>Anthus petrosus ssp. petrosus</i>	Bern II
Vogels	rouwkwikstaart	<i>Motacilla alba ssp. yarrellii</i>	Bern II
Vogels	roze spreeuw	<i>Sturnus roseus</i>	Bern II
Vogels	ruigpootbuiser	<i>Buteo lagopus ssp. lagopus</i>	Bern II
Vogels	ruigpootuil	<i>Aegolius funereus ssp. funereus</i>	Bern II
Vogels	scandinavische tijtjaf	<i>Phylloscopus collybita ssp. abietinus</i>	Bern II
Vogels	scharrelaar	<i>Coracias garrulus ssp. garrulus</i>	Bern II
Vogels	schreeuwarend	<i>Aquila pomarina ssp. pomarina</i>	Bern II
Vogels	siberische boompieper	<i>Anthus hodgsoni ssp. yunnanensis</i>	Bern II
Vogels	siberische braamsluiper	<i>Sylvia curruca ssp. blythi of ssp. halimodendri</i>	Bern II
Vogels	siberische notenkraker	<i>Nucifraga caryocatactes ssp. macrorhynchos</i>	Bern II
Vogels	siberische tijtjaf	<i>Phylloscopus collybita ssp. tristis</i>	Bern II
Vogels	sibirische sprinkhaanzanger	<i>Locustella certhiola ssp. rubescens</i>	Bern II
Vogels	sijs	<i>Carduelis spinus</i>	Bern II
Vogels	slangenarend	<i>Circaetus gallicus ssp. gallicus</i>	Bern II
Vogels	slechtvalk	<i>Falco peregrinus ssp. peregrinus</i>	Bern II
Vogels	smelleken	<i>Falco columbarius ssp. aesalon</i>	Bern II
Vogels	sneeuwgors	<i>Plectrophenax nivalis ssp. insulae</i>	Bern II
Vogels	sneeuwgors	<i>Plectrophenax nivalis ssp. nivalis</i>	Bern II
Vogels	sneeuwuil	<i>Nyctea scandiaca</i>	Bern II
Vogels	snor	<i>Locustella luscinioides ssp. luscinioides</i>	Bern II
Vogels	sperwer	<i>Accipiter nisus ssp. nisus</i>	Bern II
Vogels	sperwergrasmus	<i>Sylvia nisoria ssp. nisoria</i>	Bern II
Vogels	sperweruil	<i>Surnia ulula ssp. ulula</i>	Bern II
Vogels	spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Bern II
Vogels	sprinkhaanzanger	<i>Locustella naevia ssp. naevia</i>	Bern II
Vogels	steenarend	<i>Aquila chrysaetos ssp. chrysaetos</i>	Bern II
Vogels	steenloper	<i>Arenaria interpres ssp. interpres</i>	Bern II
Vogels	steenuil	<i>Athene noctua ssp. vidalii</i>	Bern II

Vogels	stellers eider	<i>Polysticta stelleri</i>	Bern II
Vogels	steltkluut	<i>Himantopus himantopus</i>	Bern II
Vogels	steppearend	<i>Aquila nipalensis</i> ssp. <i>orientalis</i>	Bern II
Vogels	steppebuizerd	<i>Buteo buteo</i> ssp. <i>vulpinus</i>	Bern II
Vogels	steppehoen	<i>Syrhaptes paradoxus</i>	Bern II
Vogels	steppekiekendief	<i>Circus macrourus</i>	Bern II
Vogels	steppeklapekster	<i>Lanius excubitor</i> ssp. <i>pallidirostris</i>	Bern II
Vogels	steppevorkstaartplevier	<i>Glareola nordmanni</i>	Bern II
Vogels	stormvogeltje	<i>Hydrobates pelagicus</i>	Bern II
Vogels	strandleeuwerik	<i>Eremophila alpestris</i> ssp. <i>flava</i>	Bern II
Vogels	strandplevier	<i>Charadrius alexandrinus</i> ssp. <i>alexandrinus</i>	Bern II
Vogels	struikrietzanger	<i>Acrocephalus dumetorum</i>	Bern II
Vogels	swinhoes boszanger	<i>Phylloscopus trochiloides</i> ssp. <i>plumbeitarsus</i>	Bern II
Vogels	taigaboomkruiper	<i>Certhia familiaris</i> ssp. <i>familiaris</i>	Bern II
Vogels	tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i> ssp. <i>oenanthe</i>	Bern II
Vogels	temmincks strandloper	<i>Calidris temminckii</i>	Bern II
Vogels	terekruiter	<i>Tringa cinerea</i>	Bern II
Vogels	tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>collybita</i>	Bern II
Vogels	toendrabontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula</i> ssp. <i>tundrae</i>	Bern II
Vogels	torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i> ssp. <i>tinnunculus</i>	Bern II
Vogels	tuinfluter	<i>Sylvia borin</i> ssp. <i>borin</i>	Bern II
Vogels	turkestaanse klauwier	<i>Lanius isabellinus</i> ssp. <i>phoenicuroides</i>	Bern II
Vogels	vaal stormvogeltje	<i>Oceanodroma leucorhoa</i> ssp. <i>leucorhoa</i>	Bern II
Vogels	vale gier	<i>Gyps fulvus</i> ssp. <i>fulvus</i>	Bern II
Vogels	vale pijlstormvogel	<i>Puffinus yelkouan</i> ssp. <i>mauretanicus</i>	Bern II
Vogels	veldrietzanger	<i>Acrocephalus agricola</i> ssp. <i>septima</i>	Bern II
Vogels	velduil	<i>Asio flammeus</i> ssp. <i>flammeus</i>	Bern II
Vogels	visarend	<i>Pandion haliaetus</i> ssp. <i>haliaetus</i>	Bern II
Vogels	visdief	<i>Sterna hirundo</i> ssp. <i>hirundo</i>	Bern II
Vogels	vorkstaartmeeuw	<i>Xema sabini</i>	Bern II
Vogels	vorkstaartplevier	<i>Glareola pratincola</i> ssp. <i>pratincola</i>	Bern II
Vogels	vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapillus</i> ssp. <i>ignicapillus</i>	Bern II
Vogels	waterpieper	<i>Anthus spinoletta</i> ssp. <i>spinoletta</i>	Bern II
Vogels	wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Bern II
Vogels	westelijke blonde tapuit	<i>Oenanthe hispanica</i> ssp. <i>hispanica</i>	Bern II
Vogels	wielewaal	<i>Oriolus oriolus</i> ssp. <i>oriolus</i>	Bern II
Vogels	wilde zwaan	<i>Cygnus cygnus</i>	Bern II
Vogels	wilgengors	<i>Emberiza aureola</i> ssp. <i>aureola</i>	Bern II
Vogels	wilsons stormvogeltje	<i>Oceanites oceanicus</i>	Bern II
Vogels	winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i> ssp. <i>troglodytes</i>	Bern II
Vogels	witbandkruisbek	<i>Loxia leucoptera</i> ssp. <i>bifasciata</i>	Bern II
Vogels	witgat	<i>Tringa ochropus</i>	Bern II
Vogels	withalsvliegendvanger	<i>Ficedula albicollis</i>	Bern II
Vogels	witkopgors	<i>Emberiza leucocephalos</i> ssp. <i>leucocephalos</i>	Bern II
Vogels	witstuitbarmsijs	<i>Carduelis hornemanni</i> ssp. <i>exilipes</i>	Bern II
Vogels	witte kerkuil	<i>Tyto alba</i> ssp. <i>alba</i>	Bern II
Vogels	witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i> ssp. <i>alba</i>	Bern II
Vogels	witvleugelstern	<i>Chlidonias leucopterus</i>	Bern II
Vogels	witwangstern	<i>Chlidonias hybridus</i> ssp. <i>hybridus</i>	Bern II
Vogels	woestijngrasmus	<i>Sylvia nana</i> ssp. <i>nana</i>	Bern II
Vogels	woestijnvink	<i>Rhodopechys githaginea</i>	Bern II
Vogels	woudaap	<i>Ixobrychus minutus</i> ssp. <i>minutus</i>	Bern II
Vogels	zuidelijke bonte strandloper	<i>Calidris alpina</i> ssp. <i>schinzii</i>	Bern II

Vogels	zwartbuikwaterspreeuw	<i>Cinclus cinclus</i> ssp. <i>cinclus</i>	Bern II
Vogels	zwarte ibis	<i>Plegadis falcinellus</i> ssp. <i>falcinellus</i>	Bern II
Vogels	zwarte mees	<i>Parus ater</i> ssp. <i>ater</i>	Bern II
Vogels	zwarte ooievaar	<i>Ciconia nigra</i>	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i> ssp. <i>gibraltariensis</i>	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i> ssp. <i>phoenicuroides</i>	Bern II
Vogels	zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i> ssp. <i>martius</i>	Bern II
Vogels	zwarte stern	<i>Chlidonias niger</i> ssp. <i>niger</i>	Bern II
Vogels	zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i> ssp. <i>migrans</i>	Bern II
Vogels	zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i> ssp. <i>atricapilla</i>	Bern II
Vogels	zwartkopgors	<i>Emberiza melanocephala</i>	Bern II
Vogels	zwartkopmeeuw	<i>Larus melanocephalus</i>	Bern II
Vogels	audouins meeuw	<i>Larus audouinii</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	bastaardarend	<i>Aquila clanga</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	dunbekwulp	<i>Numenius tenuirostris</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	dwerggans	<i>Anser erythropus</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	grote trap	<i>Otis tarda</i> ssp. <i>tarda</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	kleine torenvalk	<i>Falco naumanni</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	kroeskoppelikaan	<i>Pelecanus crispus</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	oostelijke kraagtrap	<i>Chlamydotis undulata</i> ssp. <i>macqueenii</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	roodhalsgans	<i>Branta ruficollis</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	roze pelikaan	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	waterrietzanger	<i>Acrocephalus paludicola</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	witbandzeearend	<i>Haliaeetus leucoryphus</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	witkopeend	<i>Oxyura leucocephala</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	blonde ruiters	<i>Tryngites subruficollis</i>	Bonn I
Vogels	siberische taling	<i>Anas formosa</i>	Bonn I
Vogels	steppekieveit	<i>Vanellus gregarius</i>	Bonn I
Vogels	witoogeend	<i>Aythya nyroca</i>	Bonn I

2. Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in paragraaf 11.2.3, artikel 11.46, Bal. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkeling of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk. Werken met een aangewezen gedragscode als bedoeld in 11.53, Bal is mogelijk bij voor.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming	Voorkomen (M)=mogelijk (Z)=zeker
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Bern I	SV-noord (M) en zuid (M)
Zaadplanten	drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>	Bern I, HR IV	SV-noord (M) en zuid (M)
Zaadplanten	groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>	Bern I, HR IV	SV-noord (M) en zuid (M)
Amfibieën	boomkikker	<i>Hyla arborea</i> ssp. <i>arborea</i>	Bern II, HR IV	SV-zuid (M)
Amfibieën	heikikker	<i>Rana arvalis</i> ssp. <i>arvalis</i>	Bern II, HR IV	SV-zuid (Z)
Amfibieën	kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z)
Amfibieën	rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (M)
Insecten-kevers	gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (M)
Insecten-libellen	geklepte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Insecten-libellen	groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (M) en zuid (Z)
Insecten-libellen	noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata</i> ssp. <i>braueri</i>	Bern II, HR IV	SV-zuid (M)
Zoogdieren-landzoogdieren	bever	<i>Castor fiber</i> ssp. <i>albicus</i>	HR IV	SV-noord (M) en zuid (M)
Zoogdieren-landzoogdieren	noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i> ssp. <i>arenicola</i>	HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-landzoogdieren	otter	<i>Lutra lutra</i> ssp. <i>lutra</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (M)
Zoogdieren-vleermuizen	baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i> ssp. <i>mystacinus</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-vleermuizen	brandts vleermuis	<i>Myotis brandti</i> ssp. <i>brandti</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (M)
Zoogdieren-vleermuizen	franjestaat	<i>Myotis nattereri</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (M)
Zoogdieren-vleermuizen	gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i> ssp. <i>auritus</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-vleermuizen	kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Bern II, HR IV	SV-zuid (M)
Zoogdieren-vleermuizen	laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i> ssp. <i>serotinus</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-vleermuizen	meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-vleermuizen	rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i> ssp. <i>noctula</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-vleermuizen	ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-vleermuizen	tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i> ssp. <i>murinus</i>	Bern II, HR IV	SV-zuid (Z)
Zoogdieren-vleermuizen	vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i> ssp. <i>myotis</i>	Bern II, HR IV	SV-zuid (M)
Zoogdieren-vleermuizen	watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i> ssp. <i>daubentoni</i>	Bern II, HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-vleermuizen	gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Amfibieën	poelkikker	<i>Pelophylax lessonae</i>	HR IV	SV-noord (Z) en zuid (M)

Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus	HR IV	SV-noord (Z) en zuid (Z)
------------	--------------------	-------------------	-------	--------------------------

3. Beschermingsregime andere soorten

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in paragraaf 11.2.4, artikel 11.54, Bal, bijlage IX. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkeling of het bestendig beheer of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke is provinciale vrijstellingen mogelijk met inachtneming van de Specifieke zorgplicht als bedoeld in artikel 11.27 Bal (zie 4. vergunningvrije soorten). Werken met een aangewezen gedragscode als bedoeld in 11.59, Bal voor niet vergunningvrije soorten is mogelijk.

Onderdeel A (behorende bij artikel 11.54, eerste lid, onder a)				
Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming	Voorkomen (M)=mogelijk (Z)=zeker
Amfibieën	alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (M) en zuid (Z)
Insecten-dagvlinders	grote vos	Nymphalis polychloros	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV- zuid (M)
Insecten-libellen	gevlekte glanslibel	Somatochlora flavomaculata	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-zuid (M)
Reptielen	hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (M)
Reptielen	levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-zuid (M)
Reptielen	ringslang	Natrix natrix	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Vissen	grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (M) en zuid (M)
Vissen	kwabaal	Lota lota	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (M)
Zoogdieren-landzoogdieren	boomarter	Martes martes	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-landzoogdieren	bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-landzoogdieren	das	Meles meles	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-landzoogdieren	eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-landzoogdieren	haas	Lepus europaeus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-landzoogdieren	hermelijn	Mustela erminea	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Zoogdieren-landzoogdieren	steenarter	Martes foina	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-zuid (M)
Zoogdieren-landzoogdieren	waterspitsmuis	Neomys fodiens	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (Z) en zuid (Z)

Zoogdieren-landzoogdieren	wezel	Mustela nivalis	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)	SV-noord (Z) en zuid (Z)
Onderdeel B (behorende bij artikel 11.54, eerste lid, onder c)				
Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming	Voorkomen (M)=mogelijk (Z)=zeker
Sporenplanten-varens	blaasvaren	Cystopteris fragilis	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (M) en zuid (M)
Zaadplanten	akkerogentroost	Odontites vernus subsp. vernus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (Z)
Zaadplanten	blauw guichelheil	Anagallis arvensis subsp. foemina	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (M)
Zaadplanten	dreps	Bromus secalinus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (M) en zuid (Z)
Zaadplanten	echte gamander	Teucrium chamaedrys subsp. germanicum	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-zuid (Z)
Zaadplanten	getande veldsla	Valerianella dentata	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-zuid (M)
Zaadplanten	groot spiegelklokje	Legousia speculum-veneris	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (M) en zuid (Z)
Zaadplanten	grote leeuwenklauw	Aphanes arvensis	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (M) en zuid (M)
Zaadplanten	korensla	Arnoseris minima	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (M) en zuid (M)
Zaadplanten	kranskarwij	Carum verticillatum	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (M)
Zaadplanten	muurbloem	Erysimum cheiri	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (M) en zuid (M)
Zaadplanten	naaldenkervel	Scandix pecten-veneris	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (M) en zuid (M)
Zaadplanten	rood peperboompje	Daphne mezereum	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-zuid (Z)
Zaadplanten	rozenkransje	Antennaria dioica	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (M) en zuid (M)
Zaadplanten	ruw parelzaad	Lithospermum arvense	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-zuid (M)
Zaadplanten	spits havikskruid	Hieracium lactucella	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-zuid (M)
Zaadplanten	stofzaad	Monotropa hypopitys	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-noord (M) en zuid (M)
Zaadplanten	wilde averuit	Artemisia campestris subsp. campestris	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-zuid (M)
Zaadplanten	wilde weit	Melampyrum arvense	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-zuid (M)
Zaadplanten	wolfskers	Atropa bella-donna	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-zuid (M)
Zaadplanten	zandwolfsmelk	Euphorbia seguieriana	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)	SV-zuid (Z)

4. Vrijgestelde soorten

Van de verboden als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, Bal, wordt door de provincie Utrecht vrijstelling verleend als bedoeld in artikel 11.56, Bal, voor het verrichten van handelingen in het kader van:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden;
- daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Amfibieën	bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Amfibieën	gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Amfibieën	kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Amfibieën	meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>
Amfibieën	middelste groene kikker/bastaard kikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	egel	<i>Erinaceus europeus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

5. Jaarrond beschermde vogelnesten

Zie voor een uitgebreide lijst die leidend is de gedragscode Soortenlijst B: Vogels. Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in paragraaf 11.2.2 artikel 11.37, Bal en is een beleidsdocument van de RVO. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkeling of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn alleen provinciale vrijstellingen mogelijk bij een wettelijk erkent belang.

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Het voorkomen van vogels is voor alle kernen in noord en zuid van de gemeente Stichtse Vecht

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming	Voorkomen (M)=mogelijk (Z)=zeker
Vogels	steenuil	<i>Athene noctua</i>	Categorie 1	Zeker
Vogels	gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Categorie 2	Zeker
Vogels	huismus	<i>Passer domesticus</i>	Categorie 2	Zeker
Vogels	roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Categorie 2	Zeker
Vogels	grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Categorie 3	Mogelijk
Vogels	kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Categorie 3	Zeker
Vogels	oehoe	<i>Bubo bubo</i>	Categorie 3	Mogelijk
Vogels	ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Categorie 3	Zeker
Vogels	slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Categorie 3	Zeker
Vogels	boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Categorie 4	Zeker
Vogels	buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Categorie 4	Zeker
Vogels	havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Categorie 4	Zeker
Vogels	ransuil	<i>Asio otus</i>	Categorie 4	Zeker
Vogels	sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Categorie 4	Zeker
Vogels	wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Categorie 4	Mogelijk
Vogels	zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	Categorie 4	Mogelijk
Vogels	blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Categorie 5	Zeker
Vogels	boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Categorie 5	Zeker
Vogels	bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Categorie 5	Zeker
Vogels	boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Categorie 5	Zeker
Vogels	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Categorie 5	Zeker
Vogels	bosuil	<i>Strix aluco</i>	Categorie 5	Zeker
Vogels	brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Categorie 5	Mogelijk
Vogels	draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Categorie 5	Zeker
Vogels	eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	Categorie 5	Niet
Vogels	ekster	<i>Pica pica</i>	Categorie 5	Zeker

Vogels	gekraagde roodstaart	Phoenicurus phoenicurus	Categorie 5	Zeker
Vogels	glanskop	Parus palustris	Categorie 5	Zeker
Vogels	grauwe vliegenvanger	Muscicapa striata	Categorie 5	Zeker
Vogels	groene specht	Picus viridis	Categorie 5	Zeker
Vogels	grote bonte specht	Dendrocopos major	Categorie 5	Zeker
Vogels	hop	Upupa epops	Categorie 5	Mogelijk
Vogels	huiszwaluw	Delichon urbicum	Categorie 5	Zeker
Vogels	ijsvogel	Alcedo atthis	Categorie 5	Zeker
Vogels	kleine bonte specht	Dendrocopos minor	Categorie 5	Zeker
Vogels	koolmees	Parus major	Categorie 5	Zeker
Vogels	kortsnavelboomkruiper	Certhia familiaris macrodictyla	Categorie 5	Mogelijk
Vogels	oeverzwaluw	Riparia riparia	Categorie 5	Mogelijk
Vogels	pimpelmees	Parus caeruleus	Categorie 5	Zeker
Vogels	raaf	Corvus corax	Categorie 5	Zeker
Vogels	ruigpootuil	Aegolius funereus	Categorie 5	Niet
Vogels	spreeuw	Sturnus vulgaris	Categorie 5	Zeker
Vogels	tapuit	Oenanthe oenanthe	Categorie 5	Mogelijk
Vogels	torenvalk	Falco tinnunculus	Categorie 5	Zeker
Vogels	zeearend	Haliaeetus albicilla	Categorie 5	Mogelijk
Vogels	zwarte kraai	Corvus corone	Categorie 5	Zeker
Vogels	zwarte mees	Periparus ater	Categorie 5	Zeker
Vogels	zwarte roodstaart	Phoenicurus ochruros	Categorie 5	Mogelijk
Vogels	zwarte specht	Dryocopus martius	Categorie 5	Niet

6. Rode lijst en kwetsbare soorten

Onderstaand de Rode lijst en kwetsbaresoorten. Deze soorten genieten binnen de Bal bescherming onder de specifieke de zorgplicht als bedoeld in artikel 11.27, lid 2. Deze soorten zijn binnen de gemeente Stichtse Vecht de aandachtsoorten waar zorgvuldigheid geboden is voor de instandhouding van deze soorten.

Soortgroep	Nederlandse naam (r)=rode lijst	Wetenschappelijke naam	Voorkomen (M)=mogelijk (Z)=zeker
Vaatplanten	Aardaker	<i>Lathyrus tuberosus</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Akkerklokje	<i>Campanula rapunculoides</i>	Stichtse Vecht noord (M) en zuid (Z)
Vaatplanten	Beenbreek (r)	<i>Narthecium ossifragum</i>	Stichtse Vecht noord (M)
Vaatplanten	Bijenorchis	<i>Ophrys apifera</i>	Stichtse Vecht noord (Z) en zuid (Z)
Vaatplanten	Brede orchis (r)	<i>Dactylorhiza majalis</i> <i>ssp. majalis</i>	Stichtse Vecht zuid (M)
Vaatplanten	Brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>	Stichtse Vecht noord (M) en zuid (Z)
Vaatplanten	Breed klokje	<i>Campanula latifolia</i>	Stichtse Vecht noord (Z) en zuid (M)
Vaatplanten	Daslook	<i>Allium ursinum</i>	Stichtse Vecht noord, zuid (Z)
Vaatplanten	Gele helmblom	<i>Pseudofumaria lutea</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Gevlekte orchis (r)	<i>Dactylorhiza maculata</i> [s.s.]	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Gewone dotterbloem	<i>Caltha palustris</i> <i>palustris</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Gewone vogelmelk	<i>Ornithogalum umbellatum</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Grasklokje	<i>Campanula rotundifolia</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Grote keverorchis(r)	<i>Neottia ovata</i> (Syn: <i>Listera ovata</i>)	Stichtse Vecht noord (M) en zuid (Z)
Vaatplanten	Grote muggenorchis (r)	<i>Gymnadenia conopsea</i>	Stichtse Vecht noord (M)
Vaatplanten	Gulden sleutelbloem (r)	<i>Primula veris</i>	Stichtse Vecht noord (M) en zuid (Z)
Vaatplanten	Harlekijn (r)	<i>Anacamptis morio</i> (Syn: <i>Orchis morio</i>)	Stichtse Vecht noord (M)
Vaatplanten	Klein glaskruid	<i>Parietaria judaica</i>	Stichtse Vecht zuid (Z)
Vaatplanten	Kleine maagdenpalm	<i>Vinca minor</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Kleine zonnedaauw (r)	<i>Drosera intermedia</i>	Stichtse Vecht zuid (M)
Vaatplanten	Klokjesgentiaan (r)	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	Stichtse Vecht noord (M)
Vaatplanten	Knikkende vogelmelk	<i>Ornithogalum nutans</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Koningsvaren	<i>Osmunda regalis</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Moeraswespenorchis(r)	<i>Epipactis palustris</i>	Stichtse Vecht noord (M) en zuid (Z)
Vaatplanten	Prachtklokje	<i>Campanula persicifolia</i>	Stichtse Vecht noord (M)
Vaatplanten	Rechte driehoeksvaren (r)	<i>Gymnocarpium robertianum</i>	Stichtse Vecht noord (Z)
Vaatplanten	Rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis</i> <i>ssp. praetermissa</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Ronde zonnedaauw (r)	<i>Drosera rotundifolia</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Ruig klokje	<i>Campanula trachelium</i>	Stichtse Vecht zuid (Z)
Vaatplanten	Slanke sleutelbloem	<i>Primula elatior</i>	Stichtse Vecht noord (Z)
Vaatplanten	Spaanse ruiter (r)	<i>Cirsium dissectum</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Steenbreekvaren	<i>Asplenium trichomanes</i>	Stichtse Vecht noord (M)
Vaatplanten	Stijf hardgras (r)	<i>Catapodium rigidum</i>	Stichtse Vecht zuid (Z)
Vaatplanten	Tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Veenmosorchis (r)	<i>Hammarbya paludosa</i>	Stichtse Vecht noord (Z) en zuid (M)
Vaatplanten	Vleeskleurige orchis (r)	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (M)
Vaatplanten	Waterdrieblad (r)	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Welriekende nachtorchis (r)	<i>Platanthera bifolia</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (M)

Vaatplanten	Wilde gagel	<i>Myrica gale</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Wilde kievitsbloem (r)	<i>Fritillaria meleagris</i>	Stichtse Vecht noord (M)
Vaatplanten	Wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Zomerklokje (r)	<i>Leucojum aestivum</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Zwanebloem	<i>Butomus umbellatus</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Vaatplanten	Zwartsteel	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	Stichtse Vecht zuid (M)
Zoetwatervissen	Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)
Zoetwatervissen	Rivierdonderpad	<i>Cottus perifretum</i> (Werd vroeger onder <i>Cottus gobio</i> geschaard)	Stichtse Vecht noord en zuid (Z)

7. Icoonsoorten provincie Utrecht en Gidssoorten Stichtse Vecht

Sommige dieren- en plantensoorten zijn kenmerkend voor landschappen in de provincie Utrecht. In totaal heeft de provincie 41 iconsoorten benoemd, die samen de verschillende leefgebieden in onze provincie vertegenwoordigen. Er zitten soorten tussen die voor 1990 hun groei of verblijfplaats hadden maar tussen 1990 en heden verdwenen zijn. Als het leefgebied voor deze planten en dieren op orde is op basis van de primaire basisbehoeften van de 5 V's (Voedsel, Vocht, Veiligheid, Voortplanting en Verbinding), kan een gezonde natuur bestaan die in balans is. Ook wij als mens zijn hier afhankelijk van. Voor Stichtse Vecht willen we t.b.v. Basiskwaliteit Natuur (BKN) 37 gidssoorten opnemen¹³. Deze soorten zijn belangrijk voor de monitoring van de BKN voor de ecosysteemttypen stadslandschap en gebouwen (SG), bedrijven- en industrielandchap (B-I), struweel en parkbossen (SPB), schrale bermen (SB) veenweidelandschap (VW), kleinschalig cultuurlandschap (KC), riet- wilgenruigte (R) en rivierenlandschap (RL).

Relevante Icoonsoorten provincie Utrecht (vogels)	Gidssoorten BKN Stichtse Vecht (vogels)	Ecosysteemttypen gidssoorten SV
Gierzwaluw	Blauwborst	R
Grote karekiet	Huismus	SG
Grutto	IJsvogel	RL, VW
Kievit	Stenuil	KC
Krooneend	Zwarte roodstaart	B-I
Purperreiger	Zwarte stern	VW
Veldleeuwerik		
Woudaap		

Relevante Icoonsoorten provincie Utrecht (zoogdieren)	Gidssoorten BKN Stichtse Vecht (zoogdieren)	Ecosysteemttypen gidssoort SV
Franjestaart	Boommarter	SPB, RL
Noordse woelmuis	Bunzing	SPB, RL, KC
	Das	SPB, VW, KC
	Egel	SG, SPB
	Haas	VW
	Hermelijn	SPB, VW, KC
	Meervleermuis	SG
	Otter	VW
	Rosse vleermuis	SPB
	Tweekleurige vleermuis	SG
	Watervleermuis	SPB, RL
	Wezel	SPB

Relevante Icoonsoorten provincie Utrecht (reptielen)	Gidssoorten BKN Stichtse Vecht (reptielen)	Ecosysteemttypen gidssoort SV
Ringslang	Hazelworm	SPB

Relevante Icoonsoorten provincie Utrecht (amfibieën)	Gidssoorten BKN Stichtse Vecht (amfibieën)	Ecosysteemttypen gidssoort SV
Kamsalamander	Heikikker	VW, KC
Rugstreeppad	Meerkikker	KC

Relevante Icoonsoorten provincie Utrecht (vissen)	Gidssoorten BKN Stichtse Vecht (vissen)	Ecosysteemttypen gidssoort SV
Grote modderkruiper	Alver	RL
Kwabaal	Bittervoorn	VW

Relevante Icoonsoorten provincie Utrecht (insecten)	Gidssoorten BKN Stichtse Vecht (insecten)	Ecosysteemttypen gidssoort SV
Donkere klaverzandbij	Bont zandoogje	SPB
Gestrepte waterroofkever	Icarusblauwtje	SPB, RL
Gevlekte witsnuitlibel	Grijze zandbij	R, RL
Gewone kegelbij	Weidebeekjuifer	RL
Groene glazenmaker	Weidehommel	VW, KC
Grote veldhommel	Zwartsprietdikkopje	SG, KC, RL
Kommavinder		
Kruiskruidzandbij		
Schietmot		

¹³ Groslijst Basiskwaliteit Natuur algemene soorten per landschap en regio van de Rijksoverheid

Relevante Icoonsoorten provincie Utrecht (weekdieren)	Gidssoorten BKN Stichtse Vecht (weekdieren)	Ecosysteemtypen gidssoort SV
Platte schijfhoren	Zwanenmossel	VW

Relevante Icoonsoorten provincie Utrecht (planten)	Gidssoorten BKN Stichtse Vecht (planten)	Ecosysteemtypen gidssoort SV
Slank wollegras	Bijenorchis	SB
Zomerklokje	Brede wespenorchis	SG, SPB
	Gevlekte orchis	SG, SB, VW
	Krabbescheer	VW
	Muurleeuwenbek	SG
	Muurvaren	SG
	Riet orchis	SG, SB, R, VW
	Tongvaren	SG

Relevante Icoonsoorten provincie Utrecht (paddenstoelen)	Gidssoorten BKN Stichtse Vecht (paddenstoelen)	Ecosysteemtypen gidssoort SV
Kleibosrussula		

Relevante Icoonsoorten provincie Utrecht (korstmossen)	Gidssoorten BKN Stichtse Vecht (korstmossen)	Ecosysteemtypen gidssoort SV
Ruig leermos		

Relevante Icoonsoorten provincie Utrecht (mossen)	Gidssoorten BKN Stichtse Vecht (mossen)	Ecosysteemtypen gidssoort SV
Trilveenmos		

De term "gidssoorten" wordt hier gebruikt om de soorten aan te duiden die representatief zijn voor de kwaliteit van een bepaald natuurgebied. Deze gidssoorten geven dus een goed beeld van hoe het staat met de natuur in een gebied in het kader van de BKN.

In Nederland worden bij het monitoren van de natuur vaak bepaalde soorten (planten, dieren, etc.) gebruikt als gidssoorten. Dit zijn soorten waarvan men verwacht dat ze goed gedijen in een specifiek type natuurgebied. Het aantal gidssoorten varieert per gemeente en per natuurgebied, afhankelijk van de natuurdoelen die daar gesteld zijn.

Er is geen vast aantal gidssoorten per gemeente, maar het is vaak gekoppeld aan het beheer van natuurgebieden zoals Natura 2000-gebieden, nationale parken of andere beschermde natuurgebieden. Deze gidssoorten helpen bij het bepalen van de natuurlijke kwaliteit en de effectiviteit van beheermaatregelen.

Voorbeeld van gidssoorten:

- Gidssoorten voor bos: bijvoorbeeld de spreuww of bosuil;
- Gidssoorten voor riet en grasland: zoals de roerdomp of grasmus;
- Gidssoorten voor wateren: zoals de gewone pijlstaart of de blauwe reiger.

De keuze van gidssoorten is afhankelijk van het type natuurgebied en de doelen voor de BKN in die regio. Kortom: het aantal gidssoorten varieert dus sterk per gemeente, afhankelijk van de natuurkwaliteit, het type gebied en de aanwezige ecosystemen. Stichtse Vecht heeft een rijk en gevarieerd landschap, met zowel natuurgebieden als landbouwgronden, bossen en wateren. De gidssoorten in deze regio kunnen dus sterk variëren afhankelijk van het type natuurgebied.

In het geval van Stichtse Vecht is het aantal specifieke gidssoorten sterk afhankelijk van de natuurdoelen in het gebied, het type landschap (bos, grasland, water) van andere beheerders (zoals Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten).

Oplegnota soortenbescherming SV 2025

Flora- en fauna-activiteit in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, evenementen, meldingen en beheeractiviteiten.

VOORBEELD

¹⁴ De natuurtoets is als bijlage 2a opgenomen en onderdeel van het collegebesluit 'Soortenbescherming Stichtse Vecht 2025'.

01 Algemene informatie

De Wet Natuurbescherming in relatie tot het vergunnen van ruimtelijke ontwikkelingen en/of evenementen.

Op 1 januari 2024 trad de Omgevingswet (Ow) in werking. In de Ow zijn 26 wetten, waaronder de Wet natuurbescherming, samengevoegd in 1 wet en 4 Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) het Omgevingsbesluit (Ob), om meer aan te sluiten bij de Europese wet- en regelgeving en om minder regels te krijgen.

Gemeenten zijn hiermee genoodzaakt om elke vergunningaanvraag te toetsen op mogelijke overtredingen van de verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming tijdens de uitvoering van geplande vergunning plichtige activiteiten.

Voor aanvragers van een omgevingsvergunning of omgevingsmelding zal dit vaak betekenen dat zij aanvullende natuurgegevens in moeten aanleveren en aan moeten geven met welke maatregelen zij voor en tijdens de uitvoering, overtreding van de verbodsbepalingen flora- en fauna-activiteit in het Bal gaan voorkomen.

In veel gevallen zal het zogenaamde aanhaken van natuurbescherming aan de meervoudige vergunningaanvraag zelfs aan de orde zijn en zal de provincie een instemmingsbesluit m.b.t. soortenbescherming afgeven, voordat de gemeente de omgevingsvergunning af mag geven.

De Gemeente Stichtse Vecht kiest voor een zo pragmatisch mogelijke benadering en heeft daarvoor een digitaal toetsingsdocument ontwikkeld. Hiermee kan een aanvrager onderbouwen hoe en met welke maatregelen hij voorkomt dat er natuurschade ontstaat en het toetsingsproces stapsgewijs, efficiënt en effectief doorlopen worden.

Als op basis van de "Beschermd Soorten Indicator" ((BeSI) een door BIJ12 ontwikkelt hulpprogramma), aangevuld met locatie specifieke eigenschappen kenmerken en omstandigheden naar voren komt, dat bij een bepaalde geplande activiteit overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten zijn, dan zal de vergunning aanvrager het digitale toetsingsdocument in moeten vullen en bij de vergunningaanvraag moeten voegen.

N.B. Na inlevering van het volledig ingevulde toetsingsdocument kan en mag de gemeente pas een besluit nemen over de vergunningsaanvraag.

Op de website meer informatie vinden over de risico's gerelateerd aan de meest voorkomende activiteiten.

Op de volgende websites is meer informatie te vinden over de risico's gerelateerd aan de meest voorkomende activiteiten. Via <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/applicaties-en-databanken/beschermd-soortenindicator-besi/> kunt u informatie vinden over beschermde soorten en de risico's gerelateerd aan de meest voorkomende activiteiten. Via <https://florafaunacheck.nl/stichtse%20vecht> kan een check worden gedaan of een QuickScan (QS) dan wel een soortgericht onderzoek (SGO) moet worden gedaan m.b.t. de te verwachten beschermde planten en dieren en te nemen maatregelen, waarmee voorkomen kan worden dat u de natuurbesluiten in de Omgevingswet overtreedt. De maatregel naderonderzoek is om aanwezigheid van beschermde soorten uit te sluiten voordat de ingrepen plaatsvinden.

Een nieuwe wet waar wij ons allemaal aan moeten houden, ook als het vergunningvrije bouw- of omgevingsplan-activiteiten betreft. De gemeente streeft er naar deze wet pragmatisch te benaderen en zal dit ook doen met betrekking tot het handhaven van de wet. Hoe completer een vergunningaanvraag wordt ingediend, hoe sneller deze behandeld kan worden.

Onderstaand tabel geeft een indicatie van situaties en omstandigheden waarin vaak beschermde planten of dieren aangetroffen worden en het risico dus groot is op het mogelijk overtreden van de Wet Natuurbescherming.

Locatie specifieke kenmerken, omstandigheden en eigenschappen die risico's vormen om de verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming te overtreden.		
GEBOUWEN	AANLEG / REALISATIE	BOMEN en BEPLANTING
<i>Bij aanwezigheid van een spouw</i>	<i>Wegen, kunstwerken en riolering</i>	<i>Verwijdering van een boom uit een rij waardoor er een onderbreking in de rij ontstaat van meer dan 25 meter</i>
<i>Openingen in de muren (b.v. voor beluchting).</i>	<i>Graven van sleuven (vooral in het trekseizoen van padden)</i>	<i>Verwijdering van een boom met holten.</i>
<i>Scheuren en barsten in de muren</i>	<i>Gebouwen</i>	<i>Verwijderen van bomen in (natuurlijke) beplanting.</i>
<i>Bij aanwezigheid van dakpannen</i>	<i>Ontwatering (tijdelijk en permanent)</i>	<i>Verwijdering van een boom met schors-scheuren en schors-spleten.</i>
<i>Als er een zolder is</i>	<i>Verlaging grondwaterstand (tijdelijk en permanent)</i>	<i>Verwijdering van een boom met een jaarrond beschermd nest.</i>
<i>Het gebouw monumentaal is</i>	<i>Demping van oppervlakte water</i>	<i>Verwijdering van een boom met een stamdiameter van meer dan 30 cm op 1.3+ maaiveld.</i>
<i>Het gebouw 25 jaar of ouder is</i>	<i>Graven van een waterpartij</i>	<i>Verwijderen van een bijzondere boom.</i>
<i>Bij renovatie van muren</i>	<i>Verhogen van de grondwaterstand (tijdelijk of permanent)</i>	<i>Verwijderen van een monumentale boom.</i>
<i>Bij renovatie van het dak</i>		<i>Verwijderen, snoeien of afzetten struiken.</i>
<i>Bij (na)isolatie van de spouw</i>		
<i>Uitbreiding/aanbouw aan het gebouw</i>		
<i>Herstel achterstallig onderhoud</i>		
N.B. dit overzicht is bedoeld als indicatie voor veel voorkomende situaties		

M.b.t. de gebiedsbescherming dient u aan te tonen dat tijdens en na de realisatie van het project geen schade ontstaat aan de aanwezige natuurwaarden op gebiedsniveau. *Let op! Mogelijk dient u ook een stikstof berekening met de verplichte AERIUS-calculator te doen. Stikstof moet apart berekend worden en is geen onderdeel van deze natuurtoets.*

M.b.t. de soortenbescherming dient u aan te tonen dat er tijdens en na de realisatie van het project door het nemen van de juiste maatregelen de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige beschermde flora en fauna geen schade op loopt.

De gemeente of ODRU¹⁵ maakt op basis van de voor het project specifieke kenmerken, eigenschappen en omstandigheden en op basis van eerdere waarnemingen een inschatting of de aanvraag correct en volledig is.

Vervolgens toetsen zij of de voorgestelde maatregelen ter voorkoming van natuurschade voldoende borgen dat er ook daadwerkelijk geen natuurschade en dus overtreding van de verbodsbepalingen flora- en fauna-activiteiten van het Bal ontstaan.

Als dit niet of onvoldoende geborgd is krijgt de initiatiefnemer gelegenheid de te nemen maatregelen aan te passen. Is dit niet mogelijk of doet de initiatiefnemer dit niet, dan zal de gemeente geen vergunning mogen verstrekken. De aanvraag wordt dan overgedragen aan de provincie ter verdere behandeling en mogelijk een afgifte van een instemmingsbesluit. Als er een instemmingsbesluit noodzakelijk is kan de gemeente uw vergunning aanvraag pas weer verder behandelen als een instemmingsbesluit afgegeven is.

¹⁵ Per 1 januari 2026 zijn ODRU en RUD opgegaan in de Omgevingsdienst Utrecht (ODU)

Wij realiseren ons dat deze procedure betrekkelijk nieuw en complex is. De gemeente kan hierin desgewenst mogelijk extra relevante informatie verstrekken via <https://stichtsevecht.nl/onderwerp/1958/omgevingsvergunning/>. Nader onderzoek zal in opdracht van de initiatiefnemer door een deskundige volgens de wettelijke protocollen en kennisdocumenten uitgevoerd moeten worden.

De initiatiefnemer blijft verantwoordelijk en zal aantoonbaar zorgvuldig te werk moeten gaan om natuurschade te voorkomen dan wel maximaal te beperken. Ten alle tijde dient de men zich te houden aan de specifieke zorgplicht als bedoeld in artikel 11.6 lid 1 en artikel 11.27 lid 2, Bal.

Door de navolgende digitale werkbladen waarheidsgetrouw en zo volledig mogelijk in te (laten) vullen en waar mogelijk of gewenst met onderzoeksrapporten aan te vullen kunnen wij uw vergunningsaanvraag snel en efficiënt in behandeling nemen en mogelijk snel afronden.

Let op! Mogelijk dient u ook een stikstof berekening met de verplichte AERIUS-calculator te doen. Stikstof moet apart berekend worden en is geen onderdeel van deze natuurtoets.

VOORBEELD

02 Basis gegevens

Aanvraagnummer				Dossiernummer gemeente	
Aanvraagnaam					
Referentie					
Projectlocatie	postcode		straat en nr.		plaats
Projectomschrijving					

Aanvrager (Bedrijfs)naam					
Contactpersoon					
Vestigingsadres	postcode		straat en nr.		plaats
Correspondentieadres	postcode		straat en nr.		plaats
Contactgegevens	mailadres				

Gemachtigde (Bedrijfs)naam					
Contactpersoon					
Vestigingsadres	postcode		straat en nr.		plaats
Correspondentieadres	postcode		straat en nr.		plaats
Contactgegevens	mailadres				

Plattegrond van de projectlocatie

02.01 Toelichting

Wanneer u als gevolg van de realisatie van beheer c.q. onderhoud, een ruimtelijke ontwikkeling, een inrichtingsproject of een evenement schade toebrengt aan gebieden of planten en dieren met een beschermde natuurwaarde op basis van Europese en of Nederlandse regelgeving, bent u verplicht om maatregelen te treffen waarmee deze natuurwaardeschade voorkomen, beperkt of gecompenseerd wordt.

Als dit niet of onvoldoende mogelijk is, ook niet met een aangewezen gedragscode, dan zult u over een vergunning of een "Verklaring van geen bedenking Wet Natuurbescherming" moeten beschikken.

Op het moment dat voorkoming van natuurwaardeschade onvoldoende geborgd is, is de gemeente niet bevoegd om een vergunning af te geven. Het project kan dan niet gerealiseerd worden.

Om te helpen op een juiste en verantwoorde manier met de Wet Natuurbescherming om te gaan zijn de navolgende digitale werkbladen ontwikkeld.

Hiermee kan worden aangetoond dat de initiatiefnemer/aanvrager niet alleen zorgvuldig te werk gaat. De initiatiefnemer stelt ook toetsende en toezichthoudende organisaties in de gelegenheid het project goed te kunnen beoordelen en snel en efficiënt in behandeling te kunnen nemen, zodat er geen onnodige vertragingen, een verbod op realisatie of stillegging van uw project in beeld komt.

U bent als initiatiefnemer/aanvrager van uw project verantwoordelijk voor de juiste verstrekking van de relevante gegevens. De gemeente kan u daarin adviseren en ondersteunen. Het blijft echter uw melding en uw verantwoordelijkheid.

Let op! De soortinformatie mag bij ruimtelijke ontwikkeling niet ouder dan 2 jaar zijn (artikel 16.5, lid 2, Omgevingswet).

Checklist I - Wel of geen gedragscode/vergunning

Op basis van de FFC, Kaartviewer of BeSI dient op bovengenoemde locatie in combinatie met de geplande activiteit, rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van vertegenwoordigers van de hieronder aangekruiste soortgroepen.

☐ Vogels	☐ Zoogdieren	☐ Planten
☐ Reptielen	☐ Amfibieën	☐ Vissen
☐ Insecten		

Tijdens het op d.d. _____

Door: _____

Uitgevoerde verkennende locatieonderzoek zijn er;

☐	Geen vertegenwoordigers van mogelijk op de projectlocatie te verwachten soortgroepen aangetroffen.
☐	Geen vertegenwoordigers van soortgroepen aangetroffen die op basis van de geplande activiteit(en) verstoort of schade op zouden kunnen oplopen.
☐	Diverse aanwijzingen aangetroffen op basis waarvan niet uit te sluiten is dat er vertegenwoordigers van de hierna aangekruiste soortgroepen aanwezig zijn. Om hierover meer duidelijkheid te kunnen krijgen zal nader specialistisch onderzoek plaats moeten vinden voor de hieronder aangekruiste soortgroepen.
☐	
☐	
☐	
☐	

Bij het verkennend locatieonderzoek zijn vertegenwoordigers van de hieronder aangekruiste soortgroepen aangetroffen. Dit betekent dat er nader onderzoek uitgevoerd moet worden en in beeld gebracht moet worden om welke flora en fauna het gaat en hoe overtredingen van de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54, Bal voorkomen worden.

☐ Vogels	☐ Zoogdieren	☐ Planten
☐ Reptielen	☐ Amfibieën	☐ Vissen
☐ Insecten		

Binnen de soortgroepen kunnen onderstaande soorten worden aangetroffen							
Soortnaam	Aangetroffen aantal	Categorie (VR, HR, AS) ¹⁶	Conform richtlijn / verdrag				
			Bern I	Bern II	Bonn	Habitat richtlijn IV	Overige soorten
Vogels							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
Zoogdieren							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
Planten							
☐							
☐							
☐							
☐							
Reptielen							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
Amfibieën							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
Vissen							
☐							
☐							
☐							
Insecten							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							

¹⁶ VR is Vogelrichtlijnsoort (EU-beschermd), HR is Habitatrichtlijnsoort (EU-beschermd) en AS is Andere Soorten (nationaal beschermd).

Checklist II - Aantoonbaar zorgvuldig handelen

Aantoonbaar zorgvuldig handelen betekent dat vooraf op papier is vastgelegd welke planten en of dieren er op de projectlocatie aangetroffen zijn en welke maatregelen er getroffen zijn en worden om te voorkomen dat de gunstige staat van instandhouding van deze flora en fauna aangetast wordt.

Op basis van de effectenindicator soorten en de projectlocatie specifieke eigenschappen, kenmerken en omstandigheden waren vertegenwoordigers van de hieronder aangegeven soortgroepen te verwachten.

1	☐	Vogels	5	☐	Amfibieën
2	☐	Zoogdieren	6	☐	Vissen
3	☐	Planten	7	☐	Insecten
4	☐	Reptielen			

Binnen de soortgroepen zijn onderstaande soorten daadwerkelijk aangetroffen							
Soortnaam	Aangetroffen aantal	Registratienr. soortengroep	Conform richtlijn / verdrag				
			Bern I	Bern II	Bonn	Habitat richtlijn IV	Overige soorten
Vogels							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
Zoogdieren							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
Planten							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
Reptielen							
☐							
☐							
☐							
☐							
☐							
Amfibieën							
☐							
☐							
☐							
☐							

☐									
Vissen									
☐									
☐									
☐									
☐									
☐									
Insecten									
☐									
☐									
☐									
☐									
☐									

Om overtreding van de verbodsbepalingen Bal en daarmee de gunstige staat van instandhouding van (beschermde) planten en dieren te voorkomen, <u>zijn</u> en <u>worden</u> de hieronder aangekruiste maatregelen getroffen.		
☐	De uitvoering van de activiteiten is uitgesteld tot buiten de kwetsbare periode.	
☐	De nesten van jaarrond beschermde vogels zijn gemarkeerd en worden ongemoeid gelaten.	
☐	Vleermuisverblijfplaatsen zijn gemarkeerd en worden ongemoeid gelaten.	
☐	Verblijf en voortplantingsplaatsen HR- en andere (nationaal beschermd) soorten zijn gemarkeerd en worden ongemoeid gelaten.	
☐	Er wordt aantoonbaar conform een door het ministerie van LVVN goedgekeurde gedragscode gewerkt.	
☐	Er wordt aantoonbaar conform een door provincie verleende vergunning/instemming gewerkt.	
☐	Er wordt conform het ecologisch werkprotocol (zie hierna) gewerkt.	
☐	Er is minimaal 1 flora en fauna gecertificeerde medewerker op het werk aanwezig.	
☐	Er is een ecologisch deskundige volgens de RVO op het werk aanwezig.	
☐		
☐		
☐		
☐		
☐		
☐	Er zijn en worden compenserende en mitigerende maatregelen getroffen in de vorm van:	
Compenserende en mitigerende maatregelen	☐	
	☐	
	☐	
	☐	
	☐	
	☐	
	☐	
	☐	
☐		
☐		
☐		
☐		

Checklist III - Ecologisch werkprotocol m.b.t. natuurwaarden in het kader van de Wet Natuurbescherming

1 Algemene werkomschrijving	
Dit ecologisch werkprotocol betreft het uitvoeren van:	
De ruimtelijke ingreep valt onder:	☐ ROI of ☐ BBO

2 Risicoanalyse
Op de bij dit project horende plattegrond van Checklist I is aangegeven waar het werk moet worden uitgevoerd.

De uit te voeren activiteiten betreffen:	
A.	
B.	
C.	
D.	
E.	
De uitvoering van de activiteiten staan gepland in het mnd./jaar	
Start	week
Einde	week
Bij de uitvoering van de activiteiten lopen de hieronder aangekruiste soortgroepen het risico verstoord te worden of beschadigd te worden.	
☐ Vogels	☐ Vissen
☐ Zoogdieren	☐ Insecten
☐ Amfibieën	☐ Planten
☐ Reptielen	☐ Niet van toepassing door afwezigheid van planten en dieren.

Conclusie	
☐	a. De projectlocatie zal nader onderzocht moeten worden om duidelijkheid te krijgen welke beschermde planten en dieren daadwerkelijk aanwezig zijn (aanwezigheid uitsluiten). Is hiervoor de onderstaande inventarisatielijst ingevuld?
☐	b. De projectlocatie behoeft nader onderzoek om duidelijkheid te krijgen welke beschermde planten en dieren daadwerkelijk aanwezig zijn.
☐	c. Voorkomen of beperken van schade is mogelijk (bij ROI alleen voorkomen)? Bij niet mogelijk, tijdstip aanpassen of vergunning flora- en fauna-activiteiten aanvragen bij de provincie.
☐	d. Tijdstip is aan te passen naar veilige periode?
☐	e. GO, werk is met een aangewezen gedragscode uit te voeren als a, b, c en d zijn aangekruist. Ga door naar 3 Risicomanagement.
☐	f. NO GO, werk is niet uit te voeren als een of meerdere van de conclusies a, b, c of d niet zijn aangekruist. Initiatiefnemer moet omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten aanvragen als bedoeld in artikel 5.1, lid 2, onder g van de Ow.
	 Groeiplaatsen & rust- en verblijfplaatsen
	Noodzakelijke actie

[illegible]

Groei[plaats] flora

Holen, burchten,
bouwen en ritten

HopenHoltenNesten

Roest en slaappaatsen

Leefgebied kleine fauna

Vrijstelling

Gedragcode

Instemmingsbesluit provincie

Vergunning

Op basis van bovengenoemde gegevens

Kan het werk in de geplande periode uitgevoerd worden bij afwezigheid van beschermde soorten, rekening houdend met aantoonbaar zorgvuldig handelen (specifieke zorgplicht als bedoeld in artikel 11.27 lid 1 en lid 2, Bal).

Kan het werk uitgevoerd worden conform de goedgekeurde 'Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten' als bedoeld in artikel 11.45, 11.53 en/of 11.59 Bal op voorwaarde dat met gecertificeerde medewerkers gewerkt wordt.

Kan het werk niet uitgevoerd worden omdat de activiteiten buiten het inzetbereik van de 'Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten' vallen. Een vergunning voor de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54 Bal is noodzakelijk.

Kan het werk niet uitgevoerd worden omdat er door de provincie Utrecht geen erkend belang als bedoeld in artikel 8.74i, t/m 8.74l en/of 8.74o Bkl is. Zolang deze vergunning/instemming van de provincie niet is afgegeven zal de Gemeente Stichtse Vecht voor dit project geen omgevingsvergunning af kunnen geven.

Kan het werk wel uitgevoerd worden omdat er door de provincie Utrecht een instemming is gegeven voor de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 11.45, 11.53 en/of 11.59 Bal. Er is een erkend belang als bedoeld in artikel 8.74i, t/m 8.74l en/of 8.74o Bkl.

☐☐☐☐☐☐

3 Risico management				
Deskundig handelen houdt in dat;				
Er flora en fauna gecertificeerde medewerkers op het werk aanwezig zijn of een ecologisch deskundige begeleider en werken conform de goedgekeurde "Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten".				
Overige medewerkers geïnstrueerd zijn m.b.t. de aanwezige flora en fauna en de risico's.				
	Deskundigheid;	Certificaat ROI	Certificaat BBO	Niveau
Werkvoorbereiding opdrachtnemer (functie)				
1		☐	☐	Nr.
2		☐	☐	Nr.
3		☐	☐	Nr.
4		☐	☐	Nr.
5		☐	☐	Nr.
Uitvoering				
1		☐	☐	Nr.
2		☐	☐	Nr.
3		☐	☐	Nr.
4		☐	☐	Nr.
5		☐	☐	Nr.
6		☐	☐	Nr.
7		☐	☐	Nr.
8		☐	☐	Nr.
9		☐	☐	Nr.
Zorgvuldig handelen betekent onder andere;				
Dat onderzocht is of de eerder waargenomen (beschermde) planten en dieren nog aanwezig zijn.				
Dat onderzocht is of er nog andere (beschermde) planten of dieren aanwezig zijn.				

Zorgvuldig handelen				
	Algemeen zorgvuldig handelen behelst;	Uit te voeren	Uitgevoerd	Resultaat bijlage
	Controle eerder uitgevoerde inventarisatie	☐	☐	Nr.
	Schema werkrichting	☐	☐	Nr.
	Voorkoming van verstoring geluid	☐	☐	Nr.
	Voorkoming van bodemverdichting en spoorvorming	☐	☐	Nr.
	Opstelling van detailplanning	☐	☐	Nr.
	Verstoring door menselijke aanwezigheid	☐	☐	Nr.
	Voorkoming van gebruik bemesting	☐	☐	Nr.
	Voorkomen van gebruik bestrijdingsmiddelen	☐	☐	Nr.
	Specifiek zorgvuldig handelen behelst;			
	Aanbrengen van markeringen	☐	☐	Nr.
	Specifieke aanpak in de beschermingszones	☐	☐	Nr.
		☐	☐	Nr.
		☐	☐	Nr.
		☐	☐	Nr.

4 Verzamelen en uitwisselen gegevens

	Het werken volgens de Gedragscode Ruimtelijke ontwikkeling en Bestendig beheer is in de Gemeente Stichtse Vecht verplicht. Hierbij hoort ook dat nog niet eerder waargenomen beschermde planten en dieren genoteerd worden en doorgegeven worden aan de opdrachtgever, inclusief hoe hiermee omgegaan wordt.
	Gebruik voor een melding van in het werk aangetroffen beschermde flora en fauna het door de gemeente gehanteerde standaard inventarisatieformulier.
	Aanvullende inventarisatiegegevens dienen wekelijks ingeleverd te worden bij projecten van meerdere weken. Bij kortdurende werken de aanvullende inventarisatiegegevens na uitvoering binnen een week overdragen aan de opdrachtgever

5	Omgaan met calamiteiten/erkent belang
☐	Er sprake van een acuut risico voor de volksgezondheid.
☐	Er sprake van een acuut risico voor de openbare veiligheid.
☐	Er sprake van een acuut risico voor de veiligheid van het luchtverkeer.
☐	Er sprake van een acuut risico voor de bescherming wilde flora en fauna.
☐	Er sprake van een dwingende redenen van groot openbaar belang (sociaal, economisch, wezenlijk gunstig effect voor milieu).

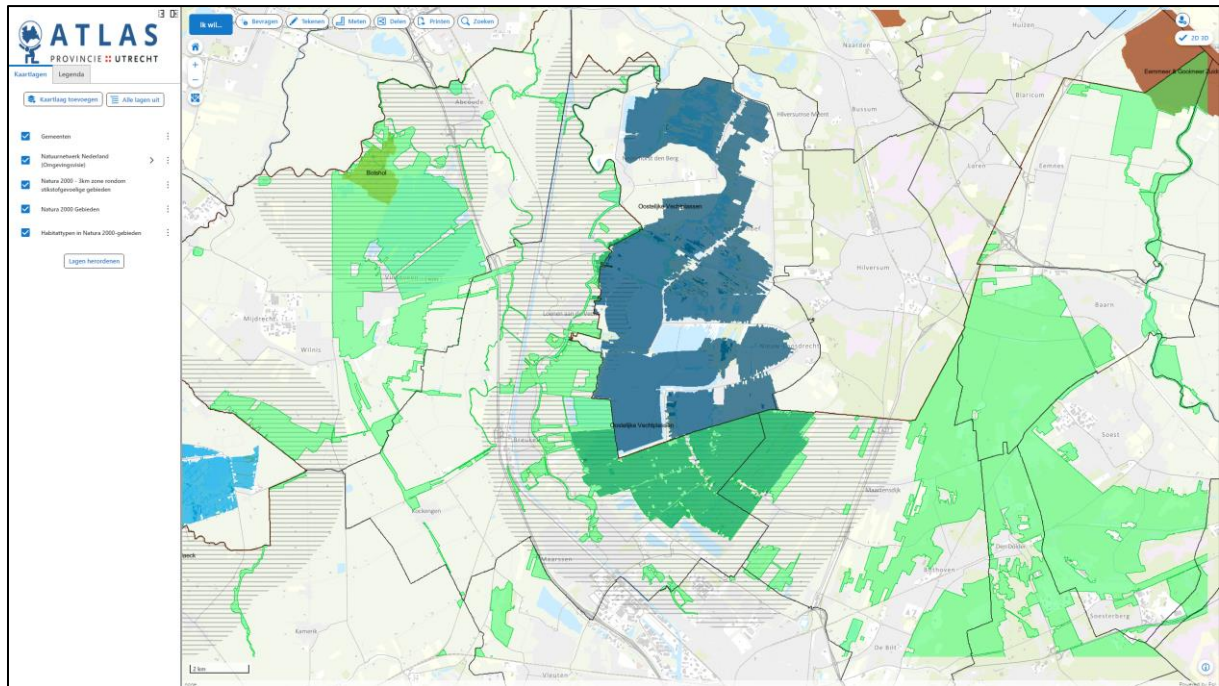
6 Communicatie			
Wie zijn op dit werk /project verantwoordelijk m.b.t. de naleving van de Wet Natuurbescherming			
Opdrachtgever		Telefoonnr.	06
Opdrachtnemer		Telefoonnr.	06
Voor aanvang van het werk vindt overleg plaats op:		datum	
Voortgangsoverleg vindt wekelijks plaats			
Tussentijds overleg vindt plaats als er verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden dreigen te worden.			
Bij de oplevering van het werk wordt een totaal overzicht van de waargenomen (beschermde) planten en dieren overgedragen aan de directie (digitaal en op papier) op een platte grond en in een Excel bestand.			
Bijwoonmomenten/ veldcontroles			
Bij de start van het werk		datum	
Bij aantreffen van (beschermde) planten en dieren waarvoor een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten noodzakelijk is dan wel die geen onderdeel uitmaken van de door de provincie Utrecht afgegeven vergunning.			
Evaluatie			
Bijzonderheden			
Verbeter punten			

[illegible]

Bijlage 5 Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland

Op de web-kaart van de provincie Utrecht ([https://gis.provincie-utrecht.nl/Geocortex/WebViewer/?app=e691e7d6b6d348b1a331dd5d298ac85c&workflow=cea17dd7-c4c8-4359-b64d-7e063584495c&workflowParams={%22ids%22:\[190,191,194\]}](https://gis.provincie-utrecht.nl/Geocortex/WebViewer/?app=e691e7d6b6d348b1a331dd5d298ac85c&workflow=cea17dd7-c4c8-4359-b64d-7e063584495c&workflowParams={%22ids%22:[190,191,194]})) zijn de Natura 2000 gebieden en de Natuur Netwerk Nederland (NNN) binnen de gemeente Stichtse Vecht online op te vragen.

Natura 2000 gebieden en NNN

Bijlage 6 **Lijst beschermde soorten Bal provincie Utrecht**

Op deze pagina zijn de beschermde soorten en vrijgestelde soorten te raadplegen voor de provincie Utrecht. Deze pagina is opgesteld middels het concept van de Verordening provincie Utrecht betreffende vrijstellingen voor artikel 11.54 Bal, bijlage IX van 1 september 2024.

De Omgevingswet en AMvB deelt soorten in drie beschermingsregimes in, daarnaast zijn er (per provincie en landelijk) vrijgestelde soorten en jaarrond beschermde vogelnesten.

1. **Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn:** Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn);
2. **Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn:** Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook **vogels** genoemd;
3. **Beschermingsregime andere soorten A en B:** Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IX bij artikel 11.54 Bal. Het gaat hier om de bescherming van:
 - A. zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en;
 - B. vaatplanten voorkomend in Nederland
4. **Vrijgestelde soorten:** In de provincie Utrecht zijn er een aantal soorten die genoemd zijn in Bijlage IX bij artikel 11.54 Bal vrijgesteld in de Omgevingsverordening bij specifieke activiteiten;
5. **Jaarrond beschermde vogelnesten:** Landelijk zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd .

We streven ernaar om de lijsten met beschermde soorten actueel te houden. Deze lijsten vormen een zo compleet mogelijk overzicht. Uiteraard kunnen er tussentijds veranderingen optreden, welke niet direct worden gewijzigd in deze oplegnota. Controleer dit daarom voor de zekerheid altijd bij het betreffende bevoegd gezag. Aan de lijsten in deze oplegnota kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn is door de Europese Unie vastgesteld. Het doel is de bescherming, het beheer en de regulering van de in de lidstaten voorkomende vogels. Nederland heeft deze richtlijn omgezet in nationale wetgeving via de Wnb. Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 11.37 van het Bal. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkeling of het bestendig beheer of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk:

- **Vogelrichtlijn: geregeld voorkomende trekvogel (artikel 4.2 Vogelrichtlijn);**
De soort is een trekvogel. Voor trekvogels die geregeld in ons land voorkomen, moeten speciale beschermingsmaatregelen worden getroffen. Nederland moet voor deze soorten beschermde gebieden aanwijzen. De trekkende watervogels zijn gebruikt voor de gebiedsselectie (selectiesoort). De overige trekvogels voor de precieze begrenzing van de geselecteerde gebieden (begrenzingssoort).
- **Vogelrichtlijn: soort van Bijlage I (artikel 4.1 Vogelrichtlijn);**
De soort is genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn. Voor soorten van bijlage I die geregeld in ons land voorkomen, moeten speciale beschermingsmaatregelen worden getroffen. Nederland moet voor deze soorten beschermde gebieden aanwijzen. Voor de soorten die na 1900 in het wild in Nederland zijn waargenomen was het niet mogelijk of nodig om in Nederland gebieden te selecteren als vermeld staat 'geen selectiesoort'.
- **Vogelrichtlijn: soort van Bijlage II/1 (artikel 7.2 Vogelrichtlijn);**
Soort is genoemd in bijlage II/1 van de Vogelrichtlijn. Op soorten van bijlage II/1 mogen alle lidstaten van de EU de jacht openen. Soorten die na 1900 in het wild in Nederland zijn waargenomen, zijn geselecteerd.
- **Vogelrichtlijn: soort van Bijlage II/2 (artikel 7.3 Vogelrichtlijn);**
Soort is genoemd in bijlage II/2 van de Vogelrichtlijn. Op soorten van bijlage II/2 mogen de bij de betreffende soort genoemde lidstaten de jacht openen. Soorten die na 1900 in het wild in Nederland zijn waargenomen, zijn geselecteerd.
- **Vogelrichtlijn: soort van Bijlage III/1 (artikel 6.2 Vogelrichtlijn);**
Soort is genoemd in bijlage III/1 van de Vogelrichtlijn. Soorten van bijlage III/1 mogen worden verhandeld als ze op geoorloofde wijze (bijvoorbeeld als jachtbuit) zijn verkregen. Soorten die na 1900 in het wild in Nederland zijn waargenomen, zijn geselecteerd.
- **Vogelrichtlijn: soort van Bijlage III/2 (artikel 6.3 Vogelrichtlijn);**
Soort is genoemd in bijlage III/2 van de Vogelrichtlijn. Soorten van bijlage III/2 mogen onder bepaalde beperkingen worden verhandeld als ze op geoorloofde wijze zijn verkregen en voor zover de handel niet leidt tot het in gevaar brengen van de soort. Soorten die na 1900 in het wild in Nederland zijn waargenomen, zijn geselecteerd.

Beschermingsregime soorten van bijlage I Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn is door de Europese Unie vastgesteld. Nederland heeft deze richtlijn omgezet in nationale wetgeving via de Ow en AMvB. Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten van bijlage I bij de Vogelrichtlijn als bedoeld in artikel 11.37 eerste lid Bal. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkeling of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Vogels	aasgier	<i>Neophron percnopterus ssp. percnopterus</i>	Bern II
Vogels	alpengierzwaluw	<i>Tachymarptis melba ssp. melba</i>	Bern II
Vogels	alpenheggemus	<i>Prunella collaris ssp. collaris</i>	Bern II
Vogels	amerikaanse grote stern	<i>Sterna sandvicensis ssp. acuflavida</i>	Bern II
Vogels	anatolische woestijnplevier	<i>Charadrius leschenaultii ssp. columbinus</i>	Bern II
Vogels	appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes ssp. coccothraustes</i>	Bern II
Vogels	arctische bonte strandloper	<i>Calidris alpina ssp. arctica</i>	Bern II
Vogels	arendbuijzerd	<i>Buteo rufinus ssp. rufinus</i>	Bern II
Vogels	aziatische roodborsttapuit	<i>Saxicola torquata ssp. maura</i>	Bern II
Vogels	baardgrasmus	<i>Sylvia cantillans ssp. cantillans</i>	Bern II
Vogels	baardman	<i>Panurus biarmicus ssp. biarmicus</i>	Bern II
Vogels	balearische roodkopklauwier	<i>Lanius senator ssp. badius</i>	Bern II
Vogels	balkanbergfluit	<i>Phylloscopus bonelli ssp. orientalis</i>	Bern II
Vogels	balkankwikstaart	<i>Motacilla flava ssp. feldegg</i>	Bern II
Vogels	beflijster	<i>Turdus torquatus ssp. torquatus</i>	Bern II
Vogels	bergeend	<i>Tadorna tadorna</i>	Bern II
Vogels	bergfluit	<i>Phylloscopus bonelli ssp. bonelli</i>	Bern II
Vogels	bijeneter	<i>Merops apiaster</i>	Bern II
Vogels	bladkoning	<i>Phylloscopus inornatus ssp. inornatus</i>	Bern II
Vogels	blauwborst	<i>Luscinia svecica ssp. cyanecula</i>	Bern II
Vogels	blauwe kiekendief	<i>Circus cyaneus ssp. cyaneus</i>	Bern II
Vogels	blauwe rotslijster	<i>Monticola solitarius ssp. solitarius</i>	Bern II
Vogels	blauwstaart	<i>Tarsiger cyanurus ssp. cyanurus</i>	Bern II
Vogels	boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica ssp. rustica</i>	Bern II
Vogels	bont stormvogeltje	<i>Pelagodroma marina</i>	Bern II
Vogels	bontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula ssp. hiaticula</i>	Bern II
Vogels	bonte strandloper	<i>Calidris alpina ssp. alpina</i>	Bern II
Vogels	bonte tapuit	<i>Oenanthe pleschanka ssp. pleschanka</i>	Bern II
Vogels	bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca ssp. hypoleuca</i>	Bern II
Vogels	boomklever	<i>Sitta europaea ssp. caesia</i>	Bern II
Vogels	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla ssp. megarhyncha</i>	Bern II
Vogels	boompieper	<i>Anthus trivialis ssp. trivialis</i>	Bern II
Vogels	boomvalk	<i>Falco subbuteo ssp. subbuteo</i>	Bern II
Vogels	bosgors	<i>Emberiza rustica ssp. rustica</i>	Bern II
Vogels	bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	Bern II
Vogels	bosruiter	<i>Tringa glareola</i>	Bern II
Vogels	bosuif	<i>Strix aluco ssp. aluco</i>	Bern II
Vogels	braamsluiper	<i>Sylvia curruca ssp. curruca</i>	Bern II
Vogels	brandgans	<i>Branta leucopsis</i>	Bern II
Vogels	breedbekstrandloper	<i>Limicola falcinellus ssp. falcinellus</i>	Bern II
Vogels	brilgrasmus	<i>Sylvia conspicillata ssp. conspicillata</i>	Bern II
Vogels	britse frater	<i>Carduelis flavirostris ssp. pipilans</i>	Bern II

Oplegnota soortenbescherming in de Omgevingswet 2025

11 september 2025

Versie 1.0

Definitief

CvdW team Ontwikkeling Leefomgeving & Economie

Vogels	britse koolmees	<i>Parus major ssp. newtoni</i>	Bern II
Vogels	britse putter	<i>Carduelis carduelis ssp. britannica</i>	Bern II
Vogels	bruine boszanger	<i>Phylloscopus fuscatus ssp. fuscatus</i>	Bern II
Vogels	bruine kiekendief	<i>Circus aeruginosus ssp. aeruginosus</i>	Bern II
Vogels	bruinkeelortolaan	<i>Emberiza caesia</i>	Bern II
Vogels	buizerd	<i>Buteo buteo ssp. buteo</i>	Bern II
Vogels	bulwers stormvogel	<i>Bulweria bulwerii</i>	Bern II
Vogels	canadese kraanvogel	<i>Grus canadensis ssp. canadensis</i>	Bern II
Vogels	casarca	<i>Tadorna ferruginea</i>	Bern II
Vogels	cetti's zanger	<i>Cettia cetti ssp. cetti</i>	Bern II
Vogels	cirlgors	<i>Emberiza cirius</i>	Bern II
Vogels	citroenkwikstaart	<i>Motacilla citreola</i>	Bern II
Vogels	daurische klauwier	<i>Lanius isabellinus ssp. speculigerus</i>	Bern II
Vogels	diksnavelnotenkraker	<i>Nucifraga caryocatactes ssp. caryocatactes</i>	Bern II
Vogels	dougalls stern	<i>Sterna dougallii ssp. dougallii</i>	Bern II
Vogels	draaihals	<i>Jynx torquilla ssp. torquilla</i>	Bern II
Vogels	drieteenstrandloper	<i>Calidris alba</i>	Bern II
Vogels	duinpieper	<i>Anthus campestris ssp. campestris</i>	Bern II
Vogels	dwergaalscholver	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	Bern II
Vogels	dwegarend	<i>Aquila pennata ssp. pennata</i>	Bern II
Vogels	dweggors	<i>Emberiza pusilla</i>	Bern II
Vogels	dwegmeeuw	<i>Larus minutus</i>	Bern II
Vogels	dwegooruil	<i>Otus scops ssp. scops</i>	Bern II
Vogels	dwegstern	<i>Sterna albifrons ssp. albifrons</i>	Bern II
Vogels	engelse kwikstaart	<i>Motacilla flava ssp. flavissima</i>	Bern II
Vogels	europese kanarie	<i>Serinus serinus</i>	Bern II
Vogels	fitis	<i>Phylloscopus trochilus ssp. trochilus</i>	Bern II
Vogels	flamingo	<i>Phoenicopterus ruber ssp. roseus</i>	Bern II
Vogels	fluitcr	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Bern II
Vogels	frater	<i>Carduelis flavirostris ssp. flavirostris</i>	Bern II
Vogels	geelgors	<i>Emberiza citrinella ssp. citrinella</i>	Bern II
Vogels	geelsnavelduiker	<i>Gavia adamsii</i>	Bern II
Vogels	gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus ssp. phoenicurus</i>	Bern II
Vogels	gele kwikstaart	<i>Motacilla flava ssp. flava</i>	Bern II
Vogels	geoorde fuut	<i>Podiceps nigricollis</i>	Bern II
Vogels	giervalk	<i>Falco rusticolus</i>	Bern II
Vogels	glanskop	<i>Parus palustris ssp. palustris</i>	Bern II
Vogels	gon-gon/kaapverdische stormvogel	<i>Pterodroma feae</i>	Bern II
Vogels	goudhaan	<i>Regulus regulus ssp. regulus</i>	Bern II
Vogels	grasmus	<i>Sylvia communis ssp. communis</i>	Bern II
Vogels	graspieper	<i>Anthus pratensis ssp. pratensis</i>	Bern II
Vogels	graszanger	<i>Cisticola juncidis ssp. cisticola</i>	Bern II
Vogels	grauwe fitis	<i>Phylloscopus trochiloides ssp. viridanus</i>	Bern II
Vogels	grauwe franjepoot	<i>Phalaropus lobatus</i>	Bern II
Vogels	grauwe kiekendief	<i>Circus pygargus</i>	Bern II
Vogels	grauwe klauwier	<i>Lanius collurio ssp. collurio</i>	Bern II
Vogels	grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata ssp. striata</i>	Bern II
Vogels	griel	<i>Burhinus oedicephalus ssp. oedicephalus</i>	Bern II
Vogels	griend	<i>Globicephala melas</i>	Bern II
Vogels	grijskopspecht	<i>Picus canus ssp. canus</i>	Bern II
Vogels	grijze wouw	<i>Elanus caeruleus ssp. caeruleus</i>	Bern II
Vogels	groene specht	<i>Picus viridis ssp. viridis</i>	Bern II
Vogels	groenlandse tapuit	<i>Oenanthe oenanthe ssp. leucorhoa</i>	Bern II
Vogels	groenling	<i>Carduelis chloris ssp. chloris</i>	Bern II
Vogels	grote barmstij	<i>Carduelis flammea ssp. flammea</i>	Bern II

Vogels	grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i> ssp. <i>pinetorum</i>	Bern II
Vogels	grote franjepoot	<i>Steganopus tricolor</i>	Bern II
Vogels	grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i> ssp. <i>cinerea</i>	Bern II
Vogels	grote karekiet	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> ssp. <i>arundinaceus</i>	Bern II
Vogels	grote kruisbek	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	Bern II
Vogels	grote pieper	<i>Anthus richardi</i> ssp. <i>richardi</i>	Bern II
Vogels	grote stern	<i>Sterna sandvicensis</i> ssp. <i>sandvicensis</i>	Bern II
Vogels	grote zilverreiger	<i>Casmerodius albus</i> ssp. <i>albus</i>	Bern II
Vogels	haakbek	<i>Pinicola enucleator</i> ssp. <i>enucleator</i>	Bern II
Vogels	harlekijneend	<i>Histrionicus histrionicus</i>	Bern II
Vogels	havik	<i>Accipiter gentilis</i> ssp. <i>gentilis</i>	Bern II
Vogels	havikarend	<i>Aquila fasciata</i> ssp. <i>fasciata</i>	Bern II
Vogels	heggenmus	<i>Prunella modularis</i> ssp. <i>modularis</i>	Bern II
Vogels	hop	<i>Upupa epops</i> ssp. <i>epops</i>	Bern II
Vogels	huiszwaluw	<i>Delichon urbica</i> ssp. <i>urbica</i>	Bern II
Vogels	humes bladkoning	<i>Phylloscopus inornatus</i> ssp. <i>humei</i>	Bern II
Vogels	iberische tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>brehmii</i>	Bern II
Vogels	ijsduiker	<i>Gavia immer</i>	Bern II
Vogels	ijsgors	<i>Calcarius lapponicus</i> ssp. <i>lapponicus</i>	Bern II
Vogels	ijslands smelleken	<i>Falco columbarius</i> ssp. <i>subaesalon</i>	Bern II
Vogels	ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i> ssp. <i>ispida</i>	Bern II
Vogels	ivoormeeuw	<i>Pagophila eburnea</i>	Bern II
Vogels	izabeltapuit	<i>Oenanthe isabellina</i>	Bern II
Vogels	jufferkraanvogel	<i>Grus virgo</i>	Bern II
Vogels	kalanderleeuwerik	<i>Melanocorypha calandra</i> ssp. <i>calandra</i>	Bern II
Vogels	kerkuil	<i>Tyto alba</i> ssp. <i>guttata</i>	Bern II
Vogels	klapekster	<i>Lanius excubitor</i> ssp. <i>excubitor</i>	Bern II
Vogels	klein waterhoen	<i>Porzana parva</i>	Bern II
Vogels	kleine barmsijs	<i>Carduelis flammea</i> ssp. <i>cabaret</i>	Bern II
Vogels	kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i> ssp. <i>hortorum</i>	Bern II
Vogels	kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i> ssp. <i>scirpaceus</i>	Bern II
Vogels	kleine klapekster	<i>Lanius minor</i>	Bern II
Vogels	kleine plevier	<i>Charadrius dubius</i> ssp. <i>curnicus</i>	Bern II
Vogels	kleine spotvogel	<i>Hippolais caligata</i> ssp. <i>caligata</i>	Bern II
Vogels	kleine sprinkhaanzanger	<i>Locustella lanceolata</i>	Bern II
Vogels	kleine strandloper	<i>Calidris minuta</i>	Bern II
Vogels	kleine trap	<i>Tetrax tetrax</i>	Bern II
Vogels	kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i> ssp. <i>parva</i>	Bern II
Vogels	kleine zilverreiger	<i>Egretta garzetta</i> ssp. <i>garzetta</i>	Bern II
Vogels	kleine zwaan	<i>Cygnus columbianus</i> ssp. <i>bewickii</i>	Bern II
Vogels	kleine zwartkop	<i>Sylvia melanocephala</i> ssp. <i>melanocephala</i>	Bern II
Vogels	kleinst waterhoen	<i>Porzana pusilla</i> ssp. <i>intermedia</i>	Bern II
Vogels	kluut	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Bern II
Vogels	kneu	<i>Carduelis cannabina</i> ssp. <i>cannabina</i>	Bern II
Vogels	koereiger	<i>Bubulcus ibis</i> ssp. <i>ibis</i>	Bern II
Vogels	koningseider	<i>Somateria spectabilis</i>	Bern II
Vogels	koolmees	<i>Parus major</i> ssp. <i>major</i>	Bern II
Vogels	kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris</i> ssp. <i>macroductyla</i>	Bern II
Vogels	kortteenleeuwerik	<i>Calandrella brachydactyla</i> ssp. <i>brachydactyla</i>	Bern II
Vogels	kraanvogel	<i>Grus grus</i> ssp. <i>grus</i>	Bern II

Vogels	krekelzanger	<i>Locustella fluviatilis</i>	Bern II
Vogels	krombekstrandloper	<i>Calidris ferruginea</i>	Bern II
Vogels	kruisbek	<i>Loxia curvirostra</i> ssp. <i>curvirostra</i>	Bern II
Vogels	kuifduiker	<i>Podiceps auritus</i>	Bern II
Vogels	kuifkoekoek	<i>Clamator glandarius</i> ssp. <i>glandarius</i>	Bern II
Vogels	kuifmees	<i>Parus cristatus</i> ssp. <i>mitratus</i>	Bern II
Vogels	kwak	<i>Nycticorax nycticorax</i> ssp. <i>nycticorax</i>	Bern II
Vogels	kwartelkoning	<i>Crex crex</i>	Bern II
Vogels	lachstern	<i>Sterna nilotica</i> ssp. <i>nilotica</i>	Bern II
Vogels	lammergier	<i>Gypaetus barbatus</i> ssp. <i>aureus</i>	Bern II
Vogels	lepelaar	<i>Platalea leucorodia</i> ssp. <i>leucorodia</i>	Bern II
Vogels	matkop	<i>Parus montanus</i> ssp. <i>rhenanus</i>	Bern II
Vogels	middelste bonte specht	<i>Dendrocopos medius</i> ssp. <i>medius</i>	Bern II
Vogels	mongoolse pieper	<i>Anthus godlewskii</i>	Bern II
Vogels	monniksgier	<i>Aegypius monachus</i> ssp. <i>monachus</i>	Bern II
Vogels	morinelplevier	<i>Eudromias morinellus</i>	Bern II
Vogels	nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i> ssp. <i>megarhynchos</i>	Bern II
Vogels	nachtzwaluw	<i>Caprimulgus europaeus</i> ssp. <i>europaeus</i>	Bern II
Vogels	nonnetje	<i>Mergus albellus</i>	Bern II
Vogels	noordse boszanger	<i>Phylloscopus borealis</i> ssp. <i>borealis</i>	Bern II
Vogels	noordse fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i> ssp. <i>acredula</i>	Bern II
Vogels	noordse grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i> ssp. <i>major</i>	Bern II
Vogels	noordse kwikstaart	<i>Motacilla flava</i> ssp. <i>thunbergi</i>	Bern II
Vogels	noordse nachtegaal	<i>Luscinia luscinia</i>	Bern II
Vogels	noordse pijlstormvogel	<i>Puffinus puffinus</i>	Bern II
Vogels	noordse stern	<i>Sterna paradisaea</i>	Bern II
Vogels	oehoe	<i>Bubo bubo</i> ssp. <i>bubo</i>	Bern II
Vogels	oeverloper	<i>Tringa hypoleucos</i>	Bern II
Vogels	oeverpieper	<i>Anthus petrosus</i> ssp. <i>littoralis</i>	Bern II
Vogels	oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i> ssp. <i>riparia</i>	Bern II
Vogels	ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i> ssp. <i>ciconia</i>	Bern II
Vogels	oostelijke blonde tapuit	<i>Oenanthe hispanica</i> ssp. <i>melanoleuca</i>	Bern II
Vogels	orpheusspotvogel	<i>Hippolais polyglotta</i>	Bern II
Vogels	paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Bern II
Vogels	paarse strandloper	<i>Calidris maritima</i>	Bern II
Vogels	pallas' boszanger	<i>Phylloscopus proregulus</i>	Bern II
Vogels	parelduiker	<i>Gavia arctica</i> ssp. <i>arctica</i>	Bern II
Vogels	perzische roodborst	<i>Irania gutturalis</i>	Bern II
Vogels	pestvogel	<i>Bombicilla garrulus</i> ssp. <i>garrulus</i>	Bern II
Vogels	pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i> ssp. <i>caeruleus</i>	Bern II
Vogels	poelruiter	<i>Tringa stagnatilis</i>	Bern II
Vogels	poelsnip	<i>Gallinago media</i>	Bern II
Vogels	porseleinhoen	<i>Porzana porzana</i>	Bern II
Vogels	proven? aalse grasmus	<i>Sylvia undata</i>	Bern II
Vogels	purperreiger	<i>Ardea purpurea</i> ssp. <i>purpurea</i>	Bern II
Vogels	putter	<i>Carduelis carduelis</i> ssp. <i>carduelis</i>	Bern II
Vogels	raddes boszanger	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	Bern II
Vogels	ralreiger	<i>Ardeola ralloides</i>	Bern II
Vogels	ransuil	<i>Asio otus</i> ssp. <i>otus</i>	Bern II
Vogels	renvogel	<i>Cursorius cursor</i> ssp. <i>cursor</i>	Bern II
Vogels	reuzenster	<i>Sterna caspia</i>	Bern II
Vogels	rietgors	<i>Emberiza schoeniclus</i> ssp. <i>schoeniclus</i>	Bern II
Vogels	rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Bern II
Vogels	rode rotslijster	<i>Monticola saxatilis</i>	Bern II
Vogels	rode wouw	<i>Milvus milvus</i> ssp. <i>milvus</i>	Bern II

Vogels	roerdomp	<i>Botaurus stellaris ssp. stellaris</i>	Bern II
Vogels	roodborst	<i>Erithacus rubecula ssp. rubecula</i>	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	<i>Saxicola torquata ssp. hibernans</i>	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	<i>Saxicola torquata ssp. rubicola</i>	Bern II
Vogels	roodbuikwaterspreeuw	<i>Cinclus cinclus ssp. aquaticus</i>	Bern II
Vogels	roodhalsfuut	<i>Podiceps grisegena ssp. grisegena</i>	Bern II
Vogels	roodkeelduiker	<i>Gavia stellata</i>	Bern II
Vogels	roodkeelpieper	<i>Anthus cervinus</i>	Bern II
Vogels	roodkopklauwier	<i>Lanius senator ssp. senator</i>	Bern II
Vogels	roodmus	<i>Carpodacus erythrinus ssp. erythrinus</i>	Bern II
Vogels	roodpootvalk	<i>Falco vespertinus</i>	Bern II
Vogels	roodsterblauwborst	<i>Luscinia svecica ssp. svecica</i>	Bern II
Vogels	roodstuitzwaluw	<i>Hirundo daurica ssp. rufula</i>	Bern II
Vogels	rosse franjepoot	<i>Phalaropus fulicaria</i>	Bern II
Vogels	rotspieper	<i>Anthus petrosus ssp. petrosus</i>	Bern II
Vogels	rouwkwikstaart	<i>Motacilla alba ssp. yarrellii</i>	Bern II
Vogels	roze spreeuw	<i>Sturnus roseus</i>	Bern II
Vogels	ruigpootbuizerd	<i>Buteo lagopus ssp. lagopus</i>	Bern II
Vogels	ruigpootuil	<i>Aegolius funereus ssp. funereus</i>	Bern II
Vogels	scandinavische tijtjaf	<i>Phylloscopus collybita ssp. abietinus</i>	Bern II
Vogels	scharrelaar	<i>Coracias garrulus ssp. garrulus</i>	Bern II
Vogels	schreeuwarend	<i>Aquila pomarina ssp. pomarina</i>	Bern II
Vogels	siberische boompieper	<i>Anthus hodgsoni ssp. yunnanensis</i>	Bern II
Vogels	siberische braamsluiper	<i>Sylvia curruca ssp. blythi of ssp. halimodendri</i>	Bern II
Vogels	siberische notenkraker	<i>Nucifraga caryocatactes ssp. macrorhynchos</i>	Bern II
Vogels	siberische tijtjaf	<i>Phylloscopus collybita ssp. tristis</i>	Bern II
Vogels	sibirische sprinkhaanzanger	<i>Locustella certhiola ssp. rubescens</i>	Bern II
Vogels	sijs	<i>Carduelis spinus</i>	Bern II
Vogels	slangenarend	<i>Circaetus gallicus ssp. gallicus</i>	Bern II
Vogels	slechtvalk	<i>Falco peregrinus ssp. peregrinus</i>	Bern II
Vogels	smelleken	<i>Falco columbarius ssp. aesalon</i>	Bern II
Vogels	sneeuwgorst	<i>Plectrophenax nivalis ssp. insulae</i>	Bern II
Vogels	sneeuwgorst	<i>Plectrophenax nivalis ssp. nivalis</i>	Bern II
Vogels	sneeuwuil	<i>Nyctea scandiaca</i>	Bern II
Vogels	snor	<i>Locustella luscinioides ssp. luscinioides</i>	Bern II
Vogels	sperwer	<i>Accipiter nisus ssp. nisus</i>	Bern II
Vogels	sperwergrasmus	<i>Sylvia nisoria ssp. nisoria</i>	Bern II
Vogels	sperweruil	<i>Sumia ulula ssp. ulula</i>	Bern II
Vogels	spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Bern II
Vogels	sprinkhaanzanger	<i>Locustella naevia ssp. naevia</i>	Bern II
Vogels	steenarend	<i>Aquila chrysaetos ssp. chrysaetos</i>	Bern II
Vogels	steenloper	<i>Arenaria interpres ssp. interpres</i>	Bern II
Vogels	steenuil	<i>Athene noctua ssp. vidalii</i>	Bern II
Vogels	stellers eider	<i>Polysticta stelleri</i>	Bern II
Vogels	steltkluut	<i>Himantopus himantopus</i>	Bern II
Vogels	steppearend	<i>Aquila nipalensis ssp. orientalis</i>	Bern II
Vogels	steppebuizerd	<i>Buteo buteo ssp. vulpinus</i>	Bern II
Vogels	steppehoen	<i>Syrhaptes paradoxus</i>	Bern II
Vogels	steppekiekendief	<i>Circus macrourus</i>	Bern II
Vogels	steppeklapekster	<i>Lanius excubitor ssp. pallidirostris</i>	Bern II

Vogels	steppevorkstaartplevier	Glareola nordmanni	Bern II
Vogels	stormvogeltje	Hydrobates pelagicus	Bern II
Vogels	strandleeuwerik	Eremophila alpestris ssp. flava	Bern II
Vogels	strandplevier	Charadrius alexandrinus ssp. alexandrinus	Bern II
Vogels	struikrietzanger	Acrocephalus dumetorum	Bern II
Vogels	swinhoes boszanger	Phylloscopus trochiloides ssp. plumbeitarsus	Bern II
Vogels	taigaboomkruiper	Certhia familiaris ssp. familiaris	Bern II
Vogels	tapuit	Oenanthe oenanthe ssp. oenanthe	Bern II
Vogels	temmincks strandloper	Calidris temminckii	Bern II
Vogels	terekruiter	Tringa cinerea	Bern II
Vogels	tijftjaf	Phylloscopus collybita ssp. collybita	Bern II
Vogels	toendrabontbekplevier	Charadrius hiaticula ssp. tundrae	Bern II
Vogels	torenvalk	Falco tinnunculus ssp. tinnunculus	Bern II
Vogels	tuinfluter	Sylvia borin ssp. borin	Bern II
Vogels	turkestaanse klauwier	Lanius isabellinus ssp. phoenicuroides	Bern II
Vogels	vaal stormvogeltje	Oceanodroma leucorhoa ssp. leucorhoa	Bern II
Vogels	vale gier	Gyps fulvus ssp. fulvus	Bern II
Vogels	vale pijlstormvogel	Puffinus yelkouan ssp. mauretanicus	Bern II
Vogels	veldrietzanger	Acrocephalus agricola ssp. septima	Bern II
Vogels	velduil	Asio flammeus ssp. flammeus	Bern II
Vogels	visarend	Pandion haliaetus ssp. haliaetus	Bern II
Vogels	visdief	Sterna hirundo ssp. hirundo	Bern II
Vogels	vorkstaartmeeuw	Xema sabini	Bern II
Vogels	vorkstaartplevier	Glareola pratincola ssp. pratincola	Bern II
Vogels	vuurgoudhaan	Regulus ignicapillus ssp. ignicapillus	Bern II
Vogels	waterpieper	Anthus spinoletta ssp. spinoletta	Bern II
Vogels	wespendief	Pernis apivorus	Bern II
Vogels	westelijke blonde tapuit	Oenanthe hispanica ssp. hispanica	Bern II
Vogels	wielewaal	Oriolus oriolus ssp. oriolus	Bern II
Vogels	wilde zwaan	Cygnus cygnus	Bern II
Vogels	wilgengors	Emberiza aureola ssp. aureola	Bern II
Vogels	wilsons stormvogeltje	Oceanites oceanicus	Bern II
Vogels	winterkoning	Troglodytes troglodytes ssp. troglodytes	Bern II
Vogels	witbandkruisbek	Loxia leucoptera ssp. bifasciata	Bern II
Vogels	witgat	Tringa ochropus	Bern II
Vogels	withalsvliegenvanger	Ficedula albicollis	Bern II
Vogels	witkopgors	Emberiza leucocephalos ssp. leucocephalos	Bern II
Vogels	witsluitbarmsijs	Carduelis hornemanni ssp. exilipes	Bern II
Vogels	witte kerkuil	Tyto alba ssp. alba	Bern II
Vogels	witte kwikstaart	Motacilla alba ssp. alba	Bern II
Vogels	witvleugelstern	Chlidonias leucopterus	Bern II
Vogels	witwangstern	Chlidonias hybridus ssp. hybridus	Bern II
Vogels	woestijngrasmus	Sylvia nana ssp. nana	Bern II
Vogels	woestijnvink	Rhodopechys githaginea	Bern II
Vogels	woudaap	Ixobrychus minutus ssp. minutus	Bern II
Vogels	zuidelijke bonte strandloper	Calidris alpina ssp. schinzii	Bern II
Vogels	zwartbuikwaterspreeuw	Cinclus cinclus ssp. cinclus	Bern II
Vogels	zwarte ibis	Plegadis falcinellus ssp. falcinellus	Bern II
Vogels	zwarte mees	Parus ater ssp. ater	Bern II
Vogels	zwarte ooievaar	Ciconia nigra	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	Phoenicurus ochrurus ssp. gibraltariensis	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	Phoenicurus ochrurus ssp. phoenicuroides	Bern II
Vogels	zwarte specht	Dryocopus martius ssp. martius	Bern II
Vogels	zwarte stern	Chlidonias niger ssp. niger	Bern II
Vogels	zwarte wouw	Milvus migrans ssp. migrans	Bern II

Vogels	zwartkop	<i>Sylvia atricapilla ssp. atricapilla</i>	Bern II
Vogels	zwartkopgors	<i>Emberiza melanocephala</i>	Bern II
Vogels	zwartkopmeeuw	<i>Larus melanocephalus</i>	Bern II
Vogels	audouins meeuw	<i>Larus audouinii</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	bastaardarend	<i>Aquila clanga</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	dunbekwulp	<i>Numenius tenuirostris</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	dwerggans	<i>Anser erythropus</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	grote trap	<i>Otis tarda ssp. tarda</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	kleine torenvalk	<i>Falco naumanni</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	kroeskoppelikaan	<i>Pelecanus crispus</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	oostelijke kraagtrap	<i>Chlamydotis undulata ssp. macqueenii</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	roodhalzgans	<i>Branta ruficollis</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	roze pelikaan	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	waterrietzanger	<i>Acrocephalus paludicola</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	witbandzeearend	<i>Haliaeetus leucoryphus</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	witkopeend	<i>Oxyura leucocephala</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bern II, Bonn I
Vogels	blonde ruiter	<i>Tryngites subruficollis</i>	Bon I
Vogels	siberische taling	<i>Anas formosa</i>	Bon I
Vogels	steppekievit	<i>Vanellus gregarius</i>	Bon I
Vogels	witoogeend	<i>Aythya nyroca</i>	Bon I

2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn is door de Europese Unie vastgesteld. Nederland heeft deze richtlijn omgezet in nationale wetgeving via de Ow en AMvB. Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 11.46 eerste lid Bal. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkeling of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Bern I
Sporenplanten-bladmossen	tonghaarmuts	<i>Orthotrichum rogeri</i>	Bern I
Sporenplanten-varens	kleine vlotvaren	<i>Salvinia natans</i>	Bern I
Zaadplanten	liggende raket	<i>Sisymbrium supinum</i>	Bern I
Zaadplanten	drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>	Bern I, HR IV
Zaadplanten	groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>	Bern I, HR IV
Zaadplanten	kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>	Bern I, HR IV
Zaadplanten	zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>	Bern I, HR IV
Insecten-dagvlinders	moerasparelmoervlinder	<i>Euphydryas aurinia</i> ssp. <i>aurinia</i>	Bern II
Insecten-haften	oeveraas	<i>Palingenia longicauda</i>	Bern II
Insecten-libellen	mercuurwaterjuffer	<i>Coenagrion mercuriale</i> ssp. <i>mercuriale</i>	Bern II
Zoogdieren-zeezoogdieren	walrus	<i>Odobenus rosmarus</i> ssp. <i>rosmarus</i>	Bern II
Reptielen	dikkopschildpad	<i>Caretta caretta</i>	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	kemp's zeeschildpad	<i>Lepidochelys kempii</i>	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	lederschildpad	<i>Dermochelys coriacea</i>	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	soepschildpad	<i>Chelonia mydas</i>	Bern II, Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bultrug	<i>Megaptera novaeangliae</i>	Bern II, Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone vinvis	<i>Balaenoptera physalus</i>	Bern II, Bon I, HR IV
Amfibieën	boomkikker	<i>Hyla arborea</i> ssp. <i>arborea</i>	Bern II, HR IV
Amfibieën	geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i> ssp. <i>variegata</i>	Bern II, HR IV
Amfibieën	heikikker	<i>Rana arvalis</i> ssp. <i>arvalis</i>	Bern II, HR IV
Amfibieën	kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	Bern II, HR IV
Amfibieën	knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i> ssp. <i>fuscus</i>	Bern II, HR IV
Amfibieën	rugstreepad	<i>Bufo calamita</i>	Bern II, HR IV
Amfibieën	vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i> ssp. <i>obstetricans</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	apollovlinder	<i>Parnassius apollo</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	boszandoog	<i>Lopinga achine</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	donker pimperlblauwtje	<i>Maculinea nausithous</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	grote vuurvinder	<i>Lycaena dispar</i> ssp. <i>batava</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	pimperlblauwtje	<i>Maculinea teleius</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Bern II, HR IV

Insecten-libellen	groene glazenmaker	Aeshna viridis	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	noordse winterjuffer	Sympecma annulata ssp. braueri	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	rivierrombout	Gomphus flavipes ssp. flavipes	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis	Bern II, HR IV
Insecten-nachtvinders	teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina	Bern II, HR IV
Reptielen	gladde slang	Coronella austriaca ssp. austriaca	Bern II, HR IV
Reptielen	muurhagedis	Podarcis muralis ssp. brongniardii	Bern II, HR IV
Reptielen	zandhagedis	Lacerta agilis ssp. agilis	Bern II, HR IV
Vissen	steur	Acipenser sturio	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hamster	Cricetus cricetus ssp. canescens	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	otter	Lutra lutra ssp. lutra	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	bechsteins vleermuis	Myotis bechsteini	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	bosvleermuis	Nyctalus leisleri ssp. leisleri	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	brandts vleermuis	Myotis brandti ssp. brandti	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	franjestaat	Myotis nattereri	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus ssp. auritus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus ssp. austriacus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrumequinum ssp. ferrumequinum	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus ssp. emarginatus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	meervleermuis	Myotis dasycneme	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	mopsvleermuis	Barbastella barbastellus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	noordse vleermuis	Eptesicus nilsoni ssp. nilsoni	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	rosse vleermuis	Nyctalus noctula ssp. noctula	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus ssp. murinus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	vale vleermuis	Myotis myotis ssp. myotis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	watervleermuis	Myotis daubentoni ssp. daubentoni	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bruinvis	Phocoena phocoena ssp. phocoena	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergpotvis	Kogia breviceps	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gestreepte dolfin	Stenella coeruleoalba	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone dolfin	Delphinus delphis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone spitsdolfijn	Mesoplodon bidens	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze dolfin	Grampus griseus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	narwal	Monodon monoceros	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	orca	Orcinus orca	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	tuimelaar	Tursiops truncatus ssp. truncatus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis	Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	potvis	Physeter catodon	Bon I, HR IV

Amfibieën	poelkikker	<i>Pelophylax lessonae</i>	HR IV
Vissen	houting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>	HR IV
Weekdieren	bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>	HR IV
Weekdieren	platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	bever	<i>Castor fiber ssp. albicus</i>	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hazelmuis	<i>Muscardinus avellanarius</i>	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	lynx	<i>Lynx lynx ssp. lynx</i>	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus ssp. arenicola</i>	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wilde kat	<i>Felis silvestris ssp. silvestris</i>	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wolf ¹⁷	<i>Canus lupus lupus</i>	
Zoogdieren-vleermuizen	gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	butskop	<i>Hyperoodon ampullatus</i>	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergvinvis	<i>Balaenoptera acutorostrata</i>	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	griend	<i>Globicephala melas</i>	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	spitsdolfijn van gray	<i>Mesoplodon grayi</i>	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witte dolfin	<i>Delphinapterus leucas</i>	HR IV

¹⁷ De wolf is per 14 juli 2025 verplaatst van Habitatrichtlijn bijlage IV naar bijlage V. Er loopt een procedure om de wolf in bijlage IX Bal op te nemen. Bij het afronden van deze oplegnota is deze wijziging door LVVN nog niet doorgevoerd.

3. Beschermingsregime andere soorten

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in artikel 11.54 eerste lid, onder a en onder c, Bal.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Amfibieën	alpenwatersalamander	<i>Ichthyosaura alpestris</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Amfibieën	vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Amfibieën	vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	bosparemoervlinder	<i>Melitaea athalia</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	bruine eikenpage	<i>Satyrus ilicis</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	duinparemoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	gentiaanblauwtje	<i>Maculinea alcon</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	grote paremoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	iepenpage	<i>Satyrus w-album</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	kommavvlinder	<i>Hesperia comma</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	sleedoornpage	<i>Thecla betulae</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	spiegeldikkopje	<i>Heteropterus morpheus</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	veenbosparemoervlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	veldparemoervlinder	<i>Melitaea cinxia</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-dagvlinders	zilveren maan	<i>Boloria selene</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-kevers	vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)

Insecten-libellen	beekrombout	Gomphus vulgatissimus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-libellen	bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-libellen	donkere waterjuffer	Coenagrion armatum	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-libellen	gevlekte glanslibel	Somatochlora flavomaculata	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-libellen	gewone bronlibel	Cordulegaster boltonii	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-libellen	hoogveenglanslibel	Somatochlora arctica	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-libellen	kempense heidelibel	Sympetrum depressiusculum	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Insecten-libellen	speerwaterjuffer	Coenagrion hastulatum	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Kreeftachtigen	europese rivierkreeft	Astacus astacus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Reptielen	adder	Vipera berus ssp. berus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Reptielen	hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Reptielen	levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Reptielen	ringslang	Natrix natrix	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Vissen	beekdonderpad	Cottus rhenanus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Vissen	beekprik	Lampetra planeri	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Vissen	elrits	Phoxinus phoxinus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Vissen	gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Vissen	grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Vissen	kwabaal	Lota lota	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	boommarter	Martes martes	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	das	Meles meles	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	edelhert	Cervus elaphus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	eikelmuis	Eliomys quercinus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	haas	Lepus europeus	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	hermelijn	Mustela erminea	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	molmuis	Arvicola scherman	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	steenmarter	Martes foina	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)

Zoogdieren-landzoogdieren	veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-landzoogdieren	wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel A)
Sporenplanten-varens	blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Sporenplanten-varens	groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Sporenplanten-varens	schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	akkerogentroost	<i>Odontites vernus</i> subsp. <i>vernus</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i> subsp. <i>foemina</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemus</i> subsp. <i>nemorosus</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i> subsp. <i>benekenii</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i> subsp. <i>germanicum</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	franjugentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)

Zaadplanten	geelgroene wespenorchis	Epipactis muelleri	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	geplooid vrouwenmantel	Alchemilla subcrenata	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	getande veldsla	Valerianella dentata	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	gevekt zonneroosje	Tuberaria guttata	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	glad biggenkruid	Hypochaeris glabra	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	gladde zegge	Carex laevigata	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	groene nachtorchis	Coeloglossum viride	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	groot spiegelklokje	Legousia speculum-veneris	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	grote bosaardbei	Fragaria moschata	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	grote leeuwenklauw	Aphanes arvensis	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	honingorchis	Herminium monorchis	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	kalkboterbloem	Ranunculus polyanthemoides	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	kalketrip	Centaurea calcitrapa	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	karthuiseranjier	Dianthus carthusianorum	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	karwijselie	Selinum carvifolia	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	kleine ereprijs	Veronica verna	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	kleine schorseneer	Scorzonera humilis	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	kleine wolfsmelk	Euphorbia exigua	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	kluwenklokje	Campanula glomerata	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	knollathyrus	Lathyrus linifolius	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	knolspirea	Filipendula vulgaris	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	korensla	Arnosotis minima	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	kranskarwij	Carum verticillatum	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	kruipijm	Thymus praecox	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	lange zonnedauw	Drosera longifolia	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	liggende ereprijs	Veronica prostrata	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	moerasgamander	Teucrium scordium	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	muurbloem	Erysimum cheiri	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	naakte lathyrus	Lathyrus aphaca	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	naaldenkervel	Scandix pecten-veneris	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)

Zaadplanten	pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i> subsp. <i>sagittata</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i> subsp. <i>croceum</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	ruw parelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i> subsp. <i>campestris</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	wolfskers	<i>Atropa bella-donna</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	zinkviooltje	<i>Viola lutea</i> subsp. <i>calaminaria</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)
Zaadplanten	zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>	Andere soorten (bijlage IX, onderdeel B)

4. Vergunningvrije soorten provincie Utrecht

Van de verboden als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, Bal, wordt door provincie Utrecht vrijstelling verleend voor het opzettelijk doden of vangen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor de onderstaande soorten uit Bijlage IX, Bal, wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkelen van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Amfibieën	bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Amfibieën	gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Amfibieën	kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Amfibieën	meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>
Amfibieën	middelste groene kikker/bastaard kikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	egel	<i>Erinaceus europeus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

5. Jaarrond beschermde nesten

Zie voor een uitgebreide lijst, die leidend is, de gedragscode Soortenlijst B: Vogels. Onderstaande lijst uit 2021 met jaarrond beschermde nesten voor vogels is een indicatieve lijst van de RVO dat voortvloeit uit de oude Wet natuurbescherming. Van de onderstaande soorten zijn de nesten jaarrond beschermd en moeten er mitigerende maatregelen getroffen worden indien er een activiteit plaatsvindt die de nestlocatie kan beschadigen of de gunstige staat van instandhouding in gevaar kan brengen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën, waarbij nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 jaarrond beschermd zijn en de nesten van soorten onder categorie 5 beschermd zijn als er onvoldoende alternatieven zijn.

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Vogels	steenuil	Athene noctua	Categorie 1
Vogels	gierzwaluw	Apus apus	Categorie 2
Vogels	huismus	Passer domesticus	Categorie 2
Vogels	roek	Corvus frugilegus	Categorie 2
Vogels	grote gele kwikstaart	Motacilla cinerea	Categorie 3
Vogels	kerkuil	Tyto alba	Categorie 3
Vogels	oehoe	Bubo bubo	Categorie 3
Vogels	ooievaar	Ciconia ciconia	Categorie 3
Vogels	slechtvalk	Falco peregrinus	Categorie 3
Vogels	boomvalk	Falco subbuteo	Categorie 4
Vogels	buizerd	Buteo buteo	Categorie 4
Vogels	havik	Accipiter gentilis	Categorie 4
Vogels	ransuil	Asio otus	Categorie 4
Vogels	sperwer	Accipiter nisus	Categorie 4
Vogels	wespendief	Pernis apivorus	Categorie 4
Vogels	zwarte wouw	Milvus migrans	Categorie 4
Vogels	blauwe reiger	Ardea cinerea	Categorie 5
Vogels	boerenzwaluw	Hirundo rustica	Categorie 5
Vogels	bonte vliegenvanger	Ficedula hypoleuca	Categorie 5

Vogels	boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Categorie 5
Vogels	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Categorie 5
Vogels	bosuil	<i>Strix aluco</i>	Categorie 5
Vogels	brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Categorie 5
Vogels	draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Categorie 5
Vogels	eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	Categorie 5
Vogels	ekster	<i>Pica pica</i>	Categorie 5
Vogels	gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Categorie 5
Vogels	glanskop	<i>Parus palustris</i>	Categorie 5
Vogels	grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Categorie 5
Vogels	groene specht	<i>Picus viridis</i>	Categorie 5
Vogels	grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Categorie 5
Vogels	hop	<i>Upupa epops</i>	Categorie 5
Vogels	huiswaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Categorie 5
Vogels	ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Categorie 5
Vogels	kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>	Categorie 5
Vogels	kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>	Categorie 5
Vogels	koolmees	<i>Parus major</i>	Categorie 5
Vogels	kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>	Categorie 5
Vogels	oeverwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Categorie 5
Vogels	pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	Categorie 5
Vogels	raaf	<i>Corvus corax</i>	Categorie 5
Vogels	ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i>	Categorie 5
Vogels	spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Categorie 5
Vogels	tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Categorie 5
Vogels	torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Categorie 5
Vogels	zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Categorie 5
Vogels	zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Categorie 5
Vogels	zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Categorie 5
Vogels	zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Categorie 5
Vogels	zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	Categorie 5

Bijlage 7 Natuurkalender vleermuizen

Op de volgende pagina staat een tabel van de natuurkalender¹⁸ vleermuizen. Hierin staan de kwetsbare periodes (rood), landschapstypen en een toelichting van 12 in Stichtse Vecht voorkomende vleermuissoorten. Er komen in totaal 19 vleermuissoorten voor in Nederland. In de tabel staat bij toelichting of het een gebouw bewonende soort, boom bewonende soort of zelfs een soort die, afhankelijk van het seizoen, het jaar door zowel in gebouwen als bomen verblijft.

Voor een uitgebreide natuurkalender VR- en HR-soorten wordt verwezen naar de Excel sheet bijlage 2b van het collegebesluit 'Soortenbescherming Stichtse Vecht 2025'.

¹⁸ De natuurkalender VR en HR soorten is als bijlage 2b opgenomen en onderdeel van het collegebesluit 'Soortenbescherming Stichtse Vecht 2025'.

Soort	Landschapstype	Verblijfplaats en/of activiteit	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	Toelichting op gevoelige periode
Bosvleermuis	Bossen en kleinschalig agrarisch cultuurlandschap	Zomerverblijf													Verstoring van vleermuiskasten, boomholten.
		Winterverblijf													Verstoring van boomholten.
		Paartijd/voortplanting													Verstoring van vleermuiskasten, boomholten.
		Jacht/vliegroute													Verstoring door grootschalige dunningen, verwijderen laanbomen, verkeer e.d.
Franjestaart	Kleinschalig gesloten landschap	Zomerverblijf													Verstoring van schuren, zolders, stallen, boomholten.
		Winterverblijf													Verstoring van bunkers, grotten, groeven, kelders.
		Jacht/vliegroute													Verstoring door grootschalige dunningen, verwijderen laanbomen, verkeer e.d.
Baardvleermuis	Kleinschalig agrarisch landschap	Zomerverblijf													Verstoring van gebouwen, spouwmuren, boomholten.
		Winterverblijf													Verstoring van onderaardse ruimten zoals bunkers, grotten, groeven, kelders.
		Jacht/vliegroute													Verstoring door grootschalige dunningen, verwijderen laanbomen e.d.
Gewone dwergvleermuis	Half open landschap, stedelijk gebied	Zomerverblijf													Verstoring van gebouwen, spouwmuren, daklijsten.
		Winterverblijf													Verstoring van gebouwen, spouwmuren, daklijsten, holle muren, groeven.
		Paartijd/voortplanting													Verstoring van gebouwen, spouwmuren, daklijsten.
Gewone of Bruine grootvleermuis	Halfopen bomenrijk landschap, parken	Zomerverblijf													Verstoring van gebouwen, kerkzolders, boomholten.
		Winterverblijf													Verstoring van bunkers, grotten, groeven, kelders.
Kleine dwergvleermuis	Gesloten en half open landschap	Zomerverblijf													Verstoring van gebouwen, spouwmuren, daklijsten.
		Winterverblijf													Verstoring van gebouwen, spouwmuren, daklijsten, holle muren, groeven.
		Jacht/vliegroute													Verstoring van gebouwen, spouwmuren, daklijsten.
		Paartijd/voortplanting													Verstoring van gebouwen, spouwmuren, daklijsten.

Oplegnota soortenbescherming in de Omgevingswet 2025
11 september 2025 Versie 1.0 Definitief

Bijlage 8 Relevante wettelijke bepalingen en begrippen

De Ow en de daarbij behorende AMvB en ministeriële regelingen vormen het wettelijk kader voor de bescherming van inheemse soorten planten en dieren. In deze paragraaf worden kort de bepalingen uit de Ow en AMvB besproken die voor de gedragscode van belang zijn m.b.t. zorgvuldig handelen en inventariseren, dan wel voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor ruimtelijke ingrepen die buiten het inzetbereik van de gedragscode vallen. De volledige tekst van de Omgevingswet en relevante besluiten en regelingen zijn te vinden op de website <http://wetten.overheid.nl>.

Omgevingswet

Hoofdstuk 5 De omgevingsvergunning en het projectbesluit

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

ARTIKEL 5.1 (OMGEVINGSVERGUNNINGPLICHTIGE ACTIVITEITEN WET)

art. 5.1 lid 1

Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:

- a) een omgevingsplanactiviteit,
- e) een Natura 2000-activiteit,

tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

art. 5.1 lid 2

Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:

- g) een flora- en fauna-activiteit,

voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

ARTIKEL 5.2 (AFBAKENING VERGUNNINGPLICHT ARTIKEL 5.1)

art. 5.2 lid 1

Bij de aanwijzing van gevallen op grond van artikel 5.1, worden de grenzen van artikel 2.3, derde lid, in acht genomen. Daarbij kunnen voor:

- a) een omgevingsplanactiviteit,
- g) g. een Natura 2000-activiteit,
- h) h. een flora- en fauna-activiteit,

gevallen worden aangewezen waarin, binnen bij die aanwijzing aangegeven grenzen, in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening van de aanwijzing kan worden afgeweken.

art. 5.2 lid 3

Bij de aanwijzing van gevallen op grond van artikel 5.1, eerste en tweede lid, kunnen voor:

- a) een Natura 2000-activiteit,
- b) een flora- en fauna-activiteit,

gevallen worden aangewezen waarin, binnen bij die aanwijzing aangegeven grenzen, bij ministeriële regeling, van de aanwijzing kan worden afgeweken.

art. 5.2 lid 4

Bij de aanwijzing van gevallen op grond van artikel 5.1, eerste en tweede lid, kunnen voor:

- a) een Natura 2000-activiteit,
- b) een flora- en fauna-activiteit,

gevallen worden aangewezen waarin, binnen bij die aanwijzing aangegeven grenzen, in een programma van de aanwijzing kan worden afgeweken.

art. 5.2 lid 5

Op grond van artikel 5.1, worden in ieder geval gevallen aangewezen ter uitvoering van: a) de habitatrichtlijn,

- a. habitatrichtlijn,
- m. het verdrag van Bern,

- n. het verdrag van Bonn,
- p. de vogelrichtlijn.

Hoofdstuk 16 Procedures

AFDELING 16.1 ELEKTRONISCH VERKEER EN GEBRUIK VAN GEGEVENS EN METHODEN

§ 16.1.2 Gebruik van gegevens en methoden

ARTIKEL 16.5 (HOUDBAARHEID ONDERZOEKSgegevens)

art. 16.5 lid 1

Bij het nemen van een besluit op grond van deze wet kan in ieder geval gebruik worden gemaakt van rapporten met gegevens, onderzoeken of inventarisaties die bij het ontwerpbesluit of, bij het ontbreken daarvan, bij de aanvraag zijn gebruikt en die bij de vaststelling van het besluit niet ouder zijn dan twee jaar.

art. 16.5 lid 2

Bij het nemen van besluit op grond van deze wet kan ook gebruik worden gemaakt van gegevens uit rapporten die bij de vaststelling van het besluit ouder zijn dan twee jaar als wordt onderbouwd dat de gegevens nog actueel zijn.

art. 16.5 lid 3

Het eerste lid is niet van toepassing op besluiten die betrekking hebben op een Natura 2000activiteit of flora- en fauna-activiteit.

Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

Hoofdstuk 2 specifieke taken

AFDELING 2.3 AFBAKENING VERGUNNINGPLICHTEN

§ 2.3.3 Vergunningvrije gevallen omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken

ARTIKEL 2.29 (VERGUNNINGVRIJE OMGEVINGSPLANACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT BOUWWERKEN)

Onverminderd regels in het omgevingsplan over het in stand houden van een bouwwerk die betrekking hebben op de ernstige ontsiering van het uiterlijk van dat bouwwerk, geldt het verbod, bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit te verrichten, niet voor een omgevingsplanactiviteit voor zover de activiteit betrekking heeft op een van de volgende bouwwerken:

p. een bouwwerk voor een infrastructurele of openbare voorziening, voor zover het gaat om:

4°. ondergrondse buis- en leidingstelsels, met inbegrip van ondergrondse faunapassages en met uitzondering van:

i. een buisleiding als bedoeld in artikel 3.101, eerste lid, aanhef en onder a tot en met e, van het Besluit activiteiten leefomgeving; en

5°. een buisleiding voor warm water of stoom anders dan een buisleiding als bedoeld onder i;.

Hoofdstuk 3 bestaande bouw

AFDELING 3.3 GEZONDHEID

§ 3.3.3 Bescherming tegen ratten en muizen

ARTIKEL 3.80 (OPENINGEN)

art. 3.80 lid 2

In afwijking van het eerste lid is een grotere opening toegestaan voor een nest of een vaste rust- of verblijfplaats voor op grond van afdeling 11.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving beschermde diersoorten.

Hoofdstuk 4 nieuwbouw

AFDELING 4.3 GEZONDHEID

§ 4.3.9 Bescherming tegen ratten en muizen

ARTIKEL 4.144 (OPENINGEN)

Art. 4.144 lid 2

In afwijking van het eerste lid is een grotere opening toegestaan voor een nest of een vaste rust- of verblijfplaats voor op grond van afdeling 11.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving beschermde diersoorten.

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Hoofdstuk 11 activiteiten die de natuur betreffen

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

ARTIKEL 11.22 (ACTIVITEITEN)

art. 11.22 lid 1

Deze afdeling gaat over:

- a) flora- en fauna-activiteiten, waarover regels zijn gesteld in de paragrafen 11.2.2 tot en met 11.2.5;
- b) het handelen volgens een faunabeheerplan, waarover regels zijn gesteld in paragraaf 11.2.6;
- c) de uitoefening van de jacht, waarover regels zijn gesteld in paragraaf 11.2.7;
- d) het gebruik en het onder zich hebben van middelen of installaties en het toepassen van methodes om dieren te vangen of te doden, waaronder het verrichten van een jachtgeweeractiviteit en een valkeniersactiviteit, en het verhandelen en het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen van middelen of installaties om dieren te vangen of te doden, waarover regels zijn gesteld in paragraaf 11.2.8;
- e) het verhandelen, het om een andere reden dan verkoop onder zich hebben en het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen van dieren, planten of producten daarvan, waarover regels zijn gesteld in paragraaf 11.2.9;
- f) activiteiten die de introductie of verspreiding van invasieve uitheemse soorten tot gevolg hebben of kunnen hebben, waarover regels zijn gesteld in paragraaf 11.2.10; en
- g) het vangen, doden en verwerken van walvissen, waarover regels zijn gesteld in paragraaf 11.2.11.

ARTIKEL 11.23 (OOGMERKEN)

art. 11.23 lid 1

De regels in de paragrafen 11.2.2 tot en met 11.2.5 over flora- en fauna-activiteiten zijn gesteld met het oog op de natuurbescherming.

ARTIKEL 11.24 (BEVOEGD GEZAG GEDEPUTEERDE STATEN)

Tenzij in artikel 11.26 anders is bepaald, zijn gedeputeerde staten van de provincie waarbinnen de activiteit geheel of in hoofdzaak wordt verricht het bevoegd gezag:

- a) dat een maatwerkvoorschrift kan stellen; of
- b) dat beslist op een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen.

ARTIKEL 11.25 (BEVOEGD GEZAG MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit)

Voor een flora- en fauna-activiteit van nationaal belang als bedoeld in artikel 4.12 van het Omgevingsbesluit is Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het bevoegd gezag:

- a) dat een maatwerkvoorschrift kan stellen;
 - b) dat beslist op een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen.
1. Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is ook het bevoegd gezag dat een maatwerkvoorschrift kan stellen of dat beslist op een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen voor:
- a) een valkeniersactiviteit;
 - b) het verhandelen, het om een andere reden dan verkoop onder zich hebben of het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen van dieren, planten en producten, voor zover het niet een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.39, 11.40 of 11.48 is; en
 - c) activiteiten die de introductie of verspreiding van invasieve uitheemse soorten tot gevolg hebben of kunnen hebben.

ARTIKEL 11.26 (NORMADRESSAAT)

Aan deze afdeling wordt voldaan door degene die de activiteit verricht. Diegene draagt zorg voor de naleving van de regels over de activiteit.

ARTIKEL 11.27 (SPECIFIEKE ZORGPLICHT)

art. 11.27 lid 1

Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.23, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.24, is verplicht:

- a) alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c) als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd

art. 11.27 lid 2

Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

- a) voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1°) van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de vogelrichtlijn;
 - 2°) van nature in Nederland in het wild levende dier- en plantensoorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V van de habitatrichtlijn;
 - 3°) dier- of plantensoorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vierde lid, onder a, onder 3° van de wet; en
 - 4°) voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
- b) als deze aanwijzingen er zijn: vastgesteld wordt of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- c) als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: nagegaan wordt welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- d) alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e) tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f) het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

ARTIKEL 11.28 (VOORKOMEN ONNODIG LIJDEN VAN DIEREN)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

ARTIKEL 11.29 (MAATWERKREGELS)

art. 11.29 lid 1

Een maatwerkregel kan in de omgevingsverordening worden gesteld over de artikelen 11.28, 11.35 en 11.36 en de paragrafen 11.2.6 en 11.2.8 tot en met 11.2.10.

art. 11.29 lid 2

Met een maatwerkregel kan worden afgeweken van de artikelen 11.35 en 11.36 en de paragrafen 11.2.6 en 11.2.8 tot en met 11.2.10, tenzij anders is bepaald.

art. 11.29 lid 2

Een maatwerkregel kan worden gesteld met het oog op de belangen, bedoeld in artikel 11.24.

ARTIKEL 11.30 (AFBAKENING MOGELIJKHEID MAATWERKREGELS)

Een maatwerkregel wordt niet gesteld over een activiteit waarvoor Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een bevoegdheid als bedoeld in artikel 11.25 heeft.

ARTIKEL 11.31 (MAATWERKVOORSCHRIFTEN)

art. 11.31 lid 1

Een maatwerkvoorschrift kan worden gesteld, of een vergunningvoorschrift als bedoeld in artikel 4.5 van de wet kan aan een omgevingsvergunning als bedoeld in deze afdeling worden verbonden, over de artikelen 11.28, 11.35 en 11.36 en de paragrafen 11.2.6 en 11.2.8 tot en met 11.2.10.

art. 11.31 lid 2

Met een maatwerkvoorschrift of een vergunningvoorschrift kan worden afgeweken van de artikelen 11.35 en 11.36 en de paragrafen 11.2.6 en 11.2.8 tot en met 11.2.10, tenzij anders is bepaald.

art. 11.31 lid 3

Een maatwerkvoorschrift wordt niet gesteld als over dat onderwerp een voorschrift aan een omgevingsvergunning als bedoeld in deze afdeling kan worden verbonden.

art. 11.31 lid 4

Op het stellen van een maatwerkvoorschrift over een flora- en fauna-activiteit zijn de beoordelingsregels en de bepalingen over vergunningvoorschriften in de artikelen 8.74h tot en met 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL 11.32 (ALGEMENE GEGEVENS BIJ HET VERSTREKKEN VAN GEGEVENS EN BESCHEIDEN)

Als gegevens en bescheiden worden verstrekt aan het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 11.24 of 11.25, worden die ondertekend en voorzien van:

- a) de aanduiding van de activiteit;
- b) de naam en het adres van degene die de activiteit verricht;
- c) het adres, of de kadastrale aanduiding of coördinaten van de locatie waarop de activiteit wordt verricht; en
- d) de dagtekening.

ARTIKEL 11.33 (GEGEVENS BIJ WIJZIGEN ALGEMENE GEGEVENS)

art. 11.33 lid 1

Voordat de naam of het adres, of de kadastrale aanduiding of coördinaten van de locatie, bedoeld in artikel 11.32, wijzigen, worden de daardoor gewijzigde gegevens verstrekt aan het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 11.24 of 11.25.

art. 11.33 lid 2

Ten minste vier weken voordat de activiteit door een ander zal gaan worden verricht, worden de daardoor gewijzigde gegevens verstrekt aan het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 11.24 of 11.25.

ARTIKEL 11.34 (INFORMEREN OVER EEN ONGEWOON VOORVAL)

Het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 11.24 of 11.25, wordt onverwijld geïnformeerd over een ongewoon voorval.

ARTIKEL 11.35 (GEGEVENS EN BESCHEIDEN BIJ EEN ONGEWOON VOORVAL)

Zodra de volgende gegevens en bescheiden bekend zijn, worden ze verstrekt aan het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 11.24 of 11.25:

- a) informatie over de oorzaken van het ongewoon voorval en de omstandigheden waaronder het ongewoon voorval zich heeft voorgedaan;
- b) gegevens die nodig zijn om de aard en de ernst van de gevolgen voor de fysieke leefomgeving te kunnen inschatten; en
- c) informatie over de maatregelen die zijn genomen of worden overwogen om de nadelige gevolgen van het ongewoon voorval te voorkomen als bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de wet.

ARTIKEL 11.36 (AFBAKENING MOGELIJKHEID MAATWERKVOORSCHRIFT)

Met een maatwerkvoorschrift worden de artikelen 11.34 en 11.35 niet versoepeld.

§ 11.2.2 Flora- en fauna activiteiten: omgevingsvergunning soorten vogelrichtlijn

ARTIKEL 11.37 (AANWIJZING VERGUNNINGPLICHTIGE GEVALLEN SOORTEN VOGELRICHTLIJN: SCHADELIJKE HANDELINGEN)

art. 11.37 lid 1

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a) het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
- b) het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van die vogels, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- c) het rapen en onder zich hebben van eieren van die vogels; of
- d) het opzettelijk storen van die vogels.

art. 11.37 lid 2

Het verbod geldt niet als:

- a) het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
- b) de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn en artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

art. 11.37 lid 3

Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

ARTIKEL 11.41 (AANWIJZING VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN SOORTEN VOGELRICHTLIJN IN PROGRAMMA)

art. 11.41 lid 1

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt niet voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.38 of 11.40 in gevallen aangewezen in een programma.

art. 11.41 lid 1

Het programma:

- a) heeft geheel of ook betrekking op de inrichting, het beheer of het gebruik van een Natura 2000-gebied en bevat maatregelen om de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied te bereiken; of
- b) heeft tot doel, ook met het oog op een evenwichtige en duurzame economische ontwikkeling:
 - 1°) de belasting van natuurwaarden van Natura 2000-gebieden door bepaalde schadelijke factoren te verminderen en de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken; of
 - 2°) het beheer, de bescherming, het behoud of het herstel van de van nature in Nederland in het wild voorkomende soorten dieren of planten of de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats of habitats van soorten of het verbeteren van de staat van instandhouding van die soorten; en
- c) wordt vastgesteld door of gezamenlijk met het bestuursorgaan dat, als geen toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, bevoegd is te beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen voor de betrokken flora- en fauna-activiteiten.

ARTIKEL 11.42 (AANWIJZING VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN SOORTEN VOGELRICHTLIJN IN OMGEVINGS-VERORDENING)

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt in gevallen aangewezen in een omgevingsverordening niet voor:

- a) een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in de artikelen 11.38, eerste lid, en 11.40, eerste lid, met betrekking tot vogels van bij de omgevingsverordening aangewezen soorten, of hun nesten, rustplaatsen of eieren; of
- b) een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.41, met betrekking tot bij de omgevingsverordening aangewezen middelen, installaties, methoden of vervoermiddelen.

ARTIKEL 11.44 (BEGRENZING AANWIJZING VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN SOORTEN VOGELRICHTLIJN)

art. 11.44 lid 1

Een flora- en fauna-activiteit wordt in een programma, een omgevingsverordening of een ministeriële regeling op grond van artikel 11.41, 11.42 of 11.43 alleen als vergunningvrij geval aangewezen als de activiteit voldoet aan artikel 8.74h, eerste lid, onder a, b en c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

art. 11.44 lid 2

Op grond van artikel 11.42 of 11.43 wordt in een omgevingsverordening of een ministeriële regeling het bestrijden door de grondgebruiker van schadeveroorzakende vogels alleen als vergunningvrij geval aangewezen als:

- a) het bestrijden voldoet aan artikel 8.74j, eerste lid, onder a en c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving;
- b) het bestrijden gebeurt op door de grondgebruiker gebruikte gronden, of in of aan door hem gebruikte opstallen, om schade die in het lopende of daarop volgende jaar dreigt op te treden op die gronden, in of aan die opstallen, of in het omringende gebied te voorkomen;
- c) deze schade wordt veroorzaakt door vogels van in de omgevingsverordening of ministeriële regeling genoemde soorten en is aan te merken als:
 - 1°) belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij, of wateren, of
 - 2°) schade aan flora of fauna; en
- d) voor zover het artikel 11.42 betreft, de in de omgevingsverordening genoemde vogelsoorten:
 - 1°) niet in hun voortbestaan worden bedreigd en niet het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd;
 - 2°) in de provincie schade veroorzaken; en
 - 3°) niet overeenkomen met de in artikel 11.44, tweede lid, onder b, genoemde soorten.

art. 11.44 lid 3

Op grond van artikel 11.42 wordt in een omgevingsverordening het bestrijden door gemeenten van overlast veroorzakende vogels alleen als vergunningvrij geval aangewezen als het bestrijden:

- a) voldoet aan artikel 8.74j, eerste lid, onder a en c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving;
- b) plaatsvindt binnen de bebouwde kom;
- c) plaatsvindt in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of de veiligheid van het luchtverkeer; en
- d) betrekking heeft op in de omgevingsverordening genoemde vogelsoorten die:
 - 1°) niet in hun voortbestaan worden bedreigd en niet het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd; en
 - 2°) in de provincie overlast veroorzaken.

art. 11.44 lid 4

In een omgevingsverordening of een ministeriële regeling waarin vergunningvrije gevallen worden aangewezen die betrekking hebben op het vangen of doden van vogels wordt in ieder geval bepaald:

- a) welke van de middelen, installaties of methoden, bedoeld in de artikelen 8.74p en 8.74q van het Besluit kwaliteit leefomgeving, voor het vangen of doden zijn toegestaan, waarbij alleen middelen, installaties en methoden worden toegestaan die nadelige gevolgen voor het welzijn van dieren voorkomen of, als dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk beperken, waarbij het doden van dieren zoveel mogelijk vermeden wordt;
- b) voor welke tijd en plaats de aanwijzing geldt;
- c) voor welke soorten vogels, of voor de nesten, rustplaatsen of eieren van welke soorten vogels, de aanwijzing geldt; en
- d) op welke wijze het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

art. 11.44 lid 5

Een aanwijzing van vergunningvrije gevallen als bedoeld in het tweede lid geldt ook voor het bestrijden van schadeveroorzakende dieren door de persoon of wildbeheereenheid die daarvoor een door de grondgebruiker verleende schriftelijke en gedagtekende toestemming heeft.

art. 11.44 lid 6

De beperking van de omvang van populaties van in het wild levende dieren wordt niet als vergunningvrij aangewezen.

ARTIKEL 11.45 (AANWIJZING VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN SOORTEN VOGELRICHTLIJN OP BASIS VAN AANGEWEEZEN GEDRAGSCODE)

art. 11.45 lid 1

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt in bij ministeriële regeling aangewezen gevallen niet voor flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in de artikelen 11.37, eerste lid, of 11.39, eerste lid, die in een bij die regeling aangewezen gedragscode worden beschreven en die:

- a) aantoonbaar worden uitgevoerd in overeenstemming met de gedragscode; en
- b) plaatsvinden in het kader van:
 - 1°) het bestendig beheer of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - 2°) een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw,
 - 3°) een bestendig gebruik; of
 - 4°) ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

art. 11.45 lid 2

Een gedragscode wordt bij ministeriële regeling alleen aangewezen, als :

- a) de daarin beschreven activiteiten voldoen aan artikel 8.74j, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving; en
- b) daarin een wijze van verrichten van activiteiten is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit afdoende is gewaarborgd dat:
 - 1°. geen benutting of economisch gewin plaatsvindt van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn; en
 - 2°. de activiteiten met betrekking tot die vogels zorgvuldig worden verricht.

art. 11.45 lid 3

Activiteiten worden in elk geval zorgvuldig verricht als:

- a) daarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten waartoe de vogels behoren; en
- b) in redelijkheid alles wordt gedaan of nagelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:
 - 1°) de vogels worden gedood;
 - 2°) nesten van de vogels worden vernield, beschadigd of weggenomen, of rustplaatsen van vogels worden vernield; en
 - 3°) eieren van de vogels worden vernield.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

ARTIKEL 11.46 (AANWIJZING VERGUNNINGPLICHTIGE GEVALLEN SOORTEN HABITATRICHTLIJN: SCHADELIJKE HANDELINGEN)

art. 11.46 lid 1

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a) het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b) het opzettelijk verstoren van die dieren;
- c) het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van die dieren;
- d) het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van die dieren; en
- e) het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

art. 11.46 lid 2

Het verbod geldt niet als:

- a) het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- b) de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn en artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

art. 11.46 lid 3

Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

ARTIKEL 11.49 (AANWIJZING VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN SOORTEN HABITATRICHTLIJN IN PROGRAMMA)

art. 11.49 lid 1

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten geldt niet voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in de artikelen 11.46 en 11.47 in gevallen aangewezen in een programma.

art. 11.49 lid 2

Het programma:

- a) heeft geheel of ook betrekking op de inrichting, het beheer of het gebruik van een Natura 2000-gebied en bevat maatregelen om de - van dat gebied te bereiken; of
- b) heeft tot doel, ook met het oog op een evenwichtige en duurzame economische ontwikkeling:
 - 1°. de belasting van natuurwaarden van Natura 2000-gebieden door bepaalde schadelijke factoren te verminderen en de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken; of
 - 2°. het beheer, de bescherming, het behoud of het herstel van de van nature in Nederland in het wild voorkomende soorten dieren of planten of de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats of habitats van soorten of het verbeteren van de staat van instandhouding van die soorten; en
- c) wordt vastgesteld door of gezamenlijk met het bestuursorgaan dat, als geen toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, bevoegd is te beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen voor de betrokken flora- en fauna-activiteiten.

ARTIKEL 11.50 (AANWIJZING VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN SOORTEN HABITATRICHTLIJN IN OMGEVINGSVERORDENING)

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten geldt niet voor een flora- en fauna-activiteit in gevallen aangewezen in een omgevingsverordening:

- a) als bedoeld in de artikelen 11.46, eerste lid, en 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, voor dieren of planten van bij de omgevingsverordening aangewezen soorten, of met betrekking tot

voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van bij de omgevingsverordening aangewezen soorten; of

- b) als bedoeld in artikel 11.48, met betrekking tot bij de omgevingsverordening aangewezen middelen.

ARTIKEL 11.52 (BEGRENZING AANWIJZING VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN SOORTEN HABITATRICHTLIJN)

art. 11.52 lid 1

Een flora- en fauna-activiteit wordt in een programma, een omgevingsverordening of een ministeriële regeling op grond van artikel 11.49, 11.50 of 11.51 alleen als vergunningvrij geval aangewezen als de activiteit voldoet aan artikel 8.74k, eerste lid, onder a, b en c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

art. 11.52 lid 2

Op grond van artikel 11.50 wordt in een omgevingsverordening het bestrijden door de grondgebruiker van schadeveroorzakende dieren alleen als vergunningvrij aangewezen als:

- a) het bestrijden voldoet aan artikel 8.74k, eerste lid, onder a en c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving;
- b) het bestrijden gebeurt op door de grondgebruiker gebruikte gronden, of in of aan door hem gebruikte opstallen, om schade die in het lopende of daarop volgende jaar dreigt op te treden in of aan die opstallen, of in het omringende gebied te voorkomen;
- c) deze schade wordt veroorzaakt door dieren van in de omgevingsverordening of ministeriële regeling genoemde soorten en is aan te merken als:
 1. 1° schade aan de wilde flora of fauna, of natuurlijke habitats; of
 - 2° ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom; en
- d) de in de omgevingsverordening of ministeriële regeling genoemde diersoorten:
 2. 1° niet in hun voortbestaan worden bedreigd of dat gevaar lopen; en
 3. 2° in de provincie schade veroorzaken.

art. 11.52 lid 3

Op grond van artikel 11.50 wordt in een omgevingsverordening het bestrijden door gemeenten van overlast veroorzakende dieren alleen als vergunningvrij aangewezen als het bestrijden:

- a) voldoet aan artikel 8.74k, eerste lid, onder a en c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving;
- b) plaatsvindt binnen de bebouwde kom;
- c) plaatsvindt in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang; en
- d) betrekking heeft op in de omgevingsverordening genoemde diersoorten die:
 4. 1° niet in hun voortbestaan worden bedreigd of dat gevaar lopen; en
 5. 2° in de provincie overlast veroorzaken.

art. 11.52 lid 4

In een omgevingsverordening of een ministeriële regeling waarin vergunningvrije gevallen worden aangewezen die betrekking hebben op het vangen of doden van dieren, wordt in ieder geval bepaald welke middelen voor het vangen of doden zijn toegestaan en worden alleen middelen toegestaan die nadelige gevolgen voor het welzijn van dieren voorkomen of, als dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk beperken, waarbij het doden van dieren zoveel mogelijk vermeden wordt.

art. 11.52 lid 5

Een aanwijzing van vergunningvrije gevallen als bedoeld in het tweede lid geldt ook voor het bestrijden van schadeveroorzakende dieren door de persoon of wildbeheereenheid die daarvoor een door de grondgebruiker verleende schriftelijke en gedagtekende toestemming heeft.

art. 11.52 lid 6

De beperking van de omvang van populaties van in het wild levende dieren wordt niet als vergunningvrij aangewezen.

ARTIKEL 11.53 (VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN SOORTEN HABITATRICHTLIJN OP BASIS VAN AANGEWZEN GEDRAGSCODE)

art. 11.53 lid 1

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt in bij ministeriële regeling aangewezen gevallen niet voor flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in de artikelen 11.46 en 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, die in een bij die regeling aangewezen gedragscode worden beschreven en die:

- a) aantoonbaar worden uitgevoerd in overeenstemming met die gedragscode; en
- b) plaatsvinden in het kader van:
 - 1°) het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - 2°) een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
 - 3°) een bestendig gebruik; of
 - 4°) ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

art. 11.53 lid 2

Een gedragscode wordt bij ministeriële regeling alleen aangewezen, als:

- a) de daarin beschreven activiteiten voldoen aan artikel 8.74k, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving; en
- b) daarin een wijze van verrichting van activiteiten is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit afdoende is gewaarborgd dat:
 - 1°) geen benutting of economisch gewin plaatsvindt van dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern, of bijlage I bij het verdrag van Bern, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn, en van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern; en
 - 2°) de activiteiten met betrekking tot die dieren en planten zorgvuldig worden verricht.

art. 11.53 lid 3

Activiteiten worden in elk geval zorgvuldig verricht als:

- a) daarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten waartoe de dieren of de planten behoren; en
- b) in redelijkheid alles wordt gedaan of nagelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:
 - 1°) de dieren worden gedood;
 - 2°) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de dieren worden beschadigd of vernield;
 - 3°) eieren van de dieren worden vernield; en
 - 4°) de planten worden geplukt, afgesneden, onworteld of vernield.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

ARTIKEL 11.54 (AANWIJZING VERGUNNINGPLICHTIGE GEVALLEN ANDERE SOORTEN: SCHADELIJKE HANDELINGEN)

art. 11.54 lid 1

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten geldt voor:

- a) het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b) het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van die dieren als bedoeld onder a; en
- c) het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

art. 11.54 lid 2

Het verbod geldt niet als:

- a) het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b) het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c) de activiteit deel uitmaakt van:

- 1°) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn en artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- 2°) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

ARTIKEL 11.55 (AANWIJZING VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN ANDERE SOORTEN IN PROGRAMMA)

art. 11.55 lid 1

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt niet voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.54 in gevallen aangewezen in een programma.

art. 11.55 lid 2

Het programma:

- a) heeft geheel of ook betrekking op de inrichting, het beheer of het gebruik van een Natura 2000-gebied en bevat maatregelen om de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied te bereiken; of
- b) heeft tot doel, ook met het oog op een evenwichtige en duurzame economische ontwikkeling:
 - 1°) de belasting van natuurwaarden van Natura 2000-gebieden door bepaalde schadelijke factoren te verminderen en de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken; of
 - 2°) het beheer, de bescherming, het behoud of het herstel van de van nature in Nederland in het wild voorkomende soorten dieren of planten of de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats of habitats van soorten of het verbeteren van de staat van instandhouding van die soorten; en
- c) wordt vastgesteld door of gezamenlijk met het bestuursorgaan dat, als geen toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, bevoegd is te beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen voor de betrokken flora- en fauna-activiteiten.

ARTIKEL 11.56 (AANWIJZING VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN ANDERE SOORTEN IN OMGEVINGSVERORDENING)

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt niet voor in een omgevingsverordening aangewezen gevallen voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.54, met betrekking tot dieren of planten van bij de omgevingsverordening aangewezen soorten, of met betrekking tot voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van bij de omgevingsverordening aangewezen soorten.

ARTIKEL 11.58 (BEGRENZING AANWIJZING VERGUNNINGVRIJE FLORA-EN FAUNA-ACTIVITEITEN ANDERE SOORTEN)

art. 11.58 lid 1

Een flora- en fauna-activiteit wordt in een programma, een omgevingsverordening, of een ministeriële regeling op grond van artikel 11.55, 11.56, of 11.57 alleen als vergunningvrij geval aangewezen als de activiteit voldoet aan artikel 8.74l, eerste lid, onder a, b en c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

art. 11.58 lid 2

Op grond van de artikelen 11.56 en 11.57 wordt in een omgevingsverordening of een ministeriële regeling het bestrijden door de grondgebruiker van schadeveroorzakende dieren alleen als vergunningvrij aangewezen als:

- a) het bestrijden voldoet aan artikel 8.74l, eerste lid, onder a en c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving;
- b) het bestrijden gebeurt op door de grondgebruiker gebruikte gronden, of in of aan door hem gebruikte opstallen, om schade die in het lopende of daarop volgende jaar dreigt op te treden op deze gronden, in of aan deze opstallen, of in het omringende gebied te voorkomen;
- c) deze schade wordt veroorzaakt door dieren van in de omgevingsverordening of ministeriële regeling genoemde soorten en behoort tot in de omgevingsverordening of ministeriële regeling omschreven categorieën van schade; en

- d) voor zover het artikel 11.56 betreft, de in de omgevingsverordening genoemde diersoorten:
- 1°) niet in hun voortbestaan worden bedreigd of dat gevaar lopen;
 - 2°) in de provincie schade veroorzaken; en
 - 3°) niet overeenkomen met de in artikel 11.57, onder b, genoemde soorten.

art. 11.58 lid 3

Op grond van artikel 11.56 wordt in een omgevingsverordening het bestrijden door gemeenten van overlast veroorzakende dieren alleen als vergunningvrij geval aangewezen als het bestrijden:

- a) voldoet aan artikel 8.74I, eerste lid, onder a en c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving;
- b) plaatsvindt binnen de bebouwde kom;
- c) plaatsvindt in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid, of om een bij de omgevingsverordening of ministeriële regeling omschreven ander algemeen belang; en
- d) betrekking heeft op in de omgevingsverordening genoemde diersoorten die:
 - 6. 1°) niet in hun voortbestaan worden bedreigd of dat gevaar lopen; en
 - 7. 2°) in de provincie overlast veroorzaken.

art. 11.58 lid 4

In een omgevingsverordening of een ministeriële regeling waarin vergunningvrije gevallen worden aangewezen die betrekking hebben op het doden of vangen van dieren, wordt in ieder geval bepaald welke middelen daarvoor zijn toegestaan, waarbij alleen middelen worden toegestaan die nadelige gevolgen voor het welzijn van dieren voorkomen of, als dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk beperken, waarbij het doden van dieren zoveel mogelijk vermeden wordt.

art. 11.58 lid 5

In een omgevingsverordening of een ministeriële regeling waarin vergunningvrije gevallen worden aangewezen die betrekking hebben op het doden of vangen van wilde zwijnen, reeën, damherten of edelherten wordt bepaald:

- a) dat dit niet door middel van drijven plaatsvindt; en
- b) of en onder welke voorwaarden een methode is toegestaan, waarbij één persoon wilde zwijnen opzettelijk verontrust met het oogmerk deze dieren binnen het schootsveld van één geweerdrager te drijven, opdat deze de dieren kan doden, en waarbij geen hond wordt ingezet.

art. 11.58 lid 6

Een aanwijzing als bedoeld in het tweede lid geldt ook voor het bestrijden van schadeveroorzakende dieren door de persoon of wildbeheereenheid die daarvoor een door de grondgebruiker verleende schriftelijke en gedagtekende toestemming heeft.

art. 11.58 lid 7

De beperking van de omvang van populaties van in het wild levende dieren wordt niet aangewezen als vergunningvrij geval.

ARTIKEL 11.59 (VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN ANDERE SOORTEN OP BASIS VAN AANGEWZEN GEDRAGSCODE)

art. 11.59 lid 1

Het verbod, bedoeld in artikel 11.54, geldt niet voor bij ministeriële regeling aangewezen gevallen van activiteiten die in een bij die regeling aangewezen gedragscode worden beschreven en die :

- a) aantoonbaar worden uitgevoerd in overeenstemming met die gedragscode; en
- b) plaatsvinden in het kader van:
 - 1°) het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - 2°) een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
 - 3°) een bestendig gebruik; of
 - 4°) ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

art. 11.59 lid 2

Een gedragscode wordt bij ministeriële regeling alleen aangewezen als:

- a) de daarin beschreven activiteiten voldoen aan artikel 8.74I, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving; en
- b) een wijze van verrichting van activiteiten is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit afdoende is gewaarborgd dat:

- 1°) geen benutting of economisch gewin van dieren en planten van de soorten, genoemd in bijlage IX, die zich bevinden in hun natuurlijke verspreidingsgebied plaatsvindt; en
- 2°) de activiteiten met betrekking tot die dieren en planten zorgvuldig worden verricht.

art. 11.59 lid 3

Activiteiten worden in elk geval zorgvuldig verricht als:

- a) daarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten, genoemd in bijlage IX, die zich bevinden in hun natuurlijke verspreidingsgebied, waartoe de dieren of planten behoren; en
- b) in redelijkheid alles wordt gedaan of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:
 - 1°) die dieren worden gedood;
 - 2°) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van die dieren worden beschadigd of vernield;
 - 3°) eieren van die dieren worden vernield; of
 - 4°) die planten worden geplukt, afgesneden, ontworteld of vernield.

Bijlage IX bij artikel 11.55 van dit besluit (andere beschermde dier- en plantensoorten)

Onderdeel A

Zoogdieren

Aardmuis
Boommarter
Bosmuis
Bunzing
Damhert
Das
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Edelhert
Eekhoorn
Egel
Eikelmuis
Gewone bosspitsmuis
Gewone zeehond
Grote bosmuis
Grijze zeehond
Haas
Hermelijn
Huisspitsmuis
Konijn
Molmuis
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Steenmarter
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Veldspitsmuis
Vos
Waterspitsmuis
Wezel
Wild zwijn
Woelrat

Amfibieën

Alpenwatersalamander
Bruine kikker

Libellen

Beekrombout
Bosbeekjuffer

Gewone pad
Kleine watersalamander
Meerkikker
Middelste groene kikker
Vinpootsalamander
Vuursalamander

Reptielen

Adder
Hazelworm
Levendbarende hagedis
Ringslang

Vissen en kreeften

Beekdonderpad
Beekprik
Elrits
Europese rivierkreeft
Gestippelde alver
Grote modderkruiper
Kwabaal

Dagvlinders¹⁹

Aardbeivlinder
Bosparelmoervlinder
Bruin dikkopje
Bruine eikenpage
Duinparelmoervlinder
Gentiaanblauwtje
Grote parelmoervlinder
Grote vos
Grote weerschijnvlinder
Iepenpage
Kleine heivlinder
Kleine ijsvogelvlinder
Kommavlinder
Sleedoornpage
Spiegeldikkopje
Veenbesblauwtje
Veenbesparelmoervlinder
Veenhooibeestje
Veldparelmoervlinder
Zilveren maan

¹⁹ De lijst van andere beschermde soorten is in vergelijking met de Wet natuurbescherming weinig veranderd. De enige wijziging is dat een aantal dagvlindersoorten niet zijn opgenomen in deze lijst, omdat deze al beschermd zijn conform bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit zijn het Donker pimperlblauwtje, Grote vuurvlinder en het Pimperlblauwtje.

Vervolg Libellen

Donkere waterjuffer
Gevlekte glanslibel
Gewone bronlibel
Hoogveenglanslibel
Kempense heidelibel
Speerwaterjuffer

Kevers

Vliegend hert

Onderdeel B

Akkerboterbloem
Akkerdoornzaad
Akkerogentroost
Beklierde ogentroost
Berggamander
Bergnachtorchis
Blaasvaren
Blauw guichelheil
Bokkenorchis
Bosboterbloem
Bosdravik
Brave hendrik
Brede wolfsmelk
Breed wollegras
Bruinrode wespenorchis
Dennenorchis
Dreps
Echte gamander
Franjementiaan
Geelgroene wespenorchis
Geplooid vrouwenmantel
Getande veldsla
Gevlekt zonneroosje
Glad biggenkruid
Gladde zegge
Groene nachtorchis
Groensteel
Groot spiegelklokje
Grote bosaardbei
Grote leeuwenklauw
Honingorchis
Kalkboterbloem
Kalketrip
Karthuizeranjer
Karwijselie
Wilde ridderspoor
Wilde weit
Wolfskers

Kleine ereprijs
Kleine Schorseneer
Kleine wolfsmelk
Kluwenklokje
Knollathyrus
Knolspirea
Korensla
Kranskarwij
Kruiptijm
Lange zonnedaauw
Liggende ereprijs
Moerasgamander
Muurbloem
Naakte lathyrus
Naaldenkervel
Pijlscheefkelk
Roggelelie
Rood peperboompje
Rozenkransje
Ruw parelzaad
Scherpkruid
Schubvaren
Schubzegge
Smalle raai
Spits havikskruid
Steenbraam
Stijve wolfsmelk
Stofzaad
Tengere distel
Tengere veldmuur
Trosgamander
Veenbloembies
Vliegenorchis
Vroege ereprijs
Wilde averuit
Zandwolfsmelk
Zinkviooltje
Zweedse kornoelje

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

Hoofdstuk 3 specifieke taken

AFDELING 3.7 BESCHERMING HABITATS EN SOORTEN

§ 3.7.1. Algemeen

ARTIKEL 3.56 (REKENING HOUDEN MET ECONOMISCHE, SOCIALE, CULTURELE EN LOKALE OMSTANDIGHEDEN)

Onverminderd de bij dit besluit voor taken en bevoegdheden op het gebied van de natuurbescherming en het beheer van natuurgebieden gestelde regels, houdt een bestuursorgaan bij de uitoefening daarvan rekening met de economische, sociale en culturele belangen, en met de regionale en lokale bijzonderheden.

ARTIKEL 3.57 (MAATREGELEN VOOR BEHOUD OF HERSTEL HABITATS EN SOORTEN)

art. 3.57 lid 1

Het provinciebestuur draagt zorg voor het treffen van de maatregelen die nodig zijn voor:

- a) de bescherming, de instandhouding of het herstel van biotopen en leefgebieden in voldoende gevarieerdheid voor alle in Nederland van nature in het wild levende vogelsoorten en in het bijzonder de vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en de niet in die bijlage genoemde geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten;
- b) het behoud of het herstel van een gunstige staat van instandhouding van de van nature in Nederland in het wild voorkomende soorten dieren en planten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn, van de in Nederland voorkomende typen natuurlijke habitats, genoemd in bijlage I bij de habitatrichtlijn, en van de in Nederland voorkomende habitats van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn; en
- c) het behoud of het herstel van een gunstige staat van instandhouding van de met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende van nature in Nederland in het wild voorkomende dier- en plantensoorten, genoemd in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vierde lid, onder a, onder 4°, van de wet.

art. 3.57 lid 2

De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, zijn zodanig afgestemd op de maatregelen van de provinciebesturen van de andere provincies, dat tezamen met die maatregelen de doelstellingen voor geheel Nederland kunnen worden bereikt.

Hoofdstuk 4 programma's

AFDELING 4.4 PROGRAMMA'S NATUUR

§ 4.4.4 Programma met vergunningvrije Natura 2000-activiteiten of flora- en fauna-activiteiten

ARTIKEL 4.30 (PROGRAMMA MET VERGUNNINGVRIJE NATURA 2000-ACTIVITEITEN OF FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEITEN)

art. 4.30 lid 1

Een programma dat vergunningvrije Natura 2000-activiteiten aanwijst als bedoeld in artikel 11.18, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voldoet aan de artikelen 11.18, tweede lid, en 11.21 van dat besluit.

art. 4.30 lid 2

Een programma dat vergunningvrije flora- en fauna-activiteiten aanwijst:

- a) als bedoeld in artikel 11.41, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving met betrekking tot vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn, voldoet aan de artikelen 11.41, tweede lid, en 11.44, eerste lid, van dat besluit;
- b) als bedoeld in artikel 11.49, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving met betrekking tot dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn, voldoet aan de artikelen 11.49, tweede lid, en 11.52, eerste lid, van dat besluit;
- c) als bedoeld in artikel 11.55, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving met betrekking tot dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX bij dat besluit, voldoet aan de artikelen 11.55, tweede lid, en 11.58, eerste lid, van dat besluit.

Hoofdstuk 7 omgevingsverordeningen

AFDELING 8.6 OMGEVINGSVERGUNNING NATURA 2000ACTIVITEIT EN FLORA- EN FAUNAACTIVITEIT

§ 8.6.2 Flora- en fauna-activiteiten

ARTIKEL 8.74I (TOEPASSINGSBEREIK EN OOGMERK)

Deze paragraaf is van toepassing op flora- en fauna-activiteiten en is opgenomen met het oog op de natuurbescherming.

ARTIKEL 8.74J (FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT: SOORTEN VOGELRICHTLIJN)

art. 8.74j lid 1

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, 11.38, eerste lid, 11.39, eerste lid, of 11.40 van het Besluit activiteiten leefomgeving, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als:

- a) er geen andere bevredigende oplossing dan het verrichten van de activiteit bestaat;
- b) de activiteit nodig is:
 - 1°) in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°) in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°) ter bescherming van flora en fauna;
 - 5°) voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt; of
 - 6°) om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan; en
- c) de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van deze soort.

art. 8.74j lid 2

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving tot beperking van de omvang van een populatie van vogels worden bij de toepassing van het eerste lid, aanhef en onder b, alleen de belangen, bedoeld in dat onderdeel, onder 1°, 2°, 3° en 4°, in aanmerking genomen.

art. 8.74j lid 3

Een omgevingsvergunning als bedoeld in het tweede lid wordt alleen verleend aan een faunabeheereenheid, tenzij de noodzaak ontbreekt voor het verrichten van de activiteit door tussenkomst van een faunabeheereenheid, in welk geval de omgevingsvergunning ook kan worden verleend aan een wildbeheereenheid of aan anderen.

art. 8.74j lid 4

Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.40, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving die betrekking heeft op het gebruik van motorboten op open zee wordt alleen verleend als is voldaan aan de in bijlage IV, onder b, tweede gedachtestreepje, tweede zin, bij de vogelrichtlijn genoemde voorwaarden.

ARTIKEL 8.74K (BEOORDELINGSREGELS FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT: SOORTEN HABITATRICHTLIJN)

art. 8.74k lid 1

Voor zover een aanvraag een omgevingsvergunning betrekking heeft op een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, 11.47, eerste lid, of 11.48, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt deze alleen verleend als:

- a) er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- b) de activiteit nodig is:
 - 1°) in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°) ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°) in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°) voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°) om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsverordening of ministeriële regeling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de omgevingsverordening of ministeriële regeling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben; en
- c) de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

art. 8.74k lid 2

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving tot beperking van de omvang van een populatie van dieren van soorten als bedoeld in dat lid, worden bij de toepassing van het eerste lid, aanhef en onder b, alleen de belangen, bedoeld in dat onderdeel onder 1°, 2° en 3°, in aanmerking genomen.

art. 8.74k lid 3

Een omgevingsvergunning als bedoeld in het tweede lid wordt alleen verleend aan een faunabeheereenheid, tenzij de noodzaak ontbreekt voor het verrichten van de activiteiten door tussenkomst van een faunabeheereenheid, in welk geval de omgevingsvergunning ook kan worden verleend aan een wildbeheereenheid of aan anderen.

ARTIKEL 8.74L (BEOORDELINGSREGELS FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT: ANDERE SOORTEN)

art. 8.74l lid 1

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als:

- a) er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- b) de activiteit nodig is²⁰:
 - 1°) in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°) ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°) in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

²⁰ Opvallend is dat het wettelijk belang 'bestendig gebruik' ontbreekt.

- 4°) voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°) om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsverordening of ministeriële regeling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de omgevingsverordening of ministeriële regeling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - 6°) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - 7°) Voor het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - 8°) Voor het beperken van de omvang van de populatie van in het wild levende dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - 9°) voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - 10°) in het kader van een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - 11°) in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - 12°) in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; of
 - 13°) in het algemeen belang; en
- c) de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

art. 8.74I lid 2

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving tot beperking van de omvang van een populatie van dieren van soorten als bedoeld in dat lid, worden bij de toepassing van het eerste lid, aanhef en onder b, alleen de belangen, genoemd in dat onderdeel onder 1°, 2°, 3°, 7°, 9° en 13° in aanmerking genomen.

art. 8.74I lid 3

Een omgevingsvergunning als bedoeld in het tweede lid wordt alleen verleend aan een faunabeheereenheid, tenzij de noodzaak ontbreekt voor het verrichten van de activiteiten door tussenkomst van een faunabeheereenheid, in welk geval de omgevingsvergunning ook kan worden verleend aan een wildbeheereenheid of aan anderen.

ARTIKEL 8.74O (VOORSCHRIFT FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT SOORTEN VOGELRICHTLIJN: ALGEMEEN)

art. 8.74o lid 1

Aan een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, 11.38, eerste lid, 11.39, eerste lid, of 11.40 van het Besluit activiteiten leefomgeving worden voorschriften verbonden, die inhouden:

- a) de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden;
- b) de tijd en locatie waarvoor de omgevingsvergunning geldt;
- c) de soorten van vogels, of hun nesten, rustplaatsen of eieren waarvoor de omgevingsvergunning geldt; en
- d) de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

art. 8.74o lid 2

Als de omgevingsvergunning wordt verleend vanwege een belang als bedoeld in artikel 8.74j, eerste lid, onder b, onder 3°, worden alleen middelen voorgeschreven die nadelige gevolgen voor het welzijn van vogels voorkomen of, als dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk beperken.

ARTIKEL 8.103 (SPECIFIEKE GRONDEN INTREKKING OF WIJZIGING OMGEVINGSVERGUNNING VOOR ACTIVITEITEN DIE DE NATUUR BETREFFEN)

art. 8.103 lid 1

Het bevoegd gezag trekt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit, in ieder geval in of wijzigt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit in ieder geval als dat nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Omgevingsregeling (Or)

Hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten geregeld in het besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 4.7 ALGEMENE REGELS DIE DE NATUUR BETREFFEN: FLORA- EN FAUNA_ACTIVITEIT

§ 4.7.3 Flora- en fauna-activiteiten: aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten

ARTIKEL 4.31 (VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN BESTENDIG BEHEER WAARVAN LNV BEVOEGD GEZAG IS)

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet in samenhang met artikel 11.54, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, om zonder omgevingsvergunning in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A, bij het Besluit activiteiten leefomgeving, opzettelijk te doden of te vangen, om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, om de vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B, bij het Besluit activiteiten leefomgeving, opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen geldt niet:

- a) als de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bevoegd is op grond van artikel 4.12 Omgevingsbesluit;
- b) als het gaat om dieren en planten van de soorten aangewezen in bijlage VIIc; en
- c) als het gaat om handelingen in het kader van:
 - 1°. bestendig beheer of onderhoud van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - 2°. bestendig beheer of onderhoud in de landbouw en de bosbouw;
 - 3°. bestendig gebruik; of
 - 4°. de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.

Hoofdstuk 7 gegevens en bescheiden

AFDELING 7.1 OMGEVINGSVERGUNNINGEN

§ 7.2.8a 3 Flora- en fauna-activiteit: vogelrichtlijnsoorten

ARTIKEL 7.197K (FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT: SCHADELIJKE HANDELINGEN VOGELRICHTLIJNSOORTEN)

art. 7.197k lid 1

Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het opzettelijk doden of opzettelijk vangen, opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen of eieren, of het opzettelijk wegnemen van nesten, het rapen en onder zich hebben van eieren of het opzettelijk storen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn, bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, worden per soort de volgende gegevens en bescheiden verstrekt, , bedoeld in artikel 7.197j, eerste lid, onder a tot en met f, verstrekt.

- a) de Nederlandse en wetenschappelijke naam van de vogelsoort waarom het gaat;
- b) de verwachte datum en het verwachte tijdstip van het begin van de activiteit en de verwachte duur ervan, inclusief een onderbouwing en planning van de werkzaamheden die in het kader van de activiteit worden verricht;
- c) de belangrijkste door de aanvrager bestudeerde alternatieven voor de activiteit en een onderbouwing waarom er geen andere bevredigende oplossing is dan het verrichten van de activiteit;
- d) een onderbouwing waarom de activiteit nodig is:

- 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora en fauna;
 - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt; of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- e) een beschrijving van:
- 1°. de locatie en het gebied rondom de locatie waarop de activiteit wordt verricht;
 - 2°. de verspreiding van vogelsoorten en hun functies in en rondom het gebied, bedoeld onder 1°, inclusief het onderzoek dat daarnaar verricht is;
 - 3°. de functies van de nesten of rustplaatsen van vogelsoorten en hoe essentieel deze zijn voor de staat van instandhouding van betreffende soorten;
 - 4°. de wijze waarop de activiteit wordt verricht;
 - 5°. de mitigerende maatregelen die worden getroffen om schade aan de vogelsoort te voorkomen; en
 - 6°. de compenserende maatregelen die worden getroffen om onvermijdelijke schade aan de vogelsoort te herstellen;
 - 7°. een ingetekende topografische kaart met de locatie van de handelingen, de verspreiding van de vogelsoorten en de locatie van de mitigerende en compenserende maatregelen;
- f) de resultaten van een verricht natuurwaardenonderzoek met ten minste de volgende gegevens:
- 1°. een aanduiding van de aan- of afwezigheid van vogelsoorten;
 - 2°. de grootte van de aanwezige populatie vogelsoorten; en
 - 3°. een aanduiding van de gevolgen van de activiteit in het werkgebied op de staat van instandhouding van de aanwezige vogelsoorten;
- g) het natuurwaardenonderzoek:
- 1°. is verricht door een persoon met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring, die beroepshalve ecologisch advies versterkt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van situaties, habitats en soorten;
 - 2°. bevat gegevens die niet ouder zijn dan drie jaar of korter als in de periode tussen het onderzoek en de aanvraag de locatie en het gebied rondom de locatie waarop de activiteit wordt verricht ingrijpend zijn gewijzigd;
 - 3°. beschrijft voor iedere fase van de activiteit ten minste de gevolgen van de daaraan voorafgaande fase en de gevolgen van mitigerende maatregelen als bedoeld onder e, onder 5°, of compenserende maatregelen als bedoeld onder e, onder 6°; en
- h) als de activiteit nodig is voor onderzoek aan of naar vogelsoorten: gegevens over:
- 1°. de achtergrond en de aanleiding van het onderzoek;
 - 2°. de doelstellingen van het onderzoek en de bijbehorende onderzoeksvragen;
 - 3°. de methoden en technieken die worden toegepast om de onderzoeksvragen te beantwoorden en de wijze waarop wordt omgegaan met de vogels;
 - 4°. de beschikbare protocollen, richtlijnen of standaarden die worden toegepast;
 - 5°. de onderzoekshandelingen;
 - 6°. de relatie met eerder verricht onderzoek en de resultaten daarvan;
 - 7°. de samenwerking met andere instituten of onderzoekers;
 - 8°. de wijze waarop de voortgang van het onderzoek wordt gemonitord;
 - 9°. de deskundigheid van de onderzoekers;
 - 10°. de planning van het onderzoek, uitgesplitst naar onderzoeksfases, beslis- en interventiemomenten en werkzaamheden; en
 - 11°. de geraadpleegde literatuur.

art. 7.197k lid 2

Bij een aanvraag als bedoeld in het eerste lid worden ook de volgende gegevens en bescheiden verstrekt: een onderbouwing waarom de activiteit nodig is:

- a) in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- b) in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- c) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- d) ter bescherming van flora en fauna;
- e) voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt; of
- f) om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

art. 7.197k lid 3

Het tweede lid, onder e en f, is niet van toepassing als het gaat om beperking van de omvang van een populatie van vogels.

art. 7.197k lid 4

Als het gaat om beperking van de omvang van een populatie van vogels en het bestrijden van schadeveroorzakende vogels door grondgebruikers van vogels:

- a) is artikel 7.197j, eerste lid, onder d, onder 3°, 5°, 6°, en 7°, onder e en f niet van toepassing; en
- b) wordt een ingetekende topografische kaart met de locatie van de handelingen en de verspreiding van de vogelrichtlijnsoorten verstrekt.

ARTIKEL 7.197O (FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT: SCHADELIJKE HANDELINGEN HABITATRICHTLIJNSOORTEN)

art. 7.197o lid 1

Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden, vangen of verstoren van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn, het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van die dieren, het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van die dieren of het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten, van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, worden per soort de volgende gegevens en bescheiden, bedoeld in artikel 7.197j, eerste lid, onder a tot en met f, verstrekt.

art. 7.197o lid 2

Bij een aanvraag als bedoeld in het eerste lid worden ook de volgende gegevens en bescheiden verstrekt: een onderbouwing waarom de activiteit nodig is:

- a) in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- b) ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- c) in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- d) voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van die soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
- e) om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsverordening of ministeriële regeling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsverordening of ministeriële regeling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

art. 7.197o lid 3

Het tweede lid, onder d en e, is niet van toepassing als het gaat om beperking van de omvang van een populatie van habitatrichtlijnsoorten.

art. 7.197o lid 4

Als het gaat om beperking van de omvang van een populatie van habitatrichtlijnsoorten en het bestrijden van schadeveroorzakende habitatrichtlijnsoorten door grondgebruikers van habitatrichtlijnsoorten:

- a) is artikel 7.197j, eerste lid, onder d, onder 3°, 5°, 6°, en 7°, onder e en f niet van toepassing; en
- b) wordt een ingetekende topografische kaart met de locatie van de handelingen en de verspreiding van de habitatrichtlijnsoorten verstrekt.

ARTIKEL 7.197R (FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT: SCHADELIJKE HANDELINGEN ANDERE SOORTEN)

art. 7.197r lid 1

Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen of kevers, het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van die dieren of het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten, bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, worden per soort de volgende gegevens en bescheiden, bedoeld in artikel in artikel 7.197j, eerste lid, onder a tot en met f, verstrekt.

art. 7.197r lid 2

Bij een aanvraag als bedoeld in het eerste lid worden ook de volgende gegevens en bescheiden verstrekt: een onderbouwing waarom de activiteit nodig is:

- a) in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- b) ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- c) in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- d) voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
- e) om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsverordening of ministeriële regeling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsverordening of ministeriële regeling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- f) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- g) voor het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- h) voor het beperken van de omvang van de populatie van in het wild levende dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- i) voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- j) in het kader van een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- k) in het kader van het bestendig beheer of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- l) in het kader van het bestendig beheer of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; of
- m) in het algemeen belang;

art. 7.197r lid 3

Het tweede lid, onder d, e, f, h, j en k is niet van toepassing als het gaat om beperking van de omvang van een populatie van de soorten als bedoeld in het eerste lid.

art. 7.197r lid 4

Als het gaat om beperking van de omvang van een populatie en het bestrijden van schadeveroorzakende soorten als bedoeld in het eerste lid door grondgebruikers:

- a) is artikel 7.197j, eerste lid, onder d, onder 3°, 5°, 6°, en 7°, onder e en f niet van toepassing; en
- b) wordt een ingetekende topografische kaart met de locatie van de handelingen en de verspreiding van de soorten verstrekt.

Bijlage VIIc bij artikel 4.31 van deze regeling (vergunningvrije gevallen bestendig beheer waarvan LVVN bevoegd gezag is)

Zoogdieren

Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing*	<i>Mustela putorius</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas*	<i>Lepus europeus</i>
Hermelijn*	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn*	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Wezel*	<i>Mustela nivalis</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

Amfibieën

Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>

* Per 1 september 2024 zijn deze soorten van de provinciale vrijstellingslijst Utrecht verwijderd.

Indeling beschermde soorten in EU-beschermingscategorieën;

Naast beschermde soorten ingevolge de VR, HR, Bern Conventie (bijlagen I en II) en Bonn Conventie (bijlage I), voorziet de wet in een categorie 'andere soorten' waarop een minder streng beschermingsregime van toepassing is.

In het geval van door de VR beschermde vogelsoorten kan enkel een beroep worden gedaan op vrijstellingen met gebruikmaking van de gedragscode in de zin van het Bal indien één van de limitatief in art. 9 VR opgesomde gronden kan worden aangevoerd.

Artikel 9 lid 1 sub a t/m c VR

De Lid-Staten mogen, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, om onderstaande redenen afwijken van de artikelen 5, 6, 7 en 8:

- a.
 - in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid,
 - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer,
 - ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren,
 - ter bescherming van flora en fauna,
- b. voor doeleinden in verband met onderzoek en onderwijs, het uitzetten en herinvoeren van soorten en voor de met deze doeleinden samenhangende teelt;
- c. ten einde het vangen, het houden of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

In het geval van door de HRL beschermde soorten kan enkel een beroep worden gedaan op vrijstellingen met gebruik- making van de gedragscode in de zin van de Wnb indien één van de limitatief in art. 16 HRL opgesomde gronden kan worden aangevoerd.

Artikel 16 lid 1 HR

Wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en op voorwaarde dat de afwijking geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, mogen de

Lid-Staten afwijken van het bepaalde in de artikelen 12, 13, 14 en 15, letters a) en b):

- a. in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - b. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom;
 - c. in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - d. ten behoeve van onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie van deze soorten, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten;
 - e. ten einde het onder strikt gecontroleerde omstandig- heden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, door de bevoegde nationale instanties vastgesteld aantal van bepaalde specimen van de in bijlage IV genoemde soorten te vangen, te plukken of in bezit te hebben.
- Voor 'andere' beschermde soorten kan enkel een beroep worden gedaan op vrijstellingen met gebruikmaking van de gedragscode in de zin van de Wnb indien één van de limitatief in art. 3.10 Wnb opgesomde gronden kan worden aangevoerd. Ingevolge art. 3.10 Wnb (zie hiervoor) kunnen bij deze soorten, in aanvulling op de (limitatief opgesomde) gronden in artikel 9 lid 1 sub a t/m c VR, respectievelijk artikel 16 lid 1 HRL, ook andere (nationale) rechtvaardigingsgronden worden aangevoerd.

Bijlage 9 Communicatieplan

Binnen- en buiten de gemeentelijke organisatie dienen diverse personen en organisaties op de hoogte gebracht te worden van de werkwijze zoals die is vastgelegd in de oplegnota.

Communicatie naar de burger:

Met deze oplegnota kan de Gemeente Stichtse Vecht laten zien dat zij bescherming van natuur en milieu hoog in het vaandel heeft staan. Een gevolg van de oplegnota waar burgers direct mee geconfronteerd zullen worden is dat een aantal werkzaamheden in een andere periode uitgevoerd worden. Voorbeelden zijn onder meer het schonen van watergangen en het maaien van ecologisch hooigras. Door deze werkzaamheden enkele weken later uit te voeren vallen deze buiten het broed- en voortplantingsseizoen. Een ander voorbeeld van aanpassen van een werkwijze die een ander beeld oplevert is dat bij schonen en baggeren de oeverzones niet meegenomen zullen worden. Deze oeverzone is ecologisch het meest waardevol maar juist het minst interessant voor de doorstroming.

Door middel van informatieverstrekking op de website van Overheid.nl worden de burgers hierover geïnformeerd.

Communicatie naar andere overheden:

De provincie Utrecht is betrokken bij de samenstelling eerdere nota's t.w. Leidraad soortenbescherming Flora & faunawet en de Leidraad soortenbescherming Wet natuurbescherming. Omdat de Wet natuurbescherming beleidsneutraal in de Ow en AMvB is opgegaan wordt de provincie op de hoogte worden gesteld van de inzet Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025 en de Oplegnota soortenbescherming gemeente Stichtse Vecht 2025. Een digitale versie dan wel een downloadlink zal na vaststelling worden toegezonden.

Het waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en het waterschap Amstel Gooi & Vecht (AGV) worden, als partner en controlerende instantie in waterbeheer, op de hoogte gebracht van de oplegnota.

Communicatie en training van eigen personeel:

Aangezien de gedragscode en de oplegnota uitgaat van vakkundig opdrachtgeverschap, vakkundig toezicht en vakkundige uitvoering is in 2017 aan alle betrokken medewerkers van de gemeente Stichtse Vecht de bij de functie horende cursus Certificering Wnb verzorgd zodat zij in staat zijn de maatregelen in de oranje en rode perioden, beschreven in hoofdstuk 3 en 4 van deze oplegnota met verwijzing naar de gedragscode, juist in te vullen dan wel te beoordelen. (zie § 2.13). Bij openstaande vacature van betreffende functies zal in de sollicitatieprocedure het benodigde certificaat zorgvuldig handelen of zorgvuldig inventariseren m.b.t. (beschermde) flora en fauna een functievereiste zijn dan wel gehaald moeten worden. Sinds 2020 zijn door personele wisselingen achterstanden opgelopen in de certificeringen. Om natuur in de Ow weer opnieuw goed te borgen binnen de organisatie zal, n.a.v. de 'Rapportage Natuur borgen uit de Omgevingswet DEF 1.0' m.b.t. een intern onderzoek een inhaalslag voor de certificeringen volgen.

Communicatie opdrachtnemers:

Bij de aanbesteding van diensten en werken in de openbare buitenruimte, zal de gedragscode en oplegnota als bijlage bij de bestekken gevoegd worden en onderdeel uitmaken van de contracten voor zover het werk of dienst binnen het inzetbereik van de gedragscode valt. De Opdrachtnemers worden verzocht in hun ecologisch werkprotocol aan te tonen dat zij zorgvuldig handelen volgens de vigerende wet- en regelgeving (het aantoonbaar zorgvuldig handelen).

Bijlage 10 **Bronvermelding en fotoverantwoording**

Bronnen:

- Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten 2025, Koninklijke Vereniging Stadswerk;
- Handboek soortenbescherming voor gemeenten 2025, Koninklijke Vereniging Stadswerk (te bestellen Koninklijke Vereniging Stadswerk online te raadplegen);
- Verspreidingsatlas van de zoogdieren in de provincie Utrecht, werkatlas, Dennis Wansink;
- Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen van ministerie van LNVN (v.h. LNV);
- Groene wetten en regels provincie Utrecht
- Beleidskader Wet natuurbescherming Provincie Utrecht;
- Bij12 Kennisdocumenten:
 - Kennisdocument Bever;
 - Kennisdocument Buizerd;
 - Kennisdocument Das;
 - Kennisdocument Gewone dwergvleermuis 2.1;
 - Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis 2.0;
 - Kennisdocument Gierzwaluw 2.0;
 - Kennisdocument Grote modderkruiper 2.0;
 - Kennisdocument Heikikker;
 - Kennisdocument Huismus 2.1;
 - Kennisdocument Kamsalamander;
 - Kennisdocument Kerkuil;
 - Kennisdocument Levendbarende hagedis;
 - Kennisdocument Kleine marterachtigen;
 - Kennisdocument Noordse woelmuis;
 - Kennisdocument Poelkikker;
 - Kennisdocument Roek;
 - Kennisdocument Rosse Vleermuis;
 - Kennisdocument Rugstreeppad;
 - Kennisdocument Ruige dwergvleermuis;
 - Kennisdocument Steenuil;
 - Kennisdocument Watervleermuis;
 - Kennisdocument Zandhagedis;
 - Juridisch kader kennisdocumenten 1.0 en 2.0.
- Bij12 Natuurtypen Nederland 2017
- Gedragscode bestendig beheer Unie van Waterschappen;
- Handboek permanente faunavoorzieningen en ontmoediging, Ir Sicco Jansen
- Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: Christian Dietz, Dietmar Nill, Otto von Helversen;
- Checklist Natuurvriendelijke maatregelen aan gebouwen, Vogelbescherming Nederland;
- Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van EZ, versie 1.3, december 2016;
- Online Checklist Groen Bouwen, Zoogdierverseniging en Vogelbescherming Nederland;
- Ravon: Herkenningskaarten amfibieën, vissen en reptielen;
- Sovon: Vogelatlas broedvogels provincie Utrecht, Vogelatlas wintergasten provincie Utrecht en Vogeltellingen 2010 – 2018;
- Zoogdierverseniging: Handleidingen vleermuismonitoringen; Handleiding boomarters inventariseren;
- Ecologisch groenbeheer in de praktijk (IPC), ing. K. Boer en drs. C.M.G.J Schils;
- Projectverslag Fauna uitbreidplaatsen (FUP's) WBE Hunsigo, Albert-Erik de Winter;
- Sportvisserij Nederland: Kennisdocument Functies van land-waterovergangen voor vissen;
- Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF);
- Soorteninventarisatieprotocollen Netwerk Groene Bureaus (NGB);
- Vleermuisprotocol 2021 aanvulling maart 2025;

- Beschermde muurplanten, Bert Maes en Hans Krüse.

Fotoverantwoording²¹:

- www.freenatureimages.eu: omslagfoto, pagina 30, 37, 38, 53, 69 en 149.
- Stichtse Vecht:
 - MediaFiler: pagina 48, 55 en 75.
 - team BOR: 33, 40, 77 en 79.
 - team OL&E (auteur), pagina 23, 26, 27, 42, 44, 46, 52, 57, 58, 62, 64, 66, en 81.

²¹ Met toestemming van, alleen zonder naamsvermelding i.v.m. de AVG.